

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidejas: Kanadijų Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$17, pusmetinė — \$9. Remėjo prenumerata \$25
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$17.00 per year, \$9.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

Gavėnys rekolekcijas popiežiui ir jo bendradarbiams šiais metais vedė kard. Josef Ratzinger, tikėjimo ir doktrinos kongregacijos prefektas.

Šventųjų Metų proga Vatikanas išleido katalikų pašto ženklų seriją: 300 lirų vertės ženklas vaizduoja nukryžiuotąjį Kristų, 350 lirų — Kristų Išganytoją, 400 lirų — rankas į pasaulį išskleidusį popiežių, 2,000 lirų — balandžio pavidalu skriejančią Šv. Dvasią per Šv. Petro bazilikos šventąsias duris. Ženklaui pagaminti pagal dail. Giovanni Hajnal eskizus.

Torino drobulė, iki šiol priklausiusi buvusiam Italijos karaliui Umberto, po jo mirties testamentiniu palikimu perėjo Vatikano nuosavybėn. Tai drobulė, į kurią, spėjama, buvo įvyniotas Kristaus kūnas. Ji buvo atgabenta Kryžiaus karų dalyvių iš Šventosios žemės į Prancūziją 1353 m. ir iškilmingai laikoma Savojaus kunigaikštystės sostinėje Chambéry. Kai 1861 m. Savojaus dinastija perėmė Italijos vadovavimą, tai savo sostinę perkėlė į Torino miestą ir to miesto katedroje iškilmingai patalpino iš Chambéry atgabentą drobulę. Karalius Umberto buvo tos dinastijos palikuonis. Jo laidotuvis įvyko pirmąjį Savojaus giminių sostinėje Chambéry.

Vatikano radijo vedėjo pareigas laikinai eina kun. Pasquale Borgomeo, SJ, apkaltino Nikaragvos sandinistus "elektroniniu plėšikavimu" popiežiaus lankymosi metu Nikaragvoje. Nurodymams, kad remiasi labai tiksliais profesionaliniais pranešimais, tvirtino, kad sandinistų technikai tyčia taip manipuliavo mikrofonus stadijone popiežiaus Mišijų metu, kad sandinistų šauksmai užgožtų popiežiaus žodžius. Pasak kun. Borgomeo, tai buvusi Mišijų profanacija.

Popiežiui lankantis Vidurio Amerikoje, jo žodžių įtaka vietinėms valdžioms buvo akivaizdžiai pademonstruota Gvatemaloje. Vos šešiomis dienom praslinkus po jo kalbos, kurioje aiškiai pasisakė prieš vykdomą smurtą bei priespaudą Gvatemaloje, to krašto prezidentas gen. Efraim Rios Montt savo kalboje per televiziją pareiškė: "Mes nusidėjom". Jis prisipažino, kad pastaruoju metu jo valdžia piktnaudžiavo savo galia, ir pažadėjo palengvinti iki šiol galiojusį karinį stovį bei suteikti sukilėliams amnestiją.

JAV pasauliečių katalikų grupė, kuri nesutiko su JAV vyskupo ganytojiško laiško antruoju projektu apie karą ir taiką, parašė savo laišką, skatinantį siekti "moralinės šviesos" svarstybose apie branduolinius ginklus. Pagrindinis laiško autorius yra Michael Novak, o jo peržiūrėjęs bei tikslinime dalyvavo per 200 JAV katalikų intelektualų. Laišką pasirašiusių tarpe yra šie žinomesni asmenys: buvęs JAV valstybinio saugumo patarėjas Richard Allen, politinis komentatorius Patrick J. Buchanan, buvęs senatorius James L. Buckley, atstovų rūmų narys Henry J. Hyde ir buvusi ambasadorė Clare Booth Luce. Laišką ginami kairieji branduolinių ginklų panaudojimo požiūriai, kurie buvo antrame vyskupo laiško projekte beveik pasmerkti. Nurodoma, kad darant sprendimus apie branduolinį karą, reikia visada mintyti, jog turėti Sov. Sąjungos žodžių nepatikimumą. Taipgi nurodoma, kad jėgos pusiausvyra, nors negarantuojanti taikos, vis dėlto praktikoje atgraso pasikėsintoją nuo puolimo. Laišką pareiškiantis laiškas skirtumo reikalas tarp asmeniško pacifizmo ir vusomeninio. Asmuo esą tu-

ris teisę pasirinkti beginklę laikyseną, tačiau bendruomeninis pacifizmas išduotų visą bendruomenę ir pavojun pastatytų visus tos bendruomenės narius.

II D. karo metu sovietai naudojo religines radijo programas savo tikslams. Tai tvirtina JAV istorikas kun. Robert A. Graham, SJ, dvasiaitiniame italų žurnale "Civiltà Cattolica". Pasirodo, kad karo metu sovietai buvo įsteigę slapta radijo stotį Vatikano radijo stoties pavaldžiu ir transliavo religines programas į Vakarų Europą šešiomis kalbomis triskart per savaitę. Programose Europos krikščionys būdavo raginami priešintis naciškajam Antikristui. Ta stotis vadinosi "Krikščioniškasis Radijas", ir kiekviena jos programa būdavo užbaigiamą tokiu sakiniu: "Krikščionys, katalikai: ištvirkite kovoję prieš Antikristą".

Keturi Lietuvos vyskupai ir vienas kunigas buvo atvykę į Vatikaną tartis apie tikinčiųjų padėtį Lietuvoje. Lietuvos tikintieji nori, kad sovietai leistų vysk. Julijonui Steponavičiui grįžti į Vilniaus arkivyskupijos sostą.

Katalikiškoji JAV spauda pastaruoju metu paskelbė eilę žinių apie Lietuvą. Minimas daugumos Lietuvos kunigų pasirašytas pareiškimas, kuriame atmetamas sovietinis įstatymas, varžantis religinius susivienijimus, pasiremiant pačių sovietų konstitucija, jų pasirašyta žmogaus teisių deklaracija ir K. Bendrijos kanonais. Reikalaujama tikintiesiems grąžinti atimtąsias šventoves, ypač Vilniaus katedrą, Šv. Kazimiero šventovę Vilniuje ir Marijos Taikos Karalienės šventovę Klaipėdoje. Kitoje žinioje pranešamas kun. Alfonso Svarinskio suėmimas. Taipgi ilgas straipsnis aprašo Baltimorės arkivyskupijos Teisingumo ir Taikos Komisijos pasisakymą, smerkiantį Lietuvos tikinčiųjų persekiojimą. Visas šias žinias spaudai pateikė ir Lietuvos tikinčiųjų padėti nušvietė kun. K. Pugeviciaus vadovaujamas Lietuvių Informacijos Centras.

Ukrainiečių katalikų vyskupo sinodas, susauktas kardinolo Slipy Vatikane, užtruko dvi savaites. Užbaigimo iškilmės dalyvyio ir Šv. Tėvas Jonas Paulius II, kuris savo kalboje pagyrė ukrainiečius katalikus už vienybę.

Jugoslavijos vyskupai pakvietė Šv. Tėvą Joną Paulių II apsilankyti jų krašte. Pakvietimą įteikė Jugoslavijos vyskupo konferencijos vicepirmininkas vysk. Alojzij Sustar.

Reaguodamas į Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos direkto-riaus kun. Kazimiero Pugeviciaus laišką apie suimtojų kun. Alfonsą Svarinską Lietuvoje, Allentown vyskupijos Taikos ir Teisingumo Komisijos direkto-rius kun. Joseph Kurtz pasi-siūlė iškelti Lietuvos katalikų klausimą Jeruzalėje per III tarp-tautinę konferenciją už sovietų žydiją. Pasinaudodamas žinio-mis apie religijos persekiojimą Lietuvoje iš Lietuvių Informa-cijos Centro, kun. Kurtz, kaip atstovas, mielai sutiko skleis-ti LIC Lietuvą liečiančias in-formacijas anglų kalba konfe-rencijoje, kuri įvyko š.m. kovo mėn. Jeruzalėje. Vienos sesijos metu jis įtraukė Lietuvos katali-kų klausimą į programą ir ra-gino, kad ginantieji sovietų žy-dijos teises iškeltų ir Lietuvos katalikų būklę. Grįžęs iš Jeru-zalės kun. Kurtz laišku pranešė, kad jis suaktyvins Lietuvos katali-kų klausimą savo vyskupijoje Pensilvanijoje. Tuo reikalu ža-da kreiptis į Allentown vyskupi-jos lietuviškų parapijų klebonus. Kun. J. Stš.

Kitatautis apie ultimatumą Lietuvai

Prof. Alfredas Erichas Sennas apie Lenkijos ultimatumą Lietuvai 1938 metais.
Mažai žinomos detalės

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Atomazga

Tokia ultimatumo atomazga buvo patenkintas ypač JAV ambasadorius Maskvoje J. E. Davies. Jis rašė: "Ultimatumo priėmimas Lietuvoje įvyko tos dienos popietėje, kai ruošiau priėmimą diplomatiniam korpusui ambasadoje. Jausmingumas, su kuriuo Lenkijos ambasadorius sveikino Lietuvos ministerį, ir jo bandymas įtikinti Lietuvos atstovą, jog Lenkija siekianti vien geradariškos politikos Lietuvos atžvilgiu, — buvo labai ryškūs. Jie buvo komentuojami keleto kitų diplomatinio korpuso narių".

Varšuvoje Beckas didžia-vosi reikšminga pergale. Vyriausybės atstovai pakartoti-nai minėjo J. Pilsudskio ir A. Voldemaro pokalbį Tautų Są-jungoje 1927 m., kuriame Pil-sudskis kietai klausęs: "Ka-ras ar taika?" Voldemaras ne-noriai atsakęs: "Taika". OZN vadas Skwarczynski pabrėžė simbolinę ultimatumo priėmi-mo datą — jis buvo priimtas kovo 19, t.y. Pilsudskio vardo — šv. Juozapo dieną.

Sekantiomis dienomis Kau-no ir Varšuvos vyriausybės turėjo ginti savo pozicijas bei raminti įsisiūbavusias minias. Lietuvių demonstracija, susi-rinkusi prie Karo muzėjus Kaune, pasmerkė vyriausybės pasidavimą. Lozoraitis pasi-traukė iš užsienio reikalų mi-nisterio pareigų. Įvyko minis-terių tarybos pakeitimas.

Varšuvoje kritikavo savo vyriausybę ir net maršalą Rydz karininkai už jos nuolaidumą lietuviams. OZN demonst-rantai reikalavo "Liublino uni-onis". Kai OZN karinis organas "Polska Zbrojna" parašė, kad žydai nepakankamai entuzias-tinai demonstravo prieš Lie-tuvą, Varšuvos studentai savo demonstracijoje šaukė, kad išorinis Lenkijos priešas yra Lietuva, o vidaus — žydai. (Vil-niuj kovingi lenkai, išmūsų Vytauto Didžiojo gimnazijoje langus, nužygdavo. jų daužyti ir Vilniaus žydams. J.J.).

Visdėlto lenkų-lietuvių san-tykiai pasuko gera linkme. Beckas kovo 23 d. senatę pa-reiškė visuomet sieks diplo-matinio, o ne karinio sprendi-mo, ir manęs, kad prasideda nauja era lenkų-lietuvių san-tykiuose. Kovo 25-28 d.d. su-sirinko Lenkijos ir Lietuvos statovai Augustave aptarti diplomatinį santykių užmez-gimo detalių. Kovo 31 d., pa-gal planą, abi vyriausybės pa-sikeitė diplomatiniiais atsto-vais. Beckas koordinavo savo vyriausybės balsus, skatinan-čius tiesti draugišką ranką lietuviams. Palengva ir lie-tuviai sušvelnino savo laikyse-ną lenkų atžvilgiu.

Pozicijų vertinimas

Krizės re-ultatus sunku įver-tinti. Lenkijoje OZN užmojis spręsti konfliktą kariniu bū-du nepavyko. Beckui pavyko iš-laikyti užsienio politikos kont-rolę ir palengva pagerinti len-kų-lietuvių santykius. Visdėlto šie laimėjimai buvo permaži ir pavėluoti — jie nebegalėjo lemti visos lenkų užsienio po-litikos, kai Europa riedėjo ka-ro link. Lenkijos sekimas vo-kiečių taktikos tarptautinėje plotmėje pakenkė jos pozicijai grumiantis su Vokietijos spau-dimu.

Vokietija į susidariusią kri-zę reagavo rimtai ir tvirtai. Ji išgavo Becko pažadą praneš-ti Lenkijos užmojus Lietuvos klausimu ir pradėjo sudarinė-ti savo planus. Į pagerėjusius Lenkijos-Lietuvos santykius Vokietija ėmė žiūrėti naujo-mis akimis. Krizė neabejoti-nai skatino vokiečius užimti Klaipėdą. Po vienerių metų Vokietija pasiuntė Lietuvai ultimatumą ir privertė atiduoti Klaipėdos kraštą.

Anglai ir prancūzai toje kri-zėje nelaimėjo jokių laurų. Lenkai buvo dėkingi britams už nuosaikią laikyseną, bet liko nepatenkinti prancūzų įsikišimu. Prancūzų spauda esą kurstė antilenkišką lie-tuvių laikyseną. Lietuviai skundėsi vokiečių laikysena, nerėmusia jų pozicijos ulti-matumo dienomis.

Sov. Sąjungos pozicija buvo silpna. Sovietų istorikai aiš-kina, esą lietuviai žinojo, kad sovietai ateis pagalbon užpuolimo atveju, tačiau tai nebuvo aišku nė pačiam Balt-rušiui Maskvoje. Sovietinė kariuomenė buvo išgyvenusi didelių valymus. Krizės me-tu ji nepajudėjo Lenkijos pa-sienin. Litvinovo pareiškimai Lenkijos ambasadoriui buvo nemalonūs Varšuvai, tačiau Sov. Sąjungos vaidmuo krizė-jė buvo mažareikšmis. Juo li-tuviai nebuvo patenkinti.

Lietuviams krizės rezulta-tai buvo surizgę. Kritikai vy-riausybės laikyseną ultimatu-mo atveju vertino kaip pirmą žingsnį kapituliacijon, nuvedu-sion į šalies įjungimą Sov. Sąjungon. Ultimatumo priėmi-mas buvo žeminantis, tačiau lietuviai nebuvo verčiami at-sisakyti savo pretenzijų į Vil-nių. Becko ultimatumas pri-vertė lietuvius išeiti iš akli-gatvio, kurin buvo patekę. Jų Vilniaus politika jau seniai buvo netekusi aktualumo, ta-čiau vidinės aistros kliudė vyriausybei pradėti naujus už-mojus. Becko sąlygos, atrodo, buvo pačios palankiausios, ko-kias lenkai botkada yra pasiū-lė Lietuvos vyriausybei. Ulti-matumo forma, nors ir buvo pa-žeminanti, atpalaidavo Lietu-vos vyriausybę nuo sprendimą darančios agonijos.

Kritikai juokėsi iš Lenkijos vyriausybės, esą ji laužėsi pro atviras duris. Sis vaizdas ne-tinka anai situacijai, nebent pripažinsime, kad tarptauti-niuose santykiuose šeiminin-kas turi sveikinti svečią, atė-jusį pro atviras duris. Lietu-viai žaidė su durų atidarinė-jimu bei uždarinėjimu. Prieš keletą savačių Smetona dar kartą savivališkai jas buvo uždaręs. Lietuvių politika len-kams buvo erzinanti ir nuvil-nianti. Varšuva mažai teturė-jo pagrindo pasitikėti despe-ratiška Kauno iniciatyva kri-zės dienomis. Smetona nepa-siūlė nieko, ko jis nebuvo siū-lęs anksčiau ir vėl atsiėmęs. "Jeigu kas sako, kad lenkai pa-naudojo perdėtą jėgą ("over-kill"), norėdami laimėti diplo-matinį įžengimą Lietuvon, tai irgi turi pripažinti Lietu-vos ir Smetonos vaidmenį, pa-ruošusį pagrindą tai krizei".

Taip žiūri į Lenkijos ulti-matumą Lietuvai kitatautis prof. Alfredas Erickas Sennas.

* * *

Žižmaro dvikova

Ryšium su šiuo straipsniu dera prisiminti lietuvių reak-ciją ultimatumo dienomis Vil-

niuje, dėl kurio jaudinosi abi tautos — lietuviai ir lenkai. Būdingas tų dienų atvejis yra Prano Žižmaro dvikova su ko-vingu lenku. Ją gerai atsime-nu.

Lenkijos ultimatumas ir jo priėmimas buvo Lietuvos vi-suomenei didelis moralinis smūgis. Po to, kai tiek daug metų buvo dainuota "Juodbė-riai galvas augstyn" ir "Mes be Vilniaus nenurimsim", jai teko nuryti karčią piliulę. Ypač nepatenkinti buvo stu-dentai, moksleiviai ir jaunes-nieji karininkai. Buvo kalba-ma, kad kariuomenė yra ruo-šiama paradams, o ne tėvynei ginti. Ši karti piliulė buvo tru-pūtį pasaldinta Prano Žižma-ro dvikova, apie kurią Lietu-vos spauda, o ypač "XX am-žiaus" korespondentas Vil-niuj Kupčiūnas, plačiai ra-šė.

Kovo 18 d. Vilniuje Ožėskie-nės (dabar Černiachovskio) aikštėje įvyko lenkų dvarinin-kų suorganizuotas priešlietu-viškas mitingas. Agitatoriai per garsiakalbius visai p-kolijo Lietuvą. Ypač ją bjauriai plūdo lenkų atsargos karinin-kas Chom-Homski, kuris Lietu-vą pavadino pelkynu, o lietu-vius — nykštukų ir išsigimė-lių tauta.

Kitą dieną Rudnickio kavi-nėje (dabar literatų svetainė) Žižmaras priėjo prie Homskio ir, pasakęs kodėl tai daro, stip-riai jam smogė į veidą. Dėl šio incidento įvyko dvikova.

Dvikovos, nors įstatymais draudžiamos, lenkų okupuota-me Vilniuje nebuvo didelė naujiena. Lenkai studentai-korporantai, daugiausia dva-rininkų sūnūs, savo "honora" stropiai saugojo. Turėti ran-dą veide, padarytą špagos ar-ba kardo galu, buvo didelė gar-bė. Dvikovų ir kitas tradici-jas lenkai korporantai atsi-vežė iš Tartu universiteto. Dau-geliui studentų avantiūros daugiau rūpėjo, negu mokslas.

Dvikovai Pranas Žižmaras energingai ruošėsi. Su jam palankiais lenkų karininkais jis pradžioje treniravosi Vy-tauto Didžiojo gimnazijos gim-nasitkos salėje, o vėliau kor-poracijos "Polonia" salėje. Bū-damas giliai religingas, jis padarė prie Aušros Vartų Die-vo Motinos paveikslą apžadus: jeigu laimės, basas nueis nuo Aušros Vartų ligi Kalvarių (apie 10 km) ir apeis visas sto-tis.

Dvikova špagomis įvyko korp. "Polonia" salėje. Buvo susitarta kovoti ligi trijų raumenų perkirtimo. Žižmaras sekundantais buvo med. dr. Valiulis ir dr. Ancevičius.

Žižmaras laimėjo. Su trimis perkirstais raumenimis apal-pęs lenkas buvo išneštas iš salės. Laimėtojo krūtinė bu-vo špagos galu apdraskyta, tačiau joks raumuo nebuvo perkirstas. Vėliau, tais pa-čiais metais, atvykęs Kaunan į tautinės sporto žaidynes, Žižmaras buvo laikomas did-vyrū ir nešiojamas ant ran-ku.

* * *

Visa tai įvyko prieš 45 me-tus. Kareivis Serafinas guli palaidotas Marcinkonių para-pijos kapinėse. Ant jam pasta-tyto paminklo buvo užrašyta, kad jis žuvo nuo broližiškos lietuviškos rankos. Žižmaras savo apžadus įvykdė: dviejų draugų lydimas, basas per vi-šą miestą nuėjo ligi Kalvari-ju. Nors jo miestietiškos ko-jos buvo kruvinos, apėjo visas Kryžiaus kelių stotis — kopy-čias.

1940 m. suimtas žuvo Galago salyne. Vilniaus Kalvarių koplyčių jau nebėra — jas su-lygino su žeme Maskvos buldo-zeriai. Dar daugelį metų po jų nugriovimo maldininkai giedo-dami vaikščiojo Kalvarių ta-kais — jie gerai prisiminė kur kokia koplyčia buvo stovėjusi. J.J.

• Ar tavo draugai skaito "Te-viškės Žiburius"? Atsiųskite jų adresus — gaus nemokamai kele-tą numerių susipažinti

Pianino technikas

A. BRICKUS
gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant. Skambinti 255-9924

A+A

VYTAUTUI VINGELIUI

mirus,

jo žmoną JANINĄ, dukras RITĄ, VIKTORIJĄ, MARY-ANNE su šeima ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame —

Genė ir Jonas Petkevičiai
Wasaga Beach, Ont.

A+A

VYTUI VINGELIUI

iškeliavus amžinybėn,

JONĘ VINGELIENĘ, jos dukras — MARY-ANNE su šeima, VIKTUTĘ ir RITĄ giliai užjaučiame liūdesio valandoje —

V. L. Pevcevičiai

J. E. Bukšaičiai

A+A

VYTAUTUI VINGELIUI

mirus,

jo žmoną JANINĄ, dukras — RITĄ, VIKTORIJĄ ir MARY-ANNE su šeima giliai užjaučiame —

S. Barškutis

S. Pranckevičius

N. Watson

J. Černiauskienė

A+A

VYTAUTUI VINGELIUI

mirus,

jo žmoną JANINĄ, dukteris — MARY-ANNE su šeima, VIKTORIJĄ, RITĄ ir visus kitus šeimos artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

O. F. Pajarskai

E. J. Bajoraičiai

M. Trumpickas

J. Klypas

Mielai Mamytei

A+A

TEKLEI RADŽIUVIENEI

mirus,

jos dukrai JANINAI DULIUNIENEI ir visiems artimie-siems gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi —

Vytas ir Marytė Petruoliai
Livonia, Mich.

Mylimai Mamai

A+A

MAGDALENAI DANILIAUSKIENEI

Montrealyje mirus,

sūnui JUOZUI, žmonai, jų dukterims, sūnui VYTAUTUI, ir dukrai VALEI STANKEVIČIENEI su šeima rei-škiamo gilią užuojautą —

Angelė ir Julius Rudžiauskai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORELE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projek-tus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Obawak Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Kunigas Yla jau anapus šilojų

JUOZAS KRALIKASKAS

*Tikėti nenustojau nei žmogum
nei Dievui:
dar nekvatokit, uosiai pakely
sustoję!*
*Purienos be manęs pražys
Tėvynės pievoj —
Man metas jau anapus
dunksančių šilojų.*
(Juozas Ylvis, SUTRYP.
TAME KELY, psl. 24)

Netekę nepriklausomybės, kenčiamieji ypatingą, dramatišką ir didžiai pavojingą sunkmetį. Kai mūsų politikai bei generolai atsiklaupė ir sugniužo — neiššovė net nė vienintelio šūvio — tauta (vis tiek sunkiai kraujuodama!) grėžiasi į savo religines, tautines bei kultūrinis lygis. Irgi jau (deja, dar ne visi) gerai perpratę, kad tautos atsivertimas, kultūrinį sąjūdį bei laisvę lemia moraliniai bei kultūros didvyriai: talentingos ir dinamiškos asmenybės, įžvalgos, kūrybingos, degančios ir kitus uždegančios.

Žinia, kultūros veikėjo asmuo šokiądien ne toks išpūstai blizgas, kaip kokio generolo ar partijos darbuotojų išgarsinto lyderio. Tačiau generolai ir politikieriai parašė pražygiuotą, ir jau vos orkestrui nutilus — tautai ne daug ką tepaliekia. Nedidelės tautos tikrieji generolai bei vadai yra kultūros kūrėjai, tautos švietėjai, gintarinio svarumo asmenybės.

Pačioje pavasario pradžioje ir taigi staiga!

Prabėgo juoda, kraupi žinia, apstulbino: garbingasis kun. prof. STASYS YLA jau anapus šilojų... Ir vis negali tikėti, kad jau jo nei pamatysi, nei kalbanti girdėsi...

Jį pirmąkart išvydau 1934 metais Kaune, Marijos Pečkauskaitės gimnazijos mokytojų kambaryje. Jaunas, lieknas, gražus, nuolat šypsas, kalbas negarsiai, truputį kimiai. Paprastas — ir labai nepaprastas. Labai žavingas žmogus. Malonumas pokalbyje, vis negestanti šypsena, gilios ir skvarbios akys, dėmesys tavo žodžiams bei mintims — patraukia, protarpiais žavi. Turtum aplink jį būtų buvęs koks magnetinis laukas; tartum jis būtų žinojęs kokią kerejimo paslaptį. Tai nėra proginis Pečkauskaitės gimnazijos kambarys išpūdis, ne tik trumpalaikis: aš kun. Stasį Ylą pažinojau per ištisus 49 metus. Šio brangaus ryšio nė mirtis nenutrūkė.

Ir kun. dr. Pranas Gaida rašė "Aiduose" 1978 m. 1 nr. 46 psl.: "Kun. St. Yla turėjo ir tebeturi asmeninę charizmą — dvasinį patrauklumą. Kur jis bebūtų, apie jį susidaro būrys žmonių. Ir tai visai natūraliai, neorganizuojant. Kiti ir norėdami ta linkme sunkiai tepajuda. Kun. Ylai priėjimas prie žmogaus, kokių pažūrų bebūtų, yra lengvas, natūralus procesas. Iš jo dvelkia daugiau nei paprastas mandagumas ar demokratiškumas — tai žmogiškai krikščioniška šilima, kuri tirpdo psichologinius barjerus. Dėl to jam lengva įžvelgti į žmogaus vidų bei suprasti jo vingius."

Jo veikla buvo ypatingai plati, gili ir įvairi. Jis buvo apdovanotas retomis savybė-

mis: kūrybine dinamika, dideliais gabumais, optimizmu, geraširdiškumu ir šviesiu tyru žmoniškumu. Nepaprasta meilė Dievui, lietuviui, savo tautai ir apskritai žmogui lydėjo visą jo herojišką gyvenimą. Didele širdim, granito žodžiu, broliška ranka jis gelbėjo kur tik užmatė žmogų rūpestyje, kryžkelėje ar skausme.

Kun. Stasys Yla buvo įdomi ir aukštos kultūros asmenybė. Mokėjo žmogų prakalbinti atvirai ir nuoširdžiai. Pokalbyje sublizgėdavo psichologinė idėjomis ir sąmoju. Žavingumas, taurumas, dinamiškumas, ištikimybė, nuoširdumas, užmojų platumas, įtaigumas buvo jam tikros Dievo dovanos.

Klieriku būdamas išvertė "Su Magelanu aplink pasaulį", 1930; "Korėjos broliai", 1930; "Patarimai susituokiantiems", 1931.

Dirbo daug ir įtemptai, dažniausiai naktimis. 1935 m. pradėjo dėstyti V. D. Universitete, Teologijos-filosofijos fakultete, pastoracinę teologiją. Su sielovadine veikla ėjo į visuomenę, studentiją, darbininkiją. Dalyvavo dienraščio "XX Amžius" redakcijoje akademikų kolektyve, kuriuos kai kas emė pravardžiuoti "reksistais" arba "naujakiais". 1936 m. pradėjo rašyti kunigų žurnale "Tiesos Kelyje" apie komunizmą Lietuvoje, pasirašinėdamas Juozo Dauliaus slapyvardžiu. Ir "XX Amžiuje" bei kitur savo straipsnius pasirašinėdavo arba pavarde arba inicialais, Juozo Daulium arba K. Stasij. 1937 m. "Šviesos" spaustuvė atspausdino jo "Komunizmas Lietuvoje". 1939 m. "Sakalo" b-vė išleido jo "Siauroji ir pilnutinė katalikybė".

Grumtynės

Siaubingame Stutthofo ka-cete jis buvo nr. 21257. Nuo 1946 m. — Lietuvių Rašytojų Draugijos narys. 1947 m. Kirchheim-Teck'e išėjo Juozo Ylvis "Sutryptame kely" (kacetos poezija). Rankraščio teisėmis. Tiražas — 300 egzempliorių, 64 psl. Vieną man padovanoto, užrašęs "Brangiam Juozui Kralikauskui". Labai charakteringa šiai knygai — o ir visam kun. Stasio Ylos gyvenimui — trys skirčiai ir juolab antraštės: Grumtis, Atradome Tave ir Kelionės. Tai tarytum simboliniai vardai.

O nūn atėjo vakaras, klaiki naktis atėjo — languose grotos pinasi ir pusto smiltis vėjas (VIZIJA, 7 psl.)

Kaip smilgos pakely sutryptos verkia dienos, ir mintys lyg drugiai mirties paunksmėj plazda.

O ilgesy nemaldomas, tu saulėtį namų vijokli, kada padangėn šiaures gražintį mano vargą?

(SUTRYPTAME KELY, psl. 8)

Jam verpstame buvo nelengva jau nuo pat Lucifūnų sodžiaus su augštu baltu kryžium (Kurklių vls.). Ir juo toliau, juo komplikuočiau. Po ultimatumo netrukus bolševikai jau jo įieškojo — gelbėdamasis atsidūrė Vokietijoje, Berlyne. Išbėgo tada, kas laiku susiorientavo ir kam pasitaikė proga ištrūkti. Ir apaštalas Povilas išspruko nuo žydų persekiojimo į tyrus; vėliau jis spruko iš

Makedonijos Tesalonikų; ir vėlgi iš Efezo. O kai iš Romos nebėgo, tai antrajame teisme jį pasmerkė ir nukirto galva. Bėgo ir islamo kūrėjas Mahometas iš Mekos į Mediną, kad sugrįžtų nugalėtoju ir Kaabos šventykloje šauktų: "Atėjo teisybė, turi žūti melas!" Išbėgo kaip Vytautas, kad ir grįžtų panašiai kaip Vytautas...

1942 m. kun. Stasys Yla grįžo Lietuvon — į akademinį darbą universitete katedros vedėju — skelbti teisybę, idant žūtų melas. Bet jau 1943. III buvo nacių areštuotas ir išgabentas į Stutthofo kacetą.

Ten neapsakomai kentėdamas jis grūmėsi dvejus metus (dvejus metus!) prieš žvėris žmogaus pavidalu ir mirtį, išrūkstant pro krematoriumo kamina.

Kasryt, kai pakeli akis, tik vieną bokštą vis regį; ar saulėtą ar dargana niūri — tik jį, tik jį regį.

Stutthofo koncentracijos stovykloje — pelkynuose, pajūryje, karojo ant jo dryžuoti skarmalai, kaip ant skeleto. Gelsvas žalsvas veidas priminė mumią. Aplinkui — pragaras. Kiekviena diena šitame nacių kacetė — tai košmaro amžinybė. Jį mušė ir badu marino. Jo mylima draugė Kazė Baulė prausykloje užmušė gegužės 14 dieną, Kauno IX gimnazijos direktorių bei žurnalistą, Žaliakalnyje likusios Dalytės tėvelį. Kun. Stasys Yla, kiek bebūvo galima, mirusiam direktoriui Kazui patarnavo, atsisveikindamas bučiavo. Ir meldėsi, kai Kazys iš krosnies pro kamina keliavo "į namus dausų šaly..." Balandžio mėn. 18 d. Zigmą Masaitis, Marijampolės mergaičių gimnazijos direktorius, buvo ligoninėje užmuštas ir krematoriume sudegintas.

O tačiau visa ta klaikybė nestengė kunigę Yloje sunaikinti žmoniškumo, kad jis teliktų moliui; priešingai — tas žmoniškumas per kankinystę tyrėjo, grynėjo, šventėjo.

Nesinėšame pykčio niekam širdyje, nei keršto niekas neatrastų dvasioj. (ATRADOME TAVE)

Baudė be saiko, nes bausmės baimė žmogų daugiau ar mažiau keičia, žmogynas kaip nors reaguoją, taikosi. Sadistų saldu tatau matyti. Marinas irgi labai stipri naikinimo ir "perauklėjimo" priemonė.

Kankina visokių ydų ir nuodėmių išvogoti veidai, įvairūs nusikaltėliai, niekšai, žvėriškai sužiurėję, žydų vaikų žudytojai, snukiai iš kriminologijos vadovėlių, lytiniai iškrypėliai, ir kurie švirkščia į savo venas, sako, kačių kraują...

Stutthofo koncentracijos stovykloje

36 km. į rytus nuo Dancigo. 26 barakai vyrams ir 10 žydėms. Be to, krematoriumas, dirbtuvės, sandėliai, sargybinių pastatai, komendantūros rūmai, 5 milžiniški garažai. Lageris apstatytas kas 50 metrų sargybinių bokštų su kulksvaidžiais. Kalinių barakai apjuosti 360 voltų elektrinėm vielom.

Stovykloje yra buvę apie 1.200 lietuvių: iš jų buvo apie 1.100. Žuvo nelaimingieji čia dėl bado ir ligų, pakarti, sušaudyti, užmušti, nugalaboti injekcijomis arba dujomis.

(Nukelta į 5-tą psl.)

A. a. kunigas STASYS YLA, miręs Čikagoje 1983 metų kovo 24 dieną

Atsisveikinimas Čikagoje ir Putname

A. a. kunigas Stasys Yla palaidotas netoli savo statytos pilies

Atsisveikinimas su a. a. kunigu Stasiu Yla įvyko 1983 m. kovo 25 d. Čikagoje. Laidojimo koplyčia (Petkaus) buvo perpildyta, nes žinia, kad staiga mirė kun. Yla ėjo iš lūpų į lūpas, dar prieš laikraščiams pranešant tą liudną įvykį. Čikagos lietuviai jau liūdėjo ir ėjo su juo atsisveikinti.

Atsisveikinimą surengė Čikagos ateitininkai, vadovaujami dr. P. Kisieliaus. Atsisveikinimą koordinavo ir jam vadovavo Aldona Prapuolenytė. Ir koplyčioje, ir šventovėje mylima ateitių jėgų ir buvusį skaučių dvasios vadą gerbė dviejų organizacijų vėliavos ir jų palydos. Rengėjai riboję atsisveikinimą kalbėtojų skaičių. Kalbėjo Ateitininkų Federacijos vardu dr. P. Kisieliū, skautų — D. Eidukienė, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės — V. Kleiza, BALFO — M. Rudienė, seminarijos kurso draugų ir "XX Amžiaus" kolektyvo vardu — kun. dr. J. Prunskis, plunksnos bičiuliu — K. Bradūnas, politinių kalinių — P. Narutis. Vysk. V. Brizgys sukalbėjo Rožinį. Atsisveikinimas baigėsi giesme "Marija, Marija" ir Lietuvos himnu. (a.p.)

Iš Čikagos velionis, lydimas brolio, buvo atskraidintas į Putnamą ir kovo 27, sekmadienį, pašarvotas N. Pradėtosios Marijos vienuolijos šventovėje. Ten 4 v.p.p. buvo atlaikyti mišparai ir išklaustyta kun. dr. V. Cukuro pamokslo. Kovo 28,

pirmadienį, 10.30 v.r. įvyko laidotuvių pamaldos, kuriose dalyvavo apie 250 pasauliečių ir apie 60 kunigų. Dalyvaujant vietos vyskupui, gedulines Mišias koncelebravo visi dalyvaujantys kunigai. Pagrindiniu celebransu buvo mons. V. Balčiūnas, kuris tarė trumpą penkių minučių žodį lietuviškai, o kun. A. J. Kontautas, Kunigų Vienybės pirmininkas — angliškai. Pamokslo nebuvo, nes velionis kun. St. Yla savo testamentu to pageidavo. Palaidotas minėtos vienuolijos seselių kapinėse, netoli savo statytos Mindaugo pilies, kan. M. Vaitkaus ir kitų tautiečių kapų.

Taip šviesusis Velionis, sulaukęs 75-rių metų amžiaus ir atšventęs 50 metų kunigystės sukaktį, rado idilišką poilsio vietą Amerikos Putname, kur išgyveno 33 metus, kapelionaudamas seselėms, rašydamas knygas, statydamas pilį, piešdamas paveikslus, skaitydamas paskaitas organizacijoms, sakydamas pamokslus, auklėdamas jaunimą, dalyvaudamas plačioje lietuvių veikloje.

Tokio masto žmogaus kapą turėtų žymėti iškilius paminklas, bet Velionis savo testamente jo atsisakė ir pageidavo tik lietuviško kryžiaustulpio. Lyg ir pabrėždamas savo gyvenime puoselėtą kuklumą, testamente Velionis išreiškia padėką seselėms už globą, o kontroversijose paliestiems tautiečiams — atsiprašymą. D.

A+J JONUI MIKŠIUI

užbaigus šios žemės kelionę,
žmonai, broliui KAZIUI ir sesutei ONUTEI
reiškiame nuoširdžią užuojautą —

Marija Petrauskas-Urnežis
Santa Monica, Calif.

A+J TOMUKUI PRAKAPUI

iškeliavus amžinybėn,
jo tėvelius, BRONYTĘ ir STASĮ, sesutę ZITĄ, broliuką RIMĄ ir visą giminę nuoširdžiai užjauciami ir dalinamės jų skausmu —

Tolvaišų šeima
Sudbury, Ont.
Mickų šeima
Montreal, Que.
O. Burdinavičienė
Hamilton, Ont.

Marcinkevičių šeima
Ažubalių šeima
M. L. Daukšos
J. K. Liutkai
A. J. Kuncaičiai
A. K. Cirušiai

J. Vingelienė

Lietuvos mokytojai - baudžiauninkai

Pogrindžio "Aušra" 33-ame numeryje skyrelyje "Iš pedagogo užrašų" išspausdino šį įsidėmėtiną straipsnį

Kokia sunki nuotaika grįžus iš šitų, taip vadinamų, mokytojų pasitarimų. Jautiesi tarsi suniurktytas, sulamdytas, lyg tuvo vidų, į tavo sąžinę metė, vertė, pylė visokius nešvarumus, auklėjo, grasino, mokė... Tu sėdėjai salėje, o iš scenos, iš tribūnos į tave vis liejosi ir liejos visoki "išmintingi" žodžiai, patarimai, pamokymai, nurodymai, išpėjimai, "pasipiktinimai", gąsdinimai... Sėdi čia, apačioje, toks menkas, bejėgis, silpnas, kvailas... Ir ką tu darytum, kaip gyventum, kaip nepažūtum be šitų visų pamokymų, nurodymų ir perspėjimų! Todėl kiekvienais metais, kiekviena proga, kiekviename pasitarime ir susirinkime ant tavo galvos vis pilasi ir pilasi neišsėnkantis žodžių srautas... Kiekvieną tavo darbėlį, kiekvieną tavo žingsnį, kiekvieną tavo žodį turi teisę tyrinėti, nagrinėti, vertinti, girti ar peikti. Tave, tavo mintis, tavo veiksmus, turi teisę mėsinėti, visiems rodyti. Ir kuo kvailėsnis, kuo absurdiškesnis, kuo mažiau pagrįsti tie kaltinimai ir reikalavimai, tuo kategoriškiau jie pateikiami.

Koks tu kvailas, mokytojaul!...

Ir kokie išmintingi, kokie teisūs tie, kurie tave moko!...

Net ir tie tariai "įvertinimai", pagyrimai, visi tie tuščiaviduriai liaupsinimai skirti tik tavo beteisėskumui ir bejėgiškumui išryškinti.

Tik charakteris gali ugdyti charakterį. Bet koki charakterį ugds tie, kurie patys neturi charakterio? Kurie pataikūniškai kiekviena proga linkčioja prieš viršininkus ir viršininkėlius, išplakti ir apspjaudyti veidmainiškai mušasi į krūtinę, prisipažįsta būtas ir nebūtas kaltes, nuolankiausiai teisinasi ir žada žada žada pasitaisyti, padaryti išvadą, pasistengti...

Bailios, šiaudinės sieliškės, drebėdamos dėl rublio, linkčioja į visas puses, taškosi seilėmis besiteisindamos ir bekalbindamos kitus, arba puola, kaltina, kritikuoja savo bendradarbius, pažįstamus, pašalininius.

Ar galės tokie bestuburiai šliužai ugdyti tvirtus, tiesius, save gerbiančius žmones?!

Vis dėlto kiek daug dvasinių baudžiauninkų mūsų mokytojų, eilėse. Štai N. mokykla buvo pakaltinta už nepakankamą ateitinį darbą. Na ir puolė teisintis, ir žadėti, ir kaltinti kitus!... Ir tėvai kalti, ir pradinių mokyklų mokytojai kalti, ir moterėlės kaltos, ir vietos klebonas gyventi neduoda. Paskum pasipylė pažadai apsvarstyti, pasitaisyti, pasistengti, nenusileisti, neapsileisti... Koktu klausyti.

Sunuodegiavimas iki šleikštumo...

Sėdi ir mąstai: kas tu esi — mokytojas, pedagogas, jaunosios kartos auklėtojas, jauno žmogaus formuotojas, kuriam tėvai paveda savo vaikus, tautai patiki savo ateitį, ar menkas, silpnas, apykvailis (šitai visą laiką tau stengiasi įteigti aukščiausi stovinės ir toliau matančios organizacijos), bejėgis žmogelis, amatininkėlis, įrankis kitų rankose, su kuriuo ką nori, tą daro?! Kas esi: savarankiška, atsakinga darba apsiėmusi asmenybė ar bejėgis ir bailus baudžiauninkas, klusniai vykdamas svetimą valią ir svetimus nurodymus, be savo įsitikinimų, be savo principų, be žmogiškos savigarbos?

Ar mes tikime tuo, ką skelbiame? Kuo įtikinėjame vaikus, savo mokinius? Ar tikime taip vadinama komunistine morale, kuri visur, kur tik įsigali, gyvenimą paverčia moraliniais griuvėsiais? Ar tikime socialine lygybe ir teisingumu, kai milijonai žmonių įbūdžiavinti kolchozuose, uždaryti vergų stovyklose, ištremiti už įsitikinimus; kai valstybiniai darbdaviai į nieką neatsižvelgdami gali tvarkyti visų dirbančiųjų darbą ir atlyginimą,

kai liaudies uždirbtus pinigus gali švaistyti kur nori ir kaip nori, o pačius žmones palikti skursti; kai tuo pačiu metu valdančioji klasė, komunistiniai feodalai, ypač jos viršūnė, skęsta pertekliu ir prabangoje? Ar tikime tarybine demokratija, žodžio, sąžinės ir kitomis "laisvėmis", kai patys net nekaltą kritinę pastabę bijojės garsiai pasakyti?

Jei netikime, tai kodėl meluojame sau ir, svarbiausia, taip vergiškai paklusniai stengiamės tuo įtikinti tuos jaunus, patiklius žmones, melu užteršti jų protus?

O jei tikime? Tada dar blogiau: esame jau dvasiniai ligo-nys, luošiai, su filtruotomis smegenimis, kurioms net dukart du jau ne keturi!

Ar mes, mokytojai, pagalvojame, ar susimąstome, koki vaidmenį šiandien vaidiname likiminėje tautos kovoje, kokią atsakomybę nešame prieš istoriją? Visa tai, kas dabar pas mus vyksta, gali turėti lemiamos reikšmės visai mūsų tautos atečiai. Lietuvių tauta šiandien yra pastatyta prieš dilemą žūti ar išlikti. Esame įmkurkdyti į baisų tautų lydomo katilą, kuriame plūduriuoja jau ne vienos tautos tik likučiai. Esame nuodijami baisiais moraliniais nuodais. Prievarta brukama svetima ideologija. Ir visiškai neturime teisės pasirinkti ne tik politinį savarankiškumą, bet net pasipriešinti moraliniam blogiui.

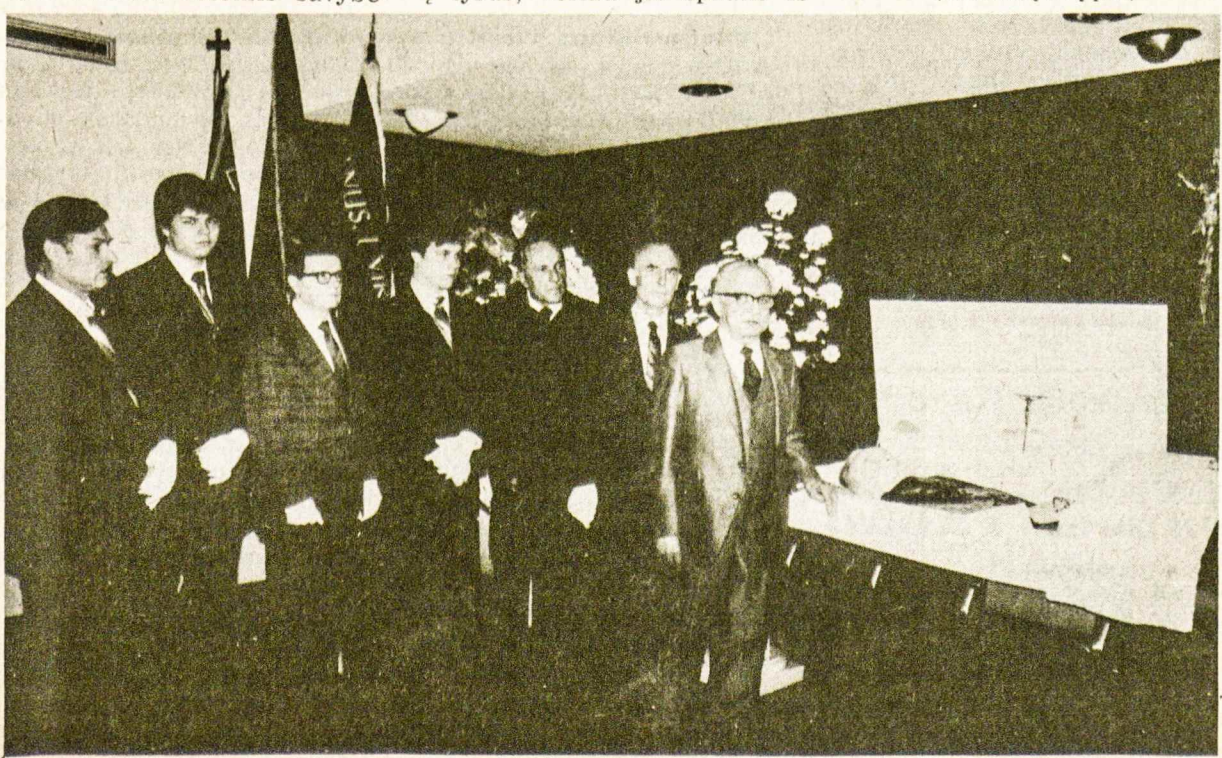
Tautoje yra jėgų, kurios priešinasi šiai slinkčiai ir prazūtį. Tauta instinktyviai jaučia kas neša į ją prazūtį ir ginasi visais įmanomais būdais. Tačiau šis pasipriešinimas yra daugiausia gaivališkas, tuo tarpu kai priešingos jėgos veikia planingai ir organizuotai. Jų įrankiais yra visos oficialios instancijos, jų tarpe ir mokykla. Šalia "neutralaus tikslų" dėstymo, jai yra pavesta įskiepyti mums svetimą ideologiją. Pats didžiausias krašto pavergimas įvyksta ne tada, kai svetima valstybė įveda savo kariuomenę ir palieka garnizonus, bet tuomet, kai iš tautos sąmonės išdildomas laisvės ir savarankiškumo troškimas. Tikroji okupacija yra tada, kai okupuojama ne tik teritorija, bet žmonių širdys ir protai.

Militarinei krašto okupacijai įvykdyti rusai pasitelkė stribus. Dvasinei okupacijai vykdyti nusisamdė mus, mokytojus. Mums, mokytojams, šiandien pavesta iš jaunosios kartos, iš jaunių širdžių rauti tai, ką amžių vertino ir brangino visą tautą. Mes klusniai tryptame visas vertingiausias savo krašto tradicijas, tyčiojame iš švenčiausių savo moki-nių įsitikinimų, spjaudome į tautos praeitį, iki koktumo lankstomės prieš visokius mums pakištus "didvyrius", "išvaduotojus", naujai sukurtus dievukus. Bijomės atvirai pasakyti savarankiškesnę mintį, o gyvenimo patirties neturintys vaikus prisipyrę įtikinėjame, kad gyvename pačioje laisviausioje ir demokratiškiausioje šalyje. Į mūsų rankas atiduotus vaikus mes ruošime ne savo tautai, bet svetimos imperijos valdovams. Ruošime jiems patikimus valdinus, net būsimus janičarus, kuriuos vėliau galės siųsti pavergti kitų tautų (kaip šiandien jau vyksta Afganistane).

Taip, norėdami ar nenorėdami, bet šiandien mes esame valdžios įrankiai, svetimos, mūsų tautą pavergusios valstybės samdiniai, jos užmačių ir tikslų vykdytojai.

Bet nuo mūsų daug priklaus, kokiais įrankiais būsime: gerais ar blogais.

P. SAVĖNAS

A. a. kunigas Stasys Yla pašarvotas Čikagoje laidotuvių namuose. Prie velionies — karsto nešėjai. Iš kairės: J. SOLIŪNAS, D. POLIKAITIS, dr. P. KISIELIUS, Č. GRINCEVIČIUS, P. NARUTIS, JONAS YLA, velionies brolis

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ESKIZŲ KONKURSAI

Kultūros ministerija paskelbė atvirą dailės kūrinių konkursą, skirtą šiaulių miesto įsteigimo 750-tosioms metinėms. Pranešime rašoma: "Konkursas tikslas — vaizduojamosios ir taikomosios dailės kūriniuose atspindėti miesto istorinę, revoliucinę praeitį, pramonės ir kultūros suklestėjimą, įamžinti įžymių žmonių veiklą..." Atrodo, konkurso rengėjams labiau už šio miesto senąją istoriją rūpi jam primesta sovietinė dabartis, kurią bus stengiamasi panaudoti kompartijos propagandai. Kūrinių eskizų iki š. m. gruodžio 1 d. lauks parodinis Vilniaus dailės parodų rūmų skyrius. Premijas paskirs vaizduojamosios ir taikomosios dailės tarybos, o kūrinius, sukurčius pagal tuos eskizus ir vertintuosius rekomendacijas, įsisų kultūros ministerija. Tad iš tikrųjų bus premijuojami tik eskizai, o ne patys kūriniai. Matyt, norima vertintojų pataisomis užsitikrinti tų kūrinių priimtumą kompartijai. Konkurso dalyviams primenama, kad viešoji šiaulių miesto biblioteka yra paruošusi svarbiausių istorinių įvykių apžvalgą, su kuria jie gali susipažinti kultūros ministerijoje ir Lietuvos Dailininkų Sąjungoje. Praktiškai tai, žinoma, reiškia temų apribojimą. Gautieji eskizai bus padalinėti į tris istorinių, revoliucinių ir dabartinių temų grupes. Kiekvienai grupei numatytos trys premijos: I — 500 rb., II — 300 rb., III — 200 rb.

NAMINĖ DEGTINĖ

II D. karo metais Lietuvoje buvo paplitusi tada samagonu vadinamos naminės degtinės gamyba. Nors karas pasibaigė 1945 m., naminės degtinės mėgėjų esama ir dabar. Pakruojo rajono liaudies teismo pirm. Jonas Nekrašius kovo 4 d. "Tiesoje" paskelbė pranešimą iš teismo salės "Ta nelaboji krūminė..." Esą Linksmųjų kaimo gyventojas Virginijus Benetis, žmonai išvykus pas giminės, pasigaminęs 9 litrus naminės degtinės. Ją ir aparatą konfiskavo milicija. Degtindariui buvo paskirti vieneri metai pataisos darbų darbovietėje, iš atlyginimo atskaitant 10% baudą. 1982 m. rugpjūčio 27 d. buvo pagauta naminės degtinės gamintoja Emilija Pranienė, gyvenanti Stačiūnų kaime. J. Nekrašius perspėja naminės degtinės mėgėjus, kad jos bei kitų alkoholinių gėrimų gaminimą draudžia baudžiamojo kodekso 163 straipsnis. Tokių gėrimų negalima pasigaminėti net ir savo reikalam, laikyti juos ar gamybai skirtus aparatus. Įstatymo pažeidėjai gali gauti dvejus metus pataisos darbų arba susilaukti pinigines baudas iki 300 rublių. Augstesnės baudos laukia asmenų, bandančių verstis tokių alkoholinių gėrimų pardavimu.

AVIACIJOS MUZEJUS

Jaunųjų Kauno technikų stotyje įsteigtas Lietuvos sportinės aviacijos muziejus susilaukė pirmųjų lankytojų. Jam rodinis bei dokumentinė medžiaga

prieš dešimt metų pradėjo rinkti sklandytojai veteranai — J. Čepulis, J. Balčiūnas, V. Drupas. Muzėjui buvo sutelkta daug nuotraukų, diplomų, medalių, ženklų, aviacinės literatūros apie šio sporto vystymąsi, sklandytojų laimėjimus. Rodinius papildė lektuvų bei sklandytuvų maketai, lektuvų varikliai, dailininkų dovanoti paveikslai aviacijos temomis.

PAŠTO KODAS

Laiškų skirstymui paspartinti Lietuvoje įvedamas pašto kodas, kurį sudaro prie vietovės pridamos šešios skaitlinės. Pirmosios trys nurodo respubliką, kraštą ir sritį, paskutinės trys — rajoną, ryšių skyrių arba organizaciją, kuriai adresuotas laiškas. Skirstytojas tada tokį laišką iš karto nukreipia į artimiausią ryšių skyrių, kuriam priklauso adresas. Vilniaus paštas dar šiemet tikisi gauti pirmą masinę, mokančią skaityti pašto kodą. Kitais metais jos susilauks Kauno paštininkai. Dėl tų naujų masinių stengiamasi nustatyti privalomas normas laiško vokams.

STATYBINĖS TVOROS

Apsaugines tvoras prie Vilniuje remontuojamų pastatų savo rašiniu "Aukšta nepagarbų tvora" aptaria Zeferinas Jonutis "Tiesos" kovo 3 d. laidoje. Reportažinis straipsnis pradedamas vilnietės Renoldos Lingaitienės redakcijai atsiųstu laišku: "...einu pačiame Vilniaus miesto centre esančia B. Dauguviečio gatve — praeiti negaliu. Gatvė užtvirta. Tarsi ne visai užtvirta, praeviams palikta siaura landelė, tik tokia, kad portfelį ar krepšiu nešinas žmogus vos skersas patalpa. Prasilenkti su priešais einančiu nepasigriebėsiu neįmanoma. Tenai sutikau moterį, kuri vienai ir kitaip į tą atitvertą šaligatvį urvą bandė įstumti vaiko vežimėlį. Abi bandėme — daryk ką nori, netelpa ir tiek. Negi vežimėlį ardyti?..." Z. Jonutis, su statybos vadovais tyręs Renoldos Lingaitienės skundą, konstatuoja, kad praeviams turėjo būti paliktas ne pusės, o pusantro metro šaligatvis. Tačiau apsauginė tvora siaurėja kaip sūrmasis, kol pagaliau žmonės priverčiami eiti skersomis. Vadovai teisinis, kad tvora yra būtina, nes remontui bus naudojamas bokštinis kranas. Paties krano betgi nebėra. I. Z. Jonučio klausimą, kada tas kranas bus pastatytas, darbų vykdytojas V. Stauskis atsakė: "Gal pačioje metų pabaigoje, o tikriausiai — sekančiais metais. Leidimą užtvėrimui turime iki atšaukiančios dešimt ketvirtų metų..." Vykdomasis komitetas, duodamas leidimą pernai rudėnį, reikalavo palikti pėstiesiems pusantro metro pločio praėjimą. Z. Jonučio išvada: "Statybinių kainų matavo iš akies — paliko praėjimą vietomis vos per vieną šaligatvio plotelį — 50 centimetrų. Štai ir visos konflikto tarp statybininkų bei miesto gyventojų šaknys. Protingos normos pažeidimas..." V. Kst.

Maloniai kviečiame visus tautiečius dalyvauti

Lietuvių Mergaičių Choro

metiniame koncerte — balandžio 30, šeštadienį, 7.30 v.v., Jaunimo Centre (48 Dundurn St. N., Hamiltone)

Programoje:

Montrealio mergaičių choras "Pavasaris", vadovaujamas muziko A. Stankevičiaus; Hamiltono mergaičių choras "Aidas", vadovaujamas muzikės D. Deksnytės-Powell; KLB Hamiltono apylinkės iškiliųjų lietuvių sutiktuvės

Po meninės programos — šokiai. Veiks baras, turtingas bufetas, loterija ir laimės staliukai

Įėjimas: \$5.00

studentams \$3.00

"Aidas" laukia visų!

Rengėjai

Hamilton, Ontario

"GYVATARAS" praneša, kad balandžio 17, sekmadienį po pamaldų, Jaunimo Centre bus pakartoti dail. A. A. Tamošaičių filmai. Kadangi kovo 17 d. vyko dar keletas kitų parengimų, nevisi norėjusieji galėjo juos pamatyti. Žmonių pageidavimu, J. Milteniu sutikus, dar kartą ši proga bus duota. Inf.

METINIS "AIDO" KONCERTAS

įvyks balandžio 30 d., 7.30 v.v., Jaunimo Centre. Visi pasiruošimo darbai vyksta sklandžiai. "Aidas" laukia visų šiame metiniame koncerte. Šiais metais koncertas bus ypač įdomus, nes jame dalyvaus du mergaičių chorai — Montrealio "Pavasaris" ir Hamiltono "Aidas". Abu chorai yra vadovaujami jaunų muzikų. Montrealio "Pavasaris", vienas jauniausių dainos vienietų Kanadoje, vadovaujamas jauno muziko Aleksandro Stankevičiaus, yra pasiekęs augsto meninio lygio.

Ruošiamai smulkii laimikiu loterijai aukojų po \$10 A. Lukas ir G. L. Vyšniauskai iš Toronto. "Aido" rėmėjų komitetas tikisi, kad Hamiltono ir apylinkių lietuvių supras "Aido" pastangas išlaikyti lietuvišką dainą jaunimo gretose ir gausiai dalyvaus jų metiniame koncerte-šokiuose. J. P.

VASARIO 16 DIENOS proga aukoją Tautos Fondui: SLA 72 kuopos valdyba \$100, J. E. B. \$100, Tėvai pranciškonai per kun. J. Liaubą \$30, Hamiltono Lietuvių Pensininkų Klubas valdyba \$25, A. D. Jankūnai \$25, R. Bulavas \$25, KLB Draugijos Hamiltono skiriamą valdyba \$20, V. Beniusis \$18, Z. Gasūnais \$10.

Visiems aukotojams atstovybė nuoširdžiai dėkoja.

TF atstovybė Hamiltone

A. A. JONUI MIKŠIUI iškeliavus į amžino poilsio vietą, jo atminimui aukoją Kanados Lietuvių Fondui: J. E. Bersėnai \$20, Pr. St. Ročai \$20, J. O. Steibliai \$20, A. A. Patamsai \$15, Z. A. Pulianauskai \$10, Pr. Z. Sakalai \$10, A. M. Garkūnai \$6. Ačiū visiems aukotojams. A. P.

A. A. JONUI MIKŠIUI iškeliavus į amžino poilsio vietą, giminės ir bičiuliai jo atminimui aukoją Tautos Fondui: žmona Antanina \$50, brolis Kazys Mikšys \$50, K. Mileris \$20, dr. B. Vidugiris \$20, J. J. Sakalauskai \$20, K. M. Kvedarai \$20, B. D. Mačiai \$20, A. D. Jankūnai \$15, A. F. Povilauskai \$15, J. E. Bajoraičiai \$10, D. Gutauskai \$10, A. M. Garkūnai \$10, J. O. Deveikiai \$10, G. B. Juodelė \$5. Tautos Fondo atstovybė dėkoja visiems aukotojams.

Tautos Fondo atstovybė
Hamiltone

PADEKA

Esu labai dėkinga mane lankiusiems ligoninėje, Aušros Vartų klebonui kun. J. Liaubui, OFM, už palaiminimą ir brangią dovaną — Rožinį, kuris man yra taip mielas ir reikalingas.

Dėkoju dr. R. Tribileckui už rūpestingą gydymą, dr. A. Saunoriui — už gydymą bei priežiūrą ligoninėje ir namuose. Jo priežiūros dėka aš pasveikau.

Dėkoju Hamiltono pensininkų klubui už lankymą ligoninėje ir dovanas. Taip pat dėkoju visiems už manęs lankymą ligoninėje ir geles. Tegul Dievas jums atlygina.

Jūsų — Ona Budvidienė

Winnipeg, Manitoba

1983 M. VASARIO 20 D. LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINEJIME Tautos Fondui aukoją: \$30: M. Šarauskas; po \$25: M. Januška, V. Januška; po \$20: A. Balčiūnas, P. Liaukėvičius, L. Stanius; \$15: V. Zavadskienė; po \$10: kun. J. Bertušius, J. Bežys, K. Blažys, O. Demereckienė, Ev. Fedaras, J. Frigo, E. K. Kalasauskai, H. Kazlauskienė, A. Kuncaitis, V. J. Lion, J. Maliauskas, V. Rutkauskas, J. Timmerman, M. Timmerman, P. Zimimanas; po \$5: V. Daubaras, J. Driaunevičius, J. Grabys, C. Jankauskas, M. Janušienė, W. Jungelevičius, J. Liaukėvičienė, A. Lingė, V. Marozas, J. Mikalauskienė, C. O. Radovskis, A. L. Samulaičiai, A. Stankevičius, V. Šerkšnys; \$3: L. Bartininkas; po \$2: P. Bagdonas, K. Strikaitis.

Iš viso \$382.00.

"Aidas"

Hamiltono Lietuvių Mergaičių Choras "Aidas" su savo vadove D. DEKSNYTĖ-POWELL, pasiruošęs metiniam koncertui balandžio 30 d.

PADĖKA

Hamiltono St. Joseph's ligoninėje

1983 metų kovo 3 dieną mirė

AŲA

mano brangus ir mylimas vyras

JONAS MIKŠYS

Palaidotas kovo 7 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Missis-saugoje.

Nuoširdžiai dėkoju parapijos klebonui kun. Juvenaliui Liaubui, OFM, už lankymą mano vyro ligoninėje, už apūpinimą šv. sakramentais, už Rožinį ir maldas laidotuvių koplyčioje, už gedulines šv. Mišias, koncelebruotas kun. J. Liaubos ir kun. L. Januškos AV šventovėje, už palydėjimą velionies į amžino poilsio vietą.

Ačiū p.p. Paulioniams už vargonavimą ir jautrų giedojimą gedulingų šv. Mišių metu. Nuoširdus ačiū mieliems velionies broliams ir sesėms šauliams už budėjimą garbės sargyboje prie karsto laidotuvių namų koplyčioje, už nešimą karsto, iškilmingą dalyvavimą pamaldose šventovėje ir kapinėse.

Gili padėka K. Milerui, buvusiam lituanistinės mokyklos vedėjui, už kalbą koplyčioje, už spaudoje pareiktas gilias mintis, prisimenant velionies asmenybę; buvusiam velionies mokiniui KLB Hamiltono apylinkės pirm. K. Deksnui už atsisveikinimo žodį. Ačiū už atsisveikinimo kalbas kapinėse: mokykl. Ant. Rinkūniui, AV par. tarybos pirm. A. Stanevičiui, šaulių kuopos pirm. P. Kanopai, gustoniečių vardu — VI. Palulioniui.

Su meile ir dėkingumu prisimenu visus taip gausiai aukojusius šv. Mišioms bei užprašiusius šv. Mišias už velionį; taip pat dirbusius ir tebedirbančius lituanistinės mokyklos mokytojus už geles ir visus kitus, prisitūstiusius geles į koplyčią ar į namus; aukojusius vietoj gėlių "T. Žiburiams" ar Tautos Fondui.

Nuoširdus ačiū už taip labai gausų dalyvavimą laidotuvių iš Hamiltono, Toronto, Čikagos ir kitų vietovių, už pareiktas užuojautas žodžiu, raštu ir spaudoje ir visiems kuo nors prisidėjusiems prie laidotuvių.

Maloni padėka lankiusiems mano vyrą ligos metu St. Peter's ir St. Joseph's ligoninėje, ypač G. Repčienėi. Ypačiai dėkoju broliui Algiiui Grajauskui ir jo žmonai, kurie man tiek daug padėjo mano vyro ligos ir laidotuvių metu.

Brangieji, teatylinga jums visiems Visagalis Dievas.

Lieku neapsakomai dėkinga —

Su malda ir meile liūdinti žmona Antanina,
velionies sesuo Onutė ir brolis Kazimieras

London, Ontario

ŠILUVOS MARIJOS parapijos šventovėje per visą šventąjį tridienį buvo laikomos liturginės pamaldos, gausiai dalyvaujant parapijiečiams.

Iškilmingai atšventos Velykos. Kristaus Prisikėlimo apeigos 7 v.r. pradėtos su procesija, po kurios sekė Mišios. "Pašvaistės" choras, vadovaujamas muz. Ritos Vilienės, atliko giedojimus. Velykų dieną labai gražiai giedoję velykines giesmes. Šventovė buvo pilnutėlė tikinčiųjų. Puošniai atrodė altorius, papuoštas lelijomis, kurias padovanojo Viktorija Grigelytė.

PARAPIJOS VAKARIENĖI, kuri įvyks balandžio 23 d., platina bilietai. Jau daugelis įsigijo. Bus šilta vakarienė, bufetas su stipriais ir silpnais gėrimais, turtinga loterija ir šokiai. Meninė programa atliks gražiai dainuojantis "Pašvaistės" choras, vadovaujant R. Vilienėi. Pradžią — 7 v.v. Įėjimas — \$10.

TIKINČIOSIOS LIETUVOS DIENOS

proga religinei Lietuvos šaliai surinkta \$1,000.00. Pinigai persiusti Kanados Lietuvių Katalikų Centrai.

WEST LORNE IR RODNEY

apylinkių lietuviams pamaldos — balandžio 17, sekmadienį, 2 v.p.p., St. Mary's šventovėje. Koresp.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.p.p., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.

Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 7 1/2%
kasdienes palūkanas 7%
už santapus 9 1/2%
term. depoz. 1 m. 9 1/2%
term. depoz. 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 9 1/2%
90 dienų depozitus 9 1/4%
IMAME UŽ:
neklm. turto pask. 11 1/2%
asmenines paskolas 14%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV senatas priėmė rezoliuciją nr. 43, kuria prez. R. Reaganui pavadama birželio 14-tąją paskelbti Baltiečių Laisvės Diena ir išleisti atitinkama atsisakymą. Rezoliucija rūpinosi Baltiečių Laisvės Lyga. Senatui ją pateikė senatoriai — Pete V. Domenici, Charles H. Percy ir Donald W. Riegle. Stengiamasi, kad tą rezoliuciją priimtų ir JAV atstovų rūmai. Pernaio toios rezoliucijos priėmimas buvo suvelintas, nebuvo galima surengti iškilmingo jos pasirašymo Baltuosiuose Rūmuose. Tikimasi, kad tai bus galima padaryti šiais metais.

Žurnalistas Vladas Ramojus, aplankęs Vietnamo kare žuvusiems kariaus skirtą paminklą Vašingtone, jų sąrašą bandė surasti ir lietuvių pavardes. Informaciniai duomenys dabar esą geriau suorganizuoti. Lengvai pavyko surasti paminklan įrašytą čekagietį Kestutį Petruską, palaidotą Šv. Kazimiero kapinėse. Sunkiau buvo rasti kpt. Petrą Kestutį Bojevą, nes jis įtrauktas kaip Peter Kestutis Boyev. Paminkle yra beveik 59,000 Vietnamo žuvusių karių pavardžių. Įrašus padeda surasti alfabetine tvarka sudarytos didelės knygos. Paminklą sudaro apie šimtas sujungtų juodo granito skydų, iškilusių centrinėje dalyje, mažesniųjų sparnuose. Paminklo pastatymas finansuotas ne valdžios lėšomis, o pačių veteranų surinktomis aukomis. Paminklas jau susilaukė daugiau kaip milijono lankytojų, kurių didelė dalis jame įieško savo artimųjų bei pažįstamų pavardžių.

Čikagoje kovo 16 d. savo posėdį turėjo lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumo tarybos nariai. Penktąjį simpoziumą nutartą surengti 1985 m. rudenį, kai bus Padėkos Dienos savaitgalis. Ketvirtąjį simpoziumo apyskaitą pateikė inž. J. Rimkevičius. Daugiausia lėšų buvo išleista paskaitininkų kelionėms, tačiau V-jo simpoziumo ruošai liko apie \$4,000. Pasitarimuose buvo paliestas ir tais metais turintis įvykti Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimas. Nutarta, kad jį būtų geriausia rengti kartu su simpoziumu, nors kartais tokie renginiai ir kertasi. Posėdyje dalyvavo: dr. K. Ambrozaitis, inž. S. Jokūbauskas, dr. G. Giedraitis, architektas A. Kerelis, kun. J. Vaišnys, SJ, inž. J. Rimkevičius ir kun. V. Rimšelis, MIC.

Tradicinį spaudos balių Lietuvių Žurnalisto Sąjungos centro valdyba nutarė surengti š. m. spalio 1 d. didžiojoje Čikagos Jaunimo Centro salėje. Jame bus įteiktos Dr. Petro Daužvardžio fondo premijos jauniems spaudos darbuotojams.

Vydūno Jaunimo Fondo valdyba užbaigė veiklos trisdešimtmetį. Fondas buvo įsteigtas 1952 m. kovo 23 d. Čikagoje a.a. Juozo Ivanausko iniciatyva. Pradžioje jis buvo pavadintas Lietuvių Akademikų Skautų Dr. Vydūno Šalpos Fondu, o pavadinimas pakeistas 1969 m. Dabartinis Vydūno Jaunimo Fondas betgi ir toliau veikia Akademikų Skautų Sąjungos ribose. Fondo tarybai vadovauja pirm. R. Lukienė, valdybai — V. Mikūnas. Aukų buvo gauta iš JAV Lietuvių Fondo, sutelkta lėšų iš kalėdinių atvirukų vajuos, leidinių pardavimo. Fondas skiria pašalpas bei paskolas lituanistikai, organizacijoms ir studentams. Per 30 metų buvo parūpinta grąžinamoms paskoloms \$108,593, lituanistikai — \$12,614, įvairioms pašalpoms — \$14,567, premijoms — \$3,195.

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos centro valdybos pirm. Albertas Misiūnas lankėsi Čikagoje, kur ta proga buvo surengtas informacinis veiklesniųjų narių pasitarimas. A. Misiūnas padarė pranešimą apie šios vilniečių organizacijos veiklą. Didžiausias dabartinis uždavinys — knygos "Rytų Lietuva" išleidimas anglų kalba. Jai numatyta 500 egz. tiražas, kad būtų galima išsiversti be didesnių finansinių sunkumų. Didesniams tiražui reikėtų aukų rinkimo, kuris yra nusibodęs lietuvių visuomenei. Vilniečių veikėjas Valerijonas Šimkus pasiūlė knygos tiražą padidinti 250 egz., pats prisidamas atsakomybę už šio papildomo finansavimą. Savo posėdyje vilniečiai pritarė PLB valdybos pirm. V. Kamanto raštui, kurį jis pasiuntė popiežui Jonui Pauliui II, prašydamas Vilniaus arkivyskupiją įjungti į tikybinių Lietuvos provinciją. Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos centro valdyba bu-

vo įgaliota pasiųsti panašų memorandumą Šv. Tėvui.

Australija

Abiejuose Australijos lietuvių savaitraščiuose — "Mūsų Pastogėje" ir "Tėviškės Aiduose" reiškiamas susirūpinimas darbiečių laimėjais rinkimais. Parlamente jie užsitikrino atstovų daugumą, bet jos neturi senatę. Vis dėlto darbiečių vado R. Hawko pergalė esanti didesnė už G. Whitlamo laimėjimus 1972 m. Nors komunistai viešumon neišėjo, bet rėmė darbiečius. Abi partijos rinkiminiame vajuje nelieta užsienio politikos, kalbėdamos tik apie ekonominius reikalus, kuriuos sujaukė marksistų vadovaujamų unių kraštui nepakeliami reikalavimai. Naujasis premjeras R. Hawkas nėra komunistas, bet jo vyriausybė didelės įtakos gali turėti kairysis darbiečių partijos sparnas, komunistų vadovaujamas darbo unijos. Reiškiamas viltis kad R. Hawkas nepakartos G. Whitlamo klaidų.

ALB krašto valdybos pirm. inž. V. Bukevičius specialiu vasario 10 d. laišku kreipėsi į darbiečių partijos vadą B. Hawką, noredamas sužinoti, kokios politikos darbiečiai laikysis Baltijos šalių pripažinimo Sovietų Sąjungai klausimu. Parlamento ir senato rinkimai įvyko kovo 5 d. Juos, kaip žinome, laimėjo darbiečiai. Laiškas buvo pasiųstas dar rinkiminio vajuos metu, jį atsiliepė rinkiminė darbiečių B. Haydeno sekretorė Y. Tully. "Mūsų Pastogės" pranešimu, B. Hawkas paprašė B. Haydeną atsakyti į lietuviams rūpimą klausimą. Sekr. Y. Tully pranešė, kad B. Haydenas turi daug įsipareigojimų rinkiminiame vajuje. Esą jis prašė užtikrinti lietuvių, kad darbiečių vyriausybė nesūlysiu pripažinti Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą. Toks B. Haydeno atsakymas buvo duotas dar rinkiminio vajuos metu, kai darbiečiams rūpėjo balsai rinkimams laimėti. Didesnį svorį turėtų naujas premjeras tapusio B. Hawką pareiškimas, nes rinkiminių pažadų nevisada laikomasi. Dažniau atvejais jie lieka netesėti.

Britanija

Britanijos Lietuvių Sąjungos Mančesterio skyrius savo metinį susirinkimą suaukė vasario 12 d. Aptarus aktualiuosius skyriaus reikalus, naujon valdybon buvo išrinkti: pirm. — A. Jalo-veckas, sek. — S. Laurėnėnas, izd. — A. Jakimavičius. Kadangi susirinkime dalyvavo nedaug narių, ši valdyba turės būti patvirtinta sekančiame susirinkime po DBL Sąjungos suvažiavimo Londone.

D. Britanijos Lietuvių Sąjungos 35-tasis metinis suvažiavimas kovo 19-20 d. įvyko Londono Lietuvių Namuose. Dalyvavo 20 atstovų iš septyniolikos skyrių, trys garbės nariai ir organizacijų delegatai. Jie visi atstovavo 618-kai balsų. "Aušros" simtmečiui skirtą paskaitą skaityė neseniai Britanijoje apsigyvenęs A. Šveikauskas. Suvažiavimo dalyvius sveikino Lietuvos atstovas V. Balickas, skautų vardu — LSS Europos rajono vadas B. Vaitkevičius. Savo pranešimą, jau paskelbtą spaudoje, papildė DBL valdybos pirm. Z. Juras. Sąjungos garbės nariu buvo vienbalsiai patvirtintas jo pasiūlytas Petras Mašalaitis. Pranešimus taipgi padarė: DBL tarybos pirm. A. Bucys, Tautos Fondo atstovybės vardu — J. Vilčinskas, Tautinės Paramos Fondo — dr. S. Kuzminkas, Lietuvių Jaunimo Sąjungos — pirm. V. Juraitė, Tautos Fondas pernai gavo 725 svarus aukų, Tautinės Paramos Fondas — 2035 svarus. Pastarojo lėšomis remiami pagalbos reikalingi tautiečiai sovietų okupuotoje Lietuvoje. Su jaunimo veikla ir leidžiamu "Lynės" laikraščiu suapžindino A. Vilčinskas. Jon yra įsijungęs apie 30-40 jaunuolių, o didžioji dalis vis dar laikosi nuosilajai. DB Lietuvių Katalikų Bendrijos vardu kalbėjo P. Popika, plačiau pailsdamas labdaros sritį. Daug stumiantų buvo pasiūta Lenkijos lietuviams, bet visų prašymų nebuvo galima patenkinti dėl lėšų stokos. Rotacine tvarka iš centro valdybos turėjo pasitraukti jos pirm. Z. Juras ir sek. A. Vilčinskas. Papildomuosius rinkimus balsų gavo: A. Vilčinskas — 507, E. Šova — 443, Z. Juras — 348, V. Velickas — 0. Tad valdybon vėl grįžo A. Vilčinskas ir iškritusį Z. Jūrą pakeitė E. Šova. Tarybon buvo susilaukta septynių kandidatų. Jon įėjo J. Levinskas su 289 balsais ir N. Vainoriūtė su 268.

Simon's Travel

kviečia JAV ir Kanados lietuvius keliauti LIETUVĄ kartu!!!

10 DIENŲ LIETUVOJE!

siūlome jaunimui rugpjūčio 6 – rugpjūčio 20

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

Gegužės 12	Liepos 7	Rugsėjo 1
Gegužės 19	Liepos 14	Rugsėjo 8
Gegužės 26	Liepos 21	Spalio 6
Birželio 23		Gruodžio 19

Skelbiamos išvykimo datos. Kelionės yra vienos ar dviejų savaitių maršrutu – Vilnius arba Vilnius ir kiti Europos miestai. Visos kelionės lydimos savininkų arba patyrusių palydovų

SKUBĖKITE UŽSISAKYTI!

Kovo mėnesį bus nupirktos velykinės dovanos giminėms Lietuvoje (automobilai ir kiti daiktai).

* Nuperkame kooperatinius butus giminėms Lietuvoje
* Sutvarkome dokumentus iškviatimams
* Tarpininkaujame tvarkant palikimus bei suteikiant finansinę paramą artimiesiems giminėms — tėvams, vaikams, broliui, seseriai, vyrai ar žmonai

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnį žinių teiraukitės adresu:

2385 Dundas St. W. Toronto, Ont. Canada, M6P 1X2

Jauniausi dainininkai, atlikę meninę programą Vasario 16 iškilmėje Windsore. Tai BALTIJA, ALMIS ir DARIUS UDRIAI iš Jacksono, Mich.

Pranešimas iš Venecuelos

Lietuva televizijoje ir spaudoje

Programa dviejose televizijos stotyse ir straipsniai keturiuos laikraščiuose

JULIUS VAISIŪNAS

Malonu sveikinti iniciatyvą dr. Vytauto Dambrovos ir krašto valdybos pastangas įvesti į minėjimų programą naujoves, kurios padeda išjudinti Bendruomenę, sudominti jos narius ir juos įjungti našiam darbui.

VLB Maracay apylinkė su-
renge iškilmingą Vasario 16
minėjimą Maracay mieste. Ta-
čiau tai nebuvo viskas — turė-
jome daug daugiau. Teisingai
VL Bendruomenės "Gairė" pa-
stebėjo, kad šiais metais pir-
makart mūsų Bendruomenės
ir Venecueloje gyvenančių tau-
tinių mažumų istorijoje lie-
tuvai surengė valandos progra-
mą dviejose televizijos ka-
naluose. Programa susidėjo
iš Vasario 16 pamaldų, kurias
atnašavo Karako arkivyskupi-
jos socialinės veiklos direk-
torius kun. Merino. Pasikalbė-
jime buvo pateikta informaci-
jų apie tautos ir religijos būklę
Lietuvoje. Pasikalbėjimas
buvo iliustruotas Lietuvos
žemėlapiu, trispalve, Vyčiu,
mūsų sodybų kryžiais ir Ru-
pintojėliais. Lietuvos vaiz-
dais ir okupacijos simboliais.
Išpūdis buvo neparastas.

Dr. V. Dambrovos, Bendruo-
menės pirmininko, pastangos
tuo nesibaigė. Jis suorganiza-
vo ir plačiausią spaudos talką
išskelti Lietuvos bylai. Straips-
niai pasirodė net keturiuose
didžiuosiuose laikraščiuose.
Jie išspausdino net pustuzinį
išsamių straipsnių apie sovie-
tų pavergtą Lietuvą.

Aišku, visa tai pareikalavo
daug darbo, tačiau rezultatai
reikia didžiulio. Džiaugėsi
rezultatai ir į Maracay minė-
jimą atskridęs Pasaulio Lietu-
vių Bendruomenės pirmininkas
pavaduotojas Vaclovas Kleiza,
apdovanodamas dr. Vytautą
Dambravą už jo pastangas Vil-
niaus universiteto sukaustu-
niui medaliu. Anot jo, "šis lai-
mėjimas yra ligi šiol vienintelis
lietuvų išeivijos istorijoje".

V. Kleizos įsitikinimu, "ir
skaiciais mažos kolonijos gali
daug atlikti". Svečias, kalbėda-
mas apie "mažąją Lietuvą Ve-
necueloje", džiaugėsi, "kad ji
yra gyva, dinamiška ir kūrybi-
ga. Nors jūsi skaičiai nedide-
li, bet savo darbais ir laimeji-
mais tikrai galite didžiulius".
V. Kleiza pasidžiaugė Pasau-
lio Lietuvių Bendruomenės
laimėjimais. Išeivijoje lei-
džiama apie pusšimtis laikra-
ščių bei žurnalų — daugiau, ne-
gu pavergtose Lietuvoje. Kal-
bėjo apie lietuvių sugebėjimą
išiešti enciklopediją lietuvių
ir anglų kalbomis, jau dvide-
šimt penkerius metus gyvu-
jančią Čikagos lietuvių operą,
dainų, tautinių šokių ir sporto
šventes, primindamas, kad se-
kančiais metais Venecuelos
Lietuvių Bendruomenė su-
rengs sukaustuvinės iškilmės
istoriniame šv. Kazimiero
miestelyje ir bus devintojo
Pietų Amerikos Lietuvių kon-
greso šeiminkai.

Pagrindinę kalbą sakęs V.
Kleiza pripažino, kad išeivi-
joje "svetimos aplinkos ska-
lauja mūsų gretas", tačiau, ne-
žiūrint sunkumų, išeivijos lie-
tuviai nėra numdyvusi šaka, o

gyva kovojančios tautos kamie-
no dalis. Kreipdamasis į per
šimtą tautiečių, susirinkusių į
minėjimą, V. Kleiza sakė: "Bus
daug atlikta, jei lietuviai rū-
pinsis savo tauta, palaikydami
lietuviškas tradicijas, vartos
lietuvų kalbą, skaitys savo
spaudą ir rems lietuviškus
darbus".

Prisimindamas Venecuelos
lietuvų veikėjus, su kuriais
teko jam susipažinti, V. Klei-
za apgailestavo neturėjęs pro-
gos sutikti a. a. Aleksandro
Vaisiūnienės, kuri nuolatos
informuodavo spaudą apie Ve-
necuelos lietuvių gyvenimą.

Programos pradžioje buvo
išklaustas dramatinis Lie-
tuvos nepriklausomybės pa-
skelbimo aktas. Pritarta Bal-
tiečių Unijos vardu pasiūsti
Andropovui laisšką, reikalau-
jantį atidaryti Baltijos valsty-
bes laisvam tarptautiniam tu-
rizmui, nuimti muitus šalpos
siuntoms, grąžinti tikintie-
siams šv. Kazimiero šventovę,
katedrą ir kitas šventoves
Lietuvoje bei sustabdyti už
religijos, sąžinės laisvę ir pa-
grindines žmogaus teises kovo-
jančių lietuvių kalinimą ir
bausmes psichiatrinio gydy-
mu, kuriuo norima palaužti
tautiečių sveikatą ir valią. Ži-
noma, reikalaujama grąžinti Lie-
tuvai išplėštą laisvę, atitrauk-
ti iš jos sovietų karines pajė-
gas ir leisti lietuviams sava-
rankiškai tvarkytis.

Minėjimas buvo pradėtas Mi-
šiomis pop. Jono XXIII šven-
tovėje, kurias laikė kun. An-
tanas Perkumas. Maracay po-
nios — Bieliūnienė, Gavors-
kienė, Ravenna, Surašienė ir
kitos pavaišino susirinkusius.

Vasario 16 minėjime dalyva-
vo lietuviai iš visų apylinkių.
Inž. Keblinkas su šeima spe-
cialiai atkeliavo net iš tolimo-
jo Guri Bolivar. Daugelis bu-
vo nustebinti, kad Maracay
(nuo Caraco 110 km) minėjime
dalyvavo daug tautiečių. Tai
rodo, kad lietuviškas reikalas
mums yra svarbus. Maracay
lietuviai buvo patenkinti, kad
centro valdybos pirmininkas
surengė Vasario 16 minėjimą
Maracay. "Jau buvo laikas
mums sukrusti" — pastebėjo
viena Maracay lietuvė.

Vyskupo atsilankymas ir Va-
sario 16 su V. Kleizos dalyva-
vimu, pamaldomis televizijo-
je ir spauda sujungė lietuvius,
atgaivino norą jaustis lie-
tuvais ir likti ištikimais tautai.

Minėjimo proga lietuviai ga-
lėjo įsigyti visus Venecuelos
laikraščiuose išspausdintus
straipsnius apie Lietuvą.

Išspūdingas buvo dr. V. Dam-
brovos pareiškimas: "Visada
save klausiu, ar atlieku parei-
gą Lietuvai, o ne vien mane
priglaudusiam kraštui. Lietu-
vis turi gyventi ir dirbti taip,
jog atėjus valandai išdrįstų
savo veidą parodyti tautai —
kiek sąlygos leido, dirbo, kad
Lietuvai būtų grąžinta nepri-
klausomybė".

Tikėkimės, kad, kaip V. Klei-
za savo kalboje sakė, "Venecue-
los lietuvių rody kasdieninį
rūpestį savo tautai, iš kurios
yra kilę ir kuriai savo širdimi
ir krauju priklauso".

Kunigas Yla jau anapus šilojų

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Koks skausmingumas tatai
kasdien regėti aplinkui! Ko-
kia širdies gėla! Ir ne tik ma-
tyti, o ir pačiam kasdien būti
kandidatu.

Kunigo Stasio Ylos kaceti-
nės poezijos rinkinys "Sutryp-
tame kely" yra unikumas mū-
sų rašytojų: čia išpažintiniu
autentiškumu liudija okupaci-
jos terora, lietuviui užkartos
vergijos siaubingumą.

*Kasryt, kai pakeli akis,
išaugantį j dangų jį regį;
ar saulėta ar dargana niūri —
savo eilės vis lauki ten, pro jį.*
(KAMINAS)

Degė kaceto krosnyje žmo-
nės — be kaltės apkaltinti, be
teismo nuteisti. Po tokių iš-
naktų saulėtekiai gal kaip po
Vorsklos mušio. Sopulingai
degė dar vienam rytui atsi-
budusių širdys.

*Šuneli, mano drauge,
mėšos nuo savo kaulo
ir man nepagailėk! Tau
atnešiau, padėjau, —
o taip ji man kvepėjo,
bet įsakytą nepaliesti.*
(PRIE LOVIO, psl. 14)

Tai tavo vardą dar vis šauks
man miškas,
o pjūklas skambins, ir kvatosis
vėjas.

*Nužudo lūpos, veidas toks
išblyškęs,
kaip dienos šios prie kapo
priartėjo.* (MOTINAI, psl. 17)

*Kolonos renkasi į aikštę:
dryžuotois miliniais!
Greičiau visus rikiuot —
prakeiktą minią!*

*Pakilki, valkata, ant kojų!
Užuojaus nelauk, sudribęs!
Matai, kaip jis artyn atjoja —
j mūsų ribą.*

Pakilk, arba — numirk! —
(AVE CEASAR, psl. 19)

Po dvejų košmaro metų iš
pragaro išropojo nei palūžęs,
nei palaužtas: tik dar labiau
užgrūdintas.

Išsikapstęs iš mirties kaceto
vėl atsidėjo raštams ir kny-
goms. Parašė "Sutryptame ke-
ly", kaceto poezija, 64 psl., 1947
m. Po šio parašė "Žmonės ir
žvėrys", 1951 m.: stambus vei-
kalas, gili psichologinė kan-
čios studija.

1946-50 m. buvo lietuvių tau-
tinės delegatūros (III popie-
žiaus misijos) spaudos sky-
riaus vedėjas. 1950 m. atvyko
į JAV, Putnamą, ir buvo N.
Pradėtosios Marijos vienuoly-
no seserų kapelionu.

Dvi pilys

Putname jis ėmė statyti dvi
pilis: iš akmenų — Mindaugo
pilį, o iš savo raštų — dvasinę
pilį. Mindaugo pilį mūrijo die-
nos metu miškelyje, dvasinę
naktimis — savo kambaryje.
Pačiam vienam statyti dvi mo-
numentalines pilis — užmojis
titaniskas. Tūlam praktiškam
realistui galėjo atrodyti ne-
įvykdoma svajone, Sizifo dar-
bu. Bet kun. Stasys Yla — ne Si-
zifas, ne Tesalijos karaliaus
Ajolo sūnus: jis Luciuņų kai-
miečio sūnus, jo veikla buvo
nepalyginti reikšmingesnė ne-
gu ritinti marmuro nuolaužą į
statų kalną. Jis didesnės dva-
sios, reikšmingesnių darbų ir
nuopelnų negu Sizifas.

Kun. Stasys Yla — išeivijo-
je vienas produktyviausių ra-
što žmonių. Jo temos bei keliai-
mieji klausimai labai įvairūs
ir aktualūs: moraliniai, ideo-
loginiai, pedagoginiai, psicho-
loginiai, mergaičių pasaulis,
laisvės problema, kaimas ir
miestas šių dienų pastoraci-
joje, siauroji ir pilnutinė ka-
talikybė, dvasinė kaimo krizė
ir kunigas, meilė, 12 pasikal-
bėjimų su mažaisiais etc.

Jo yra paskelbta daugiau
kaip trys dešimtys leidinių.

Didžios vertės yra kun. Sta-
sio Ylos septynios maldakny-
gės, parašytos taisyklinga bei
gražia lietuvių kalba ir susie-
tos su dabartimi: Išeivių mal-
dos, 1941; Lietuvių maldos ir
giesmės, 1943-1946; Apsaugok
Aukščiausias, 1945; Vardan
Dievo, 1951; Sveika Marija,
1953. Daug giesmių ir maldų
yra paties autoriaus sukurti,
kai kur sulietuvinant terminus,
įvedant lietuviškų motyvų. Čia
atsisaukia Konstantino Sirvy-
do ir Martyno Mažvydo didžio-
ji idėja lietuvininti giesmės
ir maldose terminus, panaudo-
ti lietuviškuosius motyvus,

nušvarinti žodį iki betarpiško
kreipinio į Dievą, tartum po-
kalbyje sūnaus su tėvu, vienu
du prie stalo šventąjį vakarą.

Juolab reikšmingesni yra
kun. Stasio Ylos kapitaliniai
veikalai: Žmonės ir žvėrys,
1951; Šiluva Žemaičių istorijo-
je, I dalis 1970, 293 psl.; Var-
dai ir veidai, 345 psl. 1973; Die-
vas sutemose, 1964; Tikiu Die-
vą, 1964, 702 psl.; Laisvės pro-
blema, 1956; Moderni mergai-
tė, 1964-1967; Jurgis Matulai-
tis, 1977, 378 psl.; M. K. Čiur-
lionis — kūrėjas ir žmogus,
1983.

Atradome Tave

*Kas būtų be Tavo šios
dienos klaidos,
kas vakarai ir nemišio naktį
atodūsiai?*

*Kančiojo atradome Tave, kaip
drožinį smūkelio.
Tave kaip priebėgą kietam
kely sutikom.
Ramu širdy, it vasarą mūs
tėviškės laukuos,
nors debesys tiršti pakibę
tįso.*

*Nesinėšame pykčio niekam
širdyje.
Nei keršto niekas neatrastų
dvasioj.*

*Giedria mintim palydime
dienų praeitą kelią,
giedria dvasia, kaip naktys
tėviškės padangių —*
(ATRADOME TAVE, psl. 35)

*O bus tylu tylu visur —
danguj aušrinė nemirksės —
Prie stalo sėdėsiu vienas aš
ir Dievas —
nebus gal paplotėlio anei
kuokštes šieno.*

*Prarysim ir pratylėsim
vienu du.*

(ŠVENTĄJĮ VAKARĄ)

1981 m. liepos 25 — rugpjū-
čio 8 drauge vasarajame Grand
Bahama saloje. Tenai, paplū-
dymyje, atsigavine ir nuskaid-
rėję, dviese braidžiojom ir kal-
bėjom:

— Nejaugi jūs ne kiek nebi-
jot mirties?

— Ne trupučio, — atsakė
šypsodamas. — Juk pats Die-
vas pamos pirštu, — kunigo Sta-
sio veidas visiškai giedras ir
skaidrus, akys jokio rūpestė-
lio.

Aš gi visada mirties bijojau,
tad ir tylėjau, brisdamas ša-
lia. Kodėl toks didis skirtums
tarp mudviejų? Atsiminiau,
kaip aš drebulės lapeliu metu
Vienoje, Drezdene ir Berly-
ne, o štai kunigas Stasys nie-
ko nebijų, net pačios mirties.
Spėjau: viena — gal kad Stut-
thofo pragare dvejus metus iš-
kentėjo, netgi jau mirtininku
paguldytas arti krosnies bei
kamino, išlikęs tik per stebuk-
lą; o antra — juk jis titnaginio
tikėjimo kunigas, turbūt nie-
kad nesuabejojęs tuo, kas ma-
ne sunkiąją valandą užpuola
draskyti...

— Tikite, jog ten bus geriau?

— Nepalyginamai.

— Bet tai kodėlgi mes taip
nenorim palikti šaltąjį Toron-
tą, ar Putnamą ar baisingąją
Čikagą?

— Mielas Juozai. Mūsų dė-
dės, kai užsigėdė vaiziuoti
į Ameriką, gerai žinojo, kad
tenai bus kur kas geriau. Ale
kaip gaudžiai jie gailėjo sa-
manotų pirkelių, kaip ašaroda-
mi jie iškeliavo —

(BŪTIS)

Kun. Stasys Yla — labai švel-
nus, draugiškas, socialus, net
kiek ir diplomatiškas, bet **prin-
cipiniuose reikaluose ypatin-
gai kietas ir patvarus**, tikras
titnagas. Labai plačių užmojų,
drąsų planų, didžiū sumany-
mų vyras. **Bet ir nepaprastai
kietos ištvermės vykdytojas.**

Kam, sakysim, ateis į galvą
statyti miške MINDAUGO PI-
LĮ? Tegu pvz. ir atsirastų ant-
ras toks: padirbės dienele,
atris porą akmeniokų (o jų gi
reikės šimtų ar tūkstančių!),
supūslės delnai, susipurvins
batai ir kelnės, užlūs nagas ar
pasidurs pašina, dieglys pašo-
nėn įsirems — ir: Viešpatie ma-
no, argi aš Sibire, argi kator-
goj, argi aš žmogų užmušiau ar
kaimyną padegiau? Ir jau baig-
ta: pames, atsisakys sumany-
mo, atsižegnės pilelės.

Bet tik ne kun. Stasys Yla!
Jis sunkiai prakaituos — atkak-
liai, planingai ir sąžiningai
— mėnesį po mėnesio, metus
po metų, dešimtetį po dešimt-
mečio — pagaliau užbaigs. Ir
šiandien jau stovi jo rankomis
išmūryta karaliaus Mindaugo

pilis. Net ir pati mirtis, atro-
do, susidomėjusi laukė, kol jis
išmūrys.

Ka jis pradėjo — stengėsi
baigti. Ką pasiryžo padaryti
— stengėsi-tesėti. M. K. Čiur-
lionis — kūrėjas ir žmogus —
kokia tatau dabartinėje situaci-
joje sunki ir paini tema, koks
kapitalinis veikalas. Bet kun.
Stasys Yla — jau su išsekusia
sveikata, jaugi senas ir silpnas
— į nieką neatsižvelgdamas
dienąnakt dirbo, kol užbaigė.
Ir numirė tik tada, kai užbai-
gė. Nelyginant koks mitologi-
nis titanas net mirtį privertė
palaukti, kol tokį reikšmingą
veikalą užbaigs.

Kelionėn

*Sudie! — ištarsi tu — mana
vargų tremtis!*

*Aš vienas parkeliausiu
parugęs keliu —
žiedai palangėje jau greit
pražys,
ir piemenėlis trauks palankęj
rageliu.*

*Sakysi — sapnas! Dieve, kaip
gražų čionai!*

*Ramybė dvelks kleve ir beržo
šakose.
Bučiuosi žemę — nūn ją
pažinai
tarsi motulės veidą, glausdams
rankose (GRĮŽIMAS)*

Iš Luciuņų jis keliavo į Uk-
merge, Kauną, Berlyną, Stut-
thofą, o iš ten ("...neradęs
vieškelio į tėviškės kraštą") —
į Vakarus. O tad jau į Wiesba-
deną, Kirchheim-Teck'ą, Čika-
gą, Putnamą, Torontą, Floridą,
Romą (Italijoje) etc. Tos visos
kelionės nėra kokios turtuolio
pramoginės, o misinio, kultū-
rinio bei patriotinio veikimo.
Juk buvo redaktorius: kunigų
žurnalo "Aukos" 1947-49, "Lux
Christi" 1951-53; veikė atei-
tininkuose, skautuose, JAV
LB tarybos narys; o jo paskai-
tos įvairiuose kongresuose,
minėjimuose, seimuose; Atei-
tininkų Federacijos vyr. dva-
sios vadas nuo 1963 m.

I štai — jo darbu, kentėjimų
ir misijos pabaiga! "Atlikta!"

KUN. STASYS YLA jau per-
žengęs savo būties slenkstį.

Gelia širdį išsiskiriant su
toku reto gerumo žmogum, su
toku nepaprastu. Bet jaučia-
me dėkingumą Viešpačiui, kad
mūsų tautai padovanojo tokį
brangų didvyrį, kad mes turė-
jom laimės patirti su tokia
šviesia asmenybe, kad girdė-
jome jo žodžius, jo sielos moks-
lą. **Man regis, kun. Stasys Yla
buvo žmoniškiausias žmogus,
koki esu kada nors tarp visos
eilės man brangiųjų sutikęs.**

Mindaugo pilis liūdina lauks
savo karaliūno. Trisdešimt me-
tų su juo draugavę medžiai
Putname šlėmės jam, lyg gaus-
tų vargonai Kurklių švento-
vėje —

*Praeis gyvenimas kaip
pasaka —*

ir nesugrįš daugiau!

Praeis pavasariai, praeis ir

vasaros —

ir nebegrįš daugiau!

Sustos širdis — ji plakė Tau

vienam —

ir nebeplaks daugiau!

Kaip pumpurą iškirps mane

mirtis,

o Tu įskiepsys į naują medį.

Kaip žvakę viesulas užpūs —

mane mirtis,

o Tu įžiebsi vėl švytėti!

(BŪTIS)

... Ir nors žinome, kad kun.
Stasys Yla jau atiduotas Putna-
mo žemei ir Viešpaties begali-
nei amžinybei —

mes gi vis tiek jaučiame jo
artimybę,
vis tiek girdime jo žodžius,
vis tiek regime jo brolišką
šypsena.

Šį liūdną vakarą su didele
pagarba ir meile minime kun.
STASĮ YLĄ. Ir taip širdyje pri-
siminsim jį kiekvieną vakarą,
kiek tik dar mums dovanota jų
turėti. Koks buvo jis šviesus,
toks ir bus su mumis.

Ir tegu toks šviesus kunigas
STASYS YLA išlieka amžinai
mūsų TAUTOS atmintyje!

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(prieš Lietuvių Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neauštos
kainos. Gaunami kontakto lęšiai
(contact lenses).

ANTANUI PETRAUSKUI

mirus,

žmonai ADAI, sūnui VIKTORUI su šeima, ADOS sese-
rims — AUGEI, ALDONAI ir broliams — ALBERTUI,
ANTANUI REPČIAMs reiškiu nuoširdžią užuojautą ir
kartu liūdžiu —

Juozas Jackūnas

A+A

VYTAUTUI VINGELIUI

iškeliavus amžinybėn;

žmoną JANINĄ, dukras — RITĄ, VIKTUTĘ, MARY-
ANNE su šeima nuoširdžiai užjaučiame —

V. O. Marcinkevičiai ir šeima
J. V. Leveriai

A+A

VYTAUTUI VINGELIUI

mirus,

jo žmonai JANINAI, dukterims ir artimiesiems reiškia-
me nuoširdžią užuojautą —

Pranas, Vaclovas ir
Natalija Liačai

Mūsų mielam

A+A

VYTAUTUI VINGELIUI

iškeliavus amžinybėn,

liūdesyje likusius — žmoną JANINĄ, dukras RITĄ,
VIKTUTĘ, MARY-ANNE ir žentą BERNARDĄ nuošir-
džiai užjaučiame bei kartu liūdime —

R. S. Sapliai

L. A. Sapliai

P. B. A. Sapliai

V. A. Siminkevičiai

Mirus mylimam sūnui - broliui

A+A

TOMUI PRAKAPUI,

dideliam skausme palikusius tėvus BRONĘ ir STASĮ,
seserį ZITĄ ir broį RIMĄ nuoširdžiai užjaučiame ir
kartu liūdime —

S. V. Goldbergai

K. K. Deksniai

A. B. Hayes

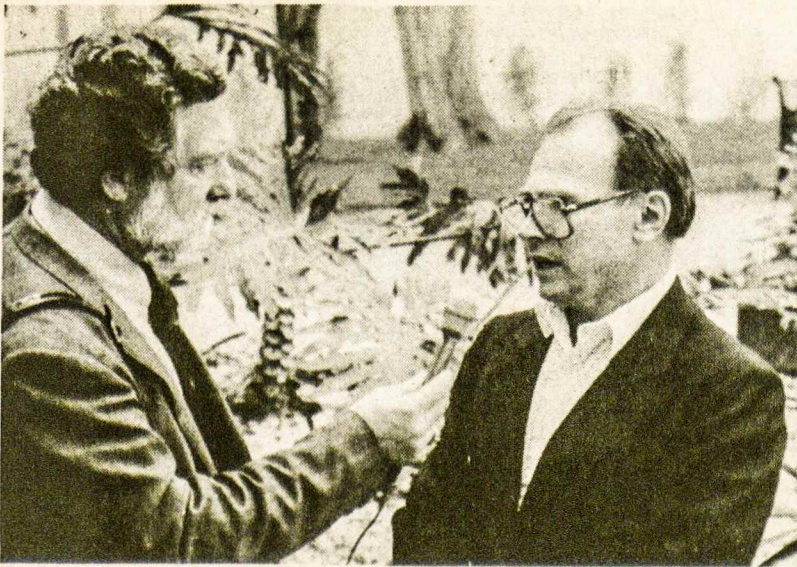
O. V. Žiuraskai

A+A

TOMUI PRAKAPUI

mirus,

giliame liūdesyje likusius jo tėvelius BRONĘ ir STASĮ
PRAKAPUS, sesutę ZITĄ, broliuką RIMĄ, visus
gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu
liūdime —

Amerikos Baltiečių Laisvės Lygos surengtoje politinėje konferencijoje Los Angeles mieste dalyvavo ir SIMAS KUDIRKA, kurį kalbina „Amerikos Balso“ atstovas

Kalėjimų keliuose

Lietuvos pogrindžio „Aušra“ 33-ame numeryje rašo apie sovietų kalinamą Viktorą Petkų ir prideda net tris SOS!

Jie augo keturi broliai ir, kadangi neturėjo sesučių, buvo pagalbininkais ūkio darbuose ir tėvui, ir motinai. Tačiau vienas jų iš vaikystės bėdėjęs visu tuo, kas jį atitraukdavo nuo knygos. Pastebėjęs tai, jaunesnysis brolis jam tarė:

— Man geriau patinka ūkio darbai, todėl aš ir liksiu su tėvu dirbti, o tu gali sau su knyga gyventi.

Ir nuo dvylikos metų Viktorui knyga tapo neatskiriama jo gyvenimo dalis. Ir ji pagimdė širdyje tokią meilę Dievui, Tėvynei ir žmogui, kad, atėjus gyvenimo bandymams, be jokio kompromiso už savuosius idealus buvo pasirinktas kančios kelias.

Ankstyvoje jaunystėje jis išgirdo žodžius „sek mane“, tačiau karo audros sukludė tai įgyvendinti ir savo gyvenimą susietį su Altoriaus Auka: dar nebaigus gimnazijos teko su tūkstančiais tauriausių lietuvių iškelti į Rusijos kalėjimus už nuosirdų darbą ateitininkų — Raseinių gimnazijos mokinių tarpe.

Kai po šešerių metų grįžęs į Lietuvą eksterno teisėmis gavo atestatą, klebonas pabijo buvusiam kaliniui duoti tinkamą charakteristiką, kad galėtų įstoti į kunigų seminariją...

Keli mėnesiai Vilniaus universiteto lietuvių kalbos ir literatūros fakultete dar labiau suartino su knyga. Bet studijas nutraukė nauja kelionė į Rusijos kalėjimus. Šį kartą už kalbą Rusų kapinėse prie Basanavičiaus kapo 1967 m.

Per tuos kalėjimų kančių ir bado metus dvasia grūdinosi, žinių troškimas augo, todėl kalėjimų bibliotekos (ypač turtinga Vladimiro kalėjimo biblioteka) buvo išstudijuotos.

Kai Nemuno krašto tikintieji 1975 m. šventė džiugiąją Kalėdų šventę, Viktoras grįžo į Lietuvą jau turėdamas 35 metus, didelę Rusijos kalėjimų gyvenimo patirtį, gausią žinių ir dar labiau išbujusią meilę tauriausiems žmogaus idealams.

Trylika laisvės metų: už dra-

šias kalbas didesniuose žmonių susibūrimuose (atlaiduose, laidotuose, paskaitų salėse) nuolat turi keisti darbo vietas, tenkintis mažiau apmokamam darbu. Tačiau ir tada visas laisvalaikis skiriamas knygai.

Kūrėsi Helsinkio susitarimams remti, žmogaus teisėms ginti Lietuvos visuomeninė grupė — jis vienas veikliausių jos narių. Todėl 1977 m. vėl nauja priverstinė (jau trečią kartą gyvenime) kelionė Sibiro link. Vilniaus, Čistopolio, Kučino kalėjimai. Su knyga ir čia nesiskiria. Spaudai, „knygai paštu“ ir metus išleidžiamą apie 600 rb. Ir štai iš kalėjimų pasiekia Lietuvą tokios studijos: „Islamai“ (150 psl.), „Lietuvos istorijos klausimai“, „Tomizmas ir neotomizmas filosofijoje ir lietuvių literatūroje“, atskirų knygų, periodinės spaudos įvairių straipsnių recenzijos, pastabos... Tačiau įdomiausi dideli darbai, kaip „Kriščiūnė“, „Judaizmas“, „Universitetas — senoji Lietuvos mokykla“, „Pastabos Lietuvos istorijos klausimais“ ir kt. — konfiskuojama. Buvo bandoma išlaikyti bent juodažaisines šios visų studijų pastabas, šimtų įdomesnių straipsnių, knygų santraukėles, išrašus.

Čistopolio kalėjimas, pervažius Viktorui į Kučino kalėjimą, po gero pusmečio visa tai persiuntė. Tai suteikė nemažą džiaugsmą kaliniui. Juo toliau, juo daugiau kaupėsi šios medžiagos. Bet drauge didėjo ir priespauda kalėjime: jo laisvė Lietuvos beveik nepasiekdavo, o jis irgi vis rečiau juos iš tėvynės gaudavo. Vėrub sekmadienį — krata kameroje. Paimama visa penkerių metų intensyvaus darbo kalėjime mokslinė medžiaga: įvairios pastabos, santraukos, temų juodažaisiai. Kai 1982 m. Vėlykų rytmetį katalikiškajame pasaulyje skambėjo varpai, skelbdami didingąjį „Aleliuja“, Viktoro Petkaus visas turtas — kratos metu konfiskuota medžiaga buvo sunaikinta.

G. ALMONĖ

Amerikos dėmesys Baltijos valstybėms

Momentai iš žmogaus teisių konferencijos Los Angeles mieste

JUOZAS KOJELIS

Antroji žmogaus teisių konferencija, suorganizuota Amerikos Baltiečių Laisvės Lygos, įvyko 1983 m. kovo 12 d. Los Angeles miesto „Sheraton“ viešbutyje. Tą pačią dieną taip pat įvyko ir metinis Baltiečių Lygos suvažiavimas, kuriame buvo padaryti ataskaitiniai pranešimai ir išrinkta nauja lygos vadovybė bei direktorių taryba.

Hannaford firmos talkos dėka Amerikos Baltiečių Laisvės Lyga per trumpą laiką įgijo pasitikejimą Amerikos vyriausybėje ir kongrese, todėl jai buvo lengva gauti įtakingus vyriausybės kalbėtojus ir sovietologus bei kitų klausimų žinovus.

Iš Valstybės Departamento konferencijon atvyko Robert W. Farrand, Rytų Europos ir Jugoslavijos reikalų departamento direktoriaus pavaduotojas, iš gynybos departamentu — Leon K. Pfeiffer, augščiausios karo medaliais apdovanotas ats. aviacijos pulkininkas, šiuo metu dirbęs Pentagono Europos ir Š. Atlanto S-gos politiniame skyriuje. Šie pareigūnai sąžiningai dalyvavo visuose svarstybose, visą laiką vedė užrašus, kaikada įsiterpdavo į diskusijas, atsakinėjo į klausimus (jie kaikada buvo tikrai kieti, ypač dėl vad. „karo nusikaltėlių“ gaudymo), pertraukė metu vedę privačius pokalbius, o senąją po konferencijos dieną susirinko privačiam pasitarimui pusryčių metu su Baltiečių Lygos vadovybe.

Vienų diskusijų metu p. Farrand pasakė: „Aš labai džiaugiuosi, galėdamas dalyvauti šių klausimų svarstybose, ne tik pats kalbėti, bet ir išgirsti jus, pasimokyti ir į Vašingtoną grįžti su nauja patirtimi“.

Prezidento ir kitų sveikinimai

Konferencijos pasveikinti asmeniškai atvyko populiarus Los Angeles burmistras Thomas Bradley, negras, kuris praėjusiuose rinkimuose į Kalifornijos gubernatorių tik labai mažą nuosimėčių pralaimėjo respublikonų kandidatui, armėnų kilmės George Deukmejian, nors negrai visoje Kalifornijoje sudaro tik apie 8% visų gyventojų. Antro savo didumo miesto Amerikoje burmistras yra reikšminga figūra ne tik krašto urbanistikos problemų sprendimuose, bet ir politikoje. Pasigirsta balsų, kad Los Angeles burmistras gali tapti kandidatu į Amerikos prezidentus. Prieš tapdamas burmistru, T. Bradley buvo Los Angeles policijos leitenantu.

T. Bradley konferencijos dalyviams pasakė įsidėmėtiną žodį: „Kovodami už Baltijos valstybių laisvę, jūs atliekate didelį patarnavimą žmoniui. Laisvės troškimas yra įdiegtas visiems žmonėms. Laikiniai jis gali būti prislopinti, bet negali būti sunaikinti. Visi žmonės turėtų sekti jūsų pavyzdžiu... Baltiečių tautos turi teisę gyventi, ir jos laimės laisvę. Dirbate didelį darbą. Aš esu su jumis. Tegu Dievas jums padeda“.

Konferencijos dalyviai, demokratai ir respublikonai, Los Angeles burmistrai pagerbė atsistojimu.

Prez. R. Reaganas per pastaruosius pusantį metų yra padaręs išskirtinai palankų dėmesį, ir tai bei Hannaford talkos nebūtų buvę įmanoma. Ir šįkart jo sveikinimo laiškas šiltas ir padrąsinantis. Jis rašė: „Aš sveikinu Amerikos Baltiečių Laisvės Lygos veiklą... Amerikos baltiečiai išreiškia augščiausius sąmoningų piliečių idealus... Jūsų pasiaukojimas Baltijos valstybių žmonių laisvės labui mums primena laisvės palaimą, kuria naudojasi Amerikos žmonės... JAV niekad nepripažino partizaninio Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą ir yra išpareigojusios paremti teisėtą Baltijos tautų aspiraciją gyventi tautiškai ir laisvėje“.

Kad šiam laišku būtų skirtas reikiamas dėmesys, galima suprasti iš to, jog pirmąją redakciją, pagal p. Farrand informaciją, Baltieji Rūmai

pavedė suredaguoti Valstybės Departamentui.

Naujas gubernatorius George Deukmejian sveikinimo laiške pareiškė: „Brutali rusifikacija yra naujas epizodas Baltijos valstybių pavergimo istorijoje. Tai akina Amerikos Baltiečių Laisvės Lygos pasiryžimą kelti viešumon religijos, žmogaus ir tautos teisių pažeidimus Baltijos kraštuose. Aš labai vertinu jūsų pasiaukojančias pastangas“.

Europoje ir Amerikoje

Sausio 13 d. Europos parlamentas priėmė rezoliuciją, siūlančią 10-čiai Europos valstybių bendru sutarimu Baltijos valstybių klausimą pateikti Jungtinių Tautų dekolonizacijos pakomisei. Amerikos Baltiečių Laisvės Lyga tuo reikalu informavo JAV Valstybės Departamentą. Šios konferencijos metu gauta Amerikos vyriausybės teigiama reakcija: Robert W. Farrand oficialiai pareiškė, kad Amerikos vyriausybė remia Europos parlamento iniciatyvą. Tai reiškia, kad Europos parlamentas jau turi stiprų sąjungininką. Baltiečių tautinės bendruomenės Kanadoje, Australijoje ir kituose kraštuose turėtų išgauti tokius pat savų vyriausybių pareiškimus.

Globaliniu mastu veikiančios organizacijos — PLB ir VLIKas šiuo reikalu turėtų sudaryti specialią komisiją rezoliucijos eigai sekti, reikiama medžiaga apsirūpinti, pasaulio lietuvių akcijai skatinti ir koordinuoti. Deja, iki šiol, viso to nematyti. JAV užsiangažavimas tuo reikalu — tai pirmoji kregždė, pasirodžiusi ne pagrindinių organizacijų rūpesčiu.

Kita konferencijos metu iškiliusi konkreiti akcija — tai jungtinės rezoliucijos JAV kongresui Baltiečių Laisvės Dienos reikalu pateikimas. Savo sveikinime konferencijai „Ad hoc“ komiteto pirmininkai Brian J. Donnelly ir Don Ritter pranešė, kad savo ir kongresm. Henry J. Hyde vardu tokią rezoliuciją kovo 11 d. atstovų rūmams pateikė. Tokią pat rezoliuciją S. J. Res. 43 nr. kovo 1 d. Baltiečių Lygos prašymu senatui jau buvo pateikęs sen. Pete V. Domenici kartu su sen. Charles H. Percy ir sen. Donald W. Riegle. Rezoliucija perduota teisių komisijai ir jau turi per 20 rėmėjų.

Šį kartą Baltiečių Laisvės Lyga bando praversti nuolatine rezoliuciją, kad kasmet akcijos nereiktų kartoti. Tas pats buvo bandoma padaryti ir 1982 m., tačiau reikalas užkliuvo senato teisių komisijoje. Šiais metais galimybės tokią rezoliuciją praversti geresnės, nes jau gautas teisių komisijos pirm. sen. Strom Thurmond sutikimas.

Paskaitos ir svarstybos

Konferencijos metu buvo kelios diskusinės paskaitos ir svarstybos. Tema „KGB pirštai bandyme nužudyti popiežių: to įvykio reikšmė Baltijos kraštams ir Lenkijai“ kalbėjo Paul Henze, Carterio vyriausybėje buv. Valstybės Saugumo Tarybos narys, tuo klausimu paskelbęs straipsnį „Reader's Digest“ ir seriją straipsnių „The Christian Science Monitor“ dienraštyje. Jo tyrinėjimai rodo, kad atentato sumanytojas, planuotojas ir finansuotojas — buvo sovietų KGB tuo metu, kai viršininku buvo J. Andropovas.

Dr. Alex Alexiev, „Rand“ korporacijos sovietologas, kalbėjo tema „Andropovas, popiežius ir Baltijos tautos“. Jo nuomone, popiežius Baltijos kraštai, ypač Lietuvą, tiek pat rūpi, kaip ir Lenkiją. Jono-Pauliaus II išrinkimas labai padidino Lietuvos katalikų ir sutvirtino jų pasipriešinimo dvasią.

Karo Afganistane ir baltiečių karo belaisvių problema kėlė afganistaniečių laisvės kovotojų ryšininkas Dr. Shir Ali Miskinyar ir partizaninio karo specialistas Andrius Eiva, kelis kartus buvęs laisvės kovotojų kontroliuojamose Afganistano teritorijose ir treniravęs laisvės kovotojus. Eiva yra susitijęs ir kalbėjęs su Šveicarijos išvežtu

karo belaisviu Rimu Burba. Jis pranešė, kad šiuo metu žinomos 46-šių laisvės kovotojų belaisvėnų paimtų karo belaisvių pavardės. Lietuvių jų tarpe nesą. Miskinyar pranešė, kad karo belaisvių yra žymiai daugiau, tik jų pavardės neskelbiamos, kol jų reikalu nebūs sudaryti rusus saista tarpautiniai susitarimai.

„Orange County Register“ dienraščio vedamųjų vienas iš redaktorių Alan Bock vadovavo svarstyboms atominų ginklų užšaldymo klausimu. Jo nuomone, tokio užšaldymo niekad nebus, nežiūrint, kiek dėl to bus keliama triukšmas. Nagrinėjant šią temą, į svarstybių dalyvių skaičių oficialiai įsijungė Valstybės Departamento atstovas Farrand ir Los Angeles apskritys (per 7 mil. gyventojų) tarybos pirm. Michael Antonovich.

Vienų svarstybių dalyvius sudarė centrinių baltiečių organizacijų atstovai: Daiva Kezienė — Lietuvių Bendruomenės, Heino Jogis — Amerikos Estų Tautinės Tarybos, Maris Mantienkis — Amerikos Latvų Sąjungos ir Sergejus Zamasčikov — 1968 m. Šiaulių gimnaziją baigęs Rygos komсомолų I-sis sekretorius, 1979 m. pabėgęs į Vakarų.

Ypač įdomus buvo Zamasčikovo pranešimas. Jis, gerai iš vidaus pažinęs sistemą, pasakojo apie rusišką šovinizmą, industrializacijos panaudojimą rusifikacijai ir komсомолų — pilnai sovietizacijai. Jis iškėlė sistemos supuvimą, kurios vadovaujančiose pozicijose dorų žmonių beveik nėra. „Aš noriu dirbti, kad bent mažą dalimi prisidėčiau prie Baltijos kraštų gerovės“, pareiškė buvęs komсомолų vadovas.

Dalyviai ir diskusijos

Didelę dalį konferencijos dalyvių sudarė jaunimas — vyresniųjų klasių moksleiviai ir studentai. Neseniai vienas politikas „Tėviškės Žiburiuose“ skundėsi, kad jaunimas lietuviškos politikos klausimais nesidomi. Šioje konferencijoje jaunimo iki 30 metų buvo daugiau negu vyresniųjų, turinčių per 60 metų. Jie nebuvo pasyvūs stebėtojai — dalyvavo diskusijose ir savo klausimais stipriai spaudė valdžios pareigūnus. Pvz. Dalytė Trotmanaitė, baigiamosios gimnazijos klasės mokinė, nepatenkinta vyriausybės pastangomis laisvinti prof. Vytautą Skuodį, paklauso Valstybės Departamento atstovą: „Jei aš nuvykčiau į Lietuvą ir būčiau suimta, ar ir mane tik tiek laisvintumėte, kaip Skuodį? Aš esu gimusi Amerikoje“. Nepatenkinta gautu atsakymu, prašė papildomų paaiškinimų. Pertraukų metu jaunieji apsupdavo vyriausybės atstovus ir vesdavo diskusijas. Leon K. Pfeiffer (gynybos dept.), žiūrėdamas į auditoriją, pasakė: „Toks gausus jaunų žmonių dalyvavimas daug ką pasako apie Amerikos baltiečius“.

Yra tikrai žinoma, kad gynybos dept. atstovas, grįžęs į Pentagoną, apie dalyvavimą šioje konferencijoje plačiai painformavo savo viršininkus ir visą štabą.

Aplamai diskusijos lietė šias temas: „karo nusikaltėlių“ medžioklė, naudojantis KGB talka; nepakankamas pastangas laisvinti politinius kalinius; kaikiuriuos vyriausybės veiksmus, kurie nesiderina su oficialia okupacijos nepripažinimo politika; afganistaniečių laisvės kovotojų rėmimą ir baltiečių karo belaisvių gelbėjimą. Pusryčių metu sekančią dieną abu valdžios pareigūnai reikšė pasitenkinimą konferencijos dalyviais, kurie net stipriai emocinius klausimus mokoje šaltai ir dalykiškai svarstyti.

Konferencijos invokaciją sukalbėjo Šv. Kazimiero parapijos klebonas prel. Jonas Kučingis. Pirmininkavo konferencijos pirmininkas Avo Piirisild (estas), Antanas Mažeika (lygos pirmininkas) ir Valdis Pavlovskis (latvis, naujasis pirmininkas).

• Supažindinkite savo draugus su „TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS“ — atsiųskite dar ju neskaitančių adresu. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Svečiai iš Vašingtono, dalyvavę Amerikos Baltiečių Laisvės Lygos surengtoje Los Angeles konferencijoje. Pirmoje eilėje iš kairės: PAUL HENZE, buvęs JAV Saugumo Tarybos narys, ROBERT W. FARRAND, valstybės departamento pareigūnas, LEON K. PFEIFFER, gynybos departamento pareigūnas, VALDIS PAVLOVSKIS, latvis, naujasis lygos pirmininkas

Maskvos spaudimas didėja

Faktai, paimti iš „LKB Kronikos“ 56-to numerio

1982 m. vasarą, kai sovietinė valdžia leido Kasiadorių vyskupui Vincentui SLADKEVIČIUI eiti savo pareigas, Vakaruose pasigirdo balsų, kad Bažnyčios padėtis Lietuvoje pagerėjo. Iš tikrųjų priešpados varžtai tik dar labiau buvo prisukami. Religijų reikalų taryba vis labiau atakavo kunigus vykdyti religinių susiėnėjimų nuostatus, o už jų nesilaikymą kunigai būdavo perspėjami, barami, vadinami „ekstremistais“ arba net baudžiami administracinėmis baudomis. Tiek kunigams, tiek pasauliečiams buvo kalama mintis, kad tikrasis parapijos šeimininkas esąs „vykdomasis organas“, kurį tvirtina (t.y. visiškai kontroliuoja) sovietinė valdžia, o kunigas — tik samdomas kulto tarnas. Parapijų „dvidešimtukai“, nesudarę vadinamosios „sutarties“ su rajonų vykdomaisiais komitetais, buvo prievartaujami kuo greičiau ją sudaryti, t.y. bent formaliai apsiimti būti religinės bendruomenės šeimininkais, per kuriuos parapiją galėtų valdyti rajono vykdomasis komitetas. Daugelyje parapijų sovietinė valdžia reikalavo, kad būtų nežinia dėl kokios prežasties įkainotas bažnytinis turtas: liturginiai indai, paveikslai ir kt.

1982 m. gruodžio mėn. pradžioje iš Maskvos į Lietuvą atvyko religijų reikalų tarybos pareigūnas katalikų reikalams. Jis lankėsi kunigų seminarijoje, pas vyskupus ir net kaikiuriuos dekanus; bandė įtikinti, kad kunigams būsią geriau, jei Bažnyčios reikalus tvarkys ne kunigai, o parapijų „vykdomieji organai“. Kad Lietuvos kunigams praeitų noras priešintis RS nuos-

tatams, 1983 m. sausio 26 d. buvo suimtas Viduklės klebonas ir Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto narys kun. Alfonsas SVARINSKAS. Svarbiausi suėmimo motyvai buvo šie.

Sovietinei valdžiai didelį nerimą kelia Lietuvos drąsi kunigų laikysena. Vieno iš drąsiausių kunigų areštas turėjo likusiems įvartyti baimės ir priversti juos paklusti RS nuostatom.

RRT darbuotojai visą kaltę už taip vadinamą „religinį ekstremizmą“, t.y. už lankymąsi Bažnyčios kanonų, o ne RS nuostatų, primeta visų pirma TTG Kat. Komitetui. KGB kun. A. SVARINSKĄ laikė šio komiteto siela, todėl jo areštas turėjo pasitarnauti komiteto veiklos suparalyžavimui.

Sovietinė valdžia Lietuvoje visada liguistai reaguodavo į betkokį jai nerimą keliantį reiškinį, pvz. eisenas į Šiluvą, jaunimo sambūrius ir kt. Kun. A. SVARINSKO areštas aki-vaizdžiai rodo, kad sovietinė valdžia jaučiasi labai silpna, o Lietuvos Kat. Bažnyčioje ir kiekviename aktyvesniame dvasiškėje mato mirtiną savo priešą.

Artėjant Šv. Kazimiero ir krikščionybės įvedimo Lietuvoje 600 m. jubiliejams, tautoje jaučiamas dvasinis atgimimas. Sovietinė valdžia, norėdama šį atgimimą paralyžuoti, paleido į darbą visas propagandines priemones, o kai jos nepadarė, pasisaukė ir pagalbą KGB, kad padėtų smaugti uoliausius Lietuvos kunigus. Tačiau Bažnyčios priešai visada skaudžiai apsirinka — giljotinos, kartuvės ir lageriai Bažnyčią visada prikelia naujai gyvuoti.

Amerikos užmojis - pasaulis be sienų

Prancūzijoje išėjo knyga „La conquete des esperits“ (Sielių užkariavimas). Jos autorius Yves Eudes pateikia daug duomenų apie Amerikos specialią organizacijų struktūrą ir metodus psichologiniam karui vesti bei amerikoniškai kultūrai pasaulyje plėsti.

Nuo Carterio administracijos laikotarpio centrinė organizacija yra International Communication Agency (USICA), kurios 1981 m. biudžetas turėjo \$430 milijonų dolerių ir 8500 tarnautojų. USICA yra pilnateis narys tarptautinei politikai formuoti — dirba kartu su Pentagonu. Ši organizacija apima visa žemės planetą. Jos žinioje dirba „Voice of Amerika“ ir visa eilė informacijos, kultūros, mokslo, švietimo komitetų.

1968-1972 m. kai vyko Vietnamo karas, Saigone veikė milžiniškas propagandos vienetis IUSPAO (Joint US Public Affairs Office). Turėjo 4 televizijos stotis, eilę radijo stočių, kino teatrus, spaustuves, laikraščius, kad laimėtų vietnamiečių širdis.

Spėjama, kad Sovietų Sąjungoje „Voice of Amerika“ klauso 31 milijonas, o „Radio Liberty“ 7 milijonai gyventojų. „Radio Free Europe“ transliuoja programas į sovietų okupuotus kraštus.

Svarbų vaidmenį psichologiniame kare atlieka CIA (Central Intelligence Agency). Jos kontrole yra „Radio Free Cuba“, „Radio SWAN“ (ispanų

kalba), „Transworld Radio“ (Monte Carlo), „Team Radio“ (Pietų Korėja), „Far East Radio“ (kinietiška), „La voz los Andes“ (Quito), KGEI radio (Belmont — California).

1977 m. CIA į savo rankas perėmė įtakingą dienraštį „Daily Gleaner“ Jamaikoje, ir tuo išprovokavo Michael Manley valdžios kritimą.

CIA stipriai buvo užsiangavusi Čilėje, dabar — Salvadore ir kitose Vidurio bei Pietų Amerikos valstybėse.

Amerikiečių rankose yra 200 pačių įtakingiausių, didžiausių politikos, mokslo dienraščių, žurnalų visame pasaulyje.

Jau 20 metų UNESCO kontroliuoja amerikiečiai, tuo praskindami kelią į visus kontinentus. Amerikiečiai siekia užmegzti ryšius su valstybių valdančiais sluogsniais, inteligentija, mokslo žmonėmis. Dėlto skatina pasikeitimą su mokslo žmonėmis ir studentais. Amerikoje kas metai studijuoja 35.000 užsieniečių studentų. Veliau jie sugrįžta į savo kraštus, kur dalis patenka į valdžios aparatą ir pasilieka Amerikos draugais.

„AID“ organizacija padeda neturtingiems kraštams. Jos 1978 m. biudžetas — \$3.5 milijono. „Peace Corps“ organizacija dirba daugiausia savanoriai. Jie neturtingiems kraštams paruošia mokytojus. Amerikos užmojis — vadovauti, kurti naują pasaulį be sienų.

Jonas Ladyga

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas

RENGINIAI OTAVOJE. Nors skaičiumi Otavos lietuvių bendruomenė nėra gausi, bet savo entuziazmu pralenkia visus. Jau prieš pusmetį otaviškių pirmieji suruošė kelionę — šokių laivą, kurios tikslas buvo suteikti lėšas, reikalingas padengti išlaidoms, susijusioms su kongreso renginiais Otavoje 1983 m. liepos 21 d.

MIESTO APRODYMAS. Iš studijų dienų Otavon atvyks apie 150 asmenų aplankyti savo kraštų ambasadą Kanadoje. Tai politinis jaunimo kongreso momentas tarptautinėje arenoje. Atvykusiems ruošiamos ekskursijos po Otavą su lietuviais palydovais.

PIETŲ PARLAMENTE. Atvykusiems iš kitų kraštų norima parodyti Kanados valdžios rūmus iš arti. Tuo tikslu ruošiami pietūs parlamento rūmų rytiniame bloke. Tikimasi, kad atstovų priėmimo dalyvaus ir tuo laiku Otavoje esantis parlamento — valdžios nariai. Pietūs kanuos \$10 asmeniui.

AMBASADŲ LANKYMAS. Visiems kraštams jau išsiųsti laišukai, nurodantys kur kreiptis ir kaip gauti pasimatymą su savo krašto atstovu Kanada. Otaviškiams jau yra kontaktavę keletą ambasadų ir yra jas informavę apie

lietuvių jaunimo kongresą. Ambasados yra susidomėjusios jaunimo kongresu. Pvz. Britanijos ambasada pasiūlė progą atvykusiems jų delegacijai pasirodyti specialiose radijo bei televizijos programose. Tikimasi, kad pavyks visiems 12 kraštų gauti pasimatymus — priėmimus savo ambasados bei konsulatuose. Visiems kraštams išsiųsti paketeliai, kuriuose nurodomi lietuvių reikalams iškelti svarbiausi klausimai bei pateiktas informacijos, reikalingos pasikalbėjimui su ambasadų atstovais. Taip pat bus duodami nurodymai dėl elgesio ir t.t.

KANADOS ATSTOVAMS organizuojamas pasimatymas su Kanados užsienio reikalų ministru. Rusiainius diskusijoms gairės bei informacijos. Bandoma gauti pasimatymą su Rytų Europos reikalų skyriumi. Tai ideali progą iškelti sovietų kolonizacijos klausimus bei Ribbentropo-Molotovo sutarties reikalus.

Ambasadų lankymas pirmą kartą buvo bandytas per IV PL Jaunimo Kongresą Britanijoje ir V. Vokietijoje. Praėjo su dideliu pasisekimu. Šiuo politiniu kongreso momentu rūpinasi: Rita Rudaitytė, Rūta Danaitytė, Ladas Gijūnas, Rūta Šiūlytė ir eilė kitų. GJP

Iliojaus universiteto Čikagoje slavistikos skyriaus vedėja dr. B. SLJIVIC-ŠIMČIČ PLB pirmininko inž. V. KAMANTO apdovanojama Vilniaus universiteto medaliu. Šiame universitete dėstoma pilna lituanistikos programa ir steigama lituanistikos katedra

“Lietuviais norime ir būt”

Naujojiškias vadovėlis norintiems išmokti lietuvių kalbos

V. MATULAITIS

Keturių dešimtys metų už tėvynės ribų turi didelę įtaką žmonių gyvenimui. Nevisi tėvai pajėgia perduoti savo tėvų žemes meilę ir savo kalbą ateinančioms kartoms. Vaikai, dažnai imdami pavyzdį iš tėvų gyvenimo bei elgimosi, prisitaiko prie gyvenamojo krašto aplinkos, pamiršdami savo tėvų gimtąjį kraštą, likusius gimines, lietuvių kalbą. Vėliau jie nori surasti savo giminės kilmę (šaknis), pažinti Lietuvos istoriją bei kalbą.

Pedagogė dr. Danguolė Tamulionytė, suprasdama lietuvių, norinčių pasilikti ištiki- mais ar grįžti prie savo tautos, psichologiją, paruošė naujas metodus lietuvių kalbos vadovėlių “Lietuviais norime ir būt”. Jį išleido JAV Lietuvių Bendruomenės švietimo taryba 1982 m. Vadovėlis taikomas jau mokykloms skaityti. Jis gali būti vartojamas ir mišrių šeimų narių, kurie nori išmokti lietuvių kalbą bei susipažinti su lietuvių tautos istorija bei kultūra. Kalbos ir istorijos dalykai lygiagrečiai dėstomi kiekvienoje pamokoje.

Autorė kiekvieną pamoką suskirsto į keturias dalis. Pirmoje dalyje ji su mokiniams pakartoja buvusią pamoką arba praveda trumpą pokalbį bei supažindina su nauja daiktavardžių linksniavimo (kaitos) forma. Antroje pamokos dalyje supažindina su skirtingomis veiksmavardžių galūnėmis atskiros grupės (asmenuotės), o vėliau su būdvardžiais. Trečioje pamokos dalyje mokinius supažindina su Lietuvos krašto istorija, kultūra, švenčių papročiais, lietuvių veikla visame pasaulyje ir jų organizacijomis. Ši pamokos dalis atliekama anglų kalba, nes mokiniams visa tai yra įdomu ir reikalinga, bet jie dar nepajėgūs suprasti lietuviškai. Ketvirtoje pamokos dalyje yra skaitinys, dainelė, pasikalbėjimai.

Svarbiausia, kad autorė pamokai naudoja viską iš artimiausios aplinkos, kasdieninio gyvenimo įvykių, pritaikydama naują dalyką prie jau mokiniams žinomų. Daiktavardžiai yra pavaizduoti gražiais dail. N. Palubinskienės piešiniais. Daug jų yra spalvoti. Linksniavimas parodomas kiekvienas galimas linksniuojamų žodžių įvairumas su daugeliu pavyzdžių.

Autorė, aiškindama veiksmavardžius, siūlo mokytojui ir mokiniams tuos veiksmus pavaizduoti: valgyti, miegoti, šokti... Taip mokyns gali geriau įsiminti naują žodį. Veiksmai yra pavaizduoti piešiniais: vienaskaitoje ir daugiskaitoje su visais asmenimis. Kiekvienoje sekančioje pamokoje palaipsniui supažindinama su nauja žodžių grupės forma. Gražios iliustracijos galima rasti daug medžiagos įvairiems pokalbiams. Nuolatiniai klausimai ir atitinkami atsakymai pateikiami visą laiką. Tai įpratina mokini tuos klausimus atsiminti ir atitinkamai sudaryti atsakymus.

Labai yra girtina, kad autorė kiekvienoje pamokoje anglų kalba paaiškina palaips-

niui visą Lietuvos istoriją. Pradedama priešistoriniu laikotarpiu, eina per visą kunigaikštėjų valdymą, Lietuvos pavergimą, spaudos draudimą, nepriklausomą tautos gyvenimą. Toliau seka dabartinio laiko priespauda ir rusifikacija, religijos persekiojimas bei lietuvių gyvenimas laisvame pasaulyje. Laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių paminėta veikla, mokyklos, organizacijos, spauda su daugeliu iliustracijų. Deja, autorė beveik nežinomas (vadovėlyje) Kanados lietuvių gyvenimas, nors ji yra buvusi Toronte ne vieną kartą. Plačiau minimas JAV, Pietų Amerikos ir kitų lietuvių gyvenimas, bet pasitenkinama vienu žodžiu ir “Kanadoje”. Laikraščius, kurie išleidžiami laisvame pasaulyje, iliustracijos parodytas net parapijinio pobūdžio biuletenis, bet visiškai ignoruotas savaitraštis “Tėviškes Žiburiai” ir kiti Kanados lietuvių periodiniai leidiniai — “Nepriklausoma Lietuva”, “Motėris”.

Devynios vietose rodomas Lietuvos žemėlapis ar jo iliustracinis piešinys, bet kaikiuriose jų Lietuvos sienos netikslios. Psl. 22 rodomas Vilnius Lietuvos teritorijoje, bet visas Vilniaus rytinis kraštas — Lenkijoje. 276 p. žemėlapis neturėtų būti šiame vadovėlyje, ypač iliustruotas trispalvė vėliava. Žemėlapuose 288 p. ir 290 p. rytinės ir pietinės sienos nepažįstamos. Net ir viršelio žemėlapyje berniukas užstoja sostinę Vilnių, išsyrskindamas tik Kauną, o rytinė siena neatitinka rusų — lietuvių 1920 m. sutarties ir pietų vakarų kampas neįprastas matyti Lietuvos žemėlapiuose. Būtų tiksliausia naudotis “Lietuvių Enciklopedijos” žemėlapiu sienomis, neišskiriant nei Vilniaus krašto, nei Suvalkų trikampio.

Knygos gale pridėti lietuviškų skaitinių vertimai, lietuvių — anglų k. ir anglų — lietuvių k. žodynai, lietuviškos abėcėlės ištarimo paaiškinimai anglų kalbos žodynuose. Lietuvių — anglų k. žodyne parodytas lietuviškų žodžių kitimas linksniavime ir asmenavime. Tai yra labai svarbu pradedantiems mokytis lietuviškai.

172 p. rašoma lietuviškai “Coloradoje”. Reikėtų rašyti “Kolorade”, nes lietuvių kalboje “c” niekada neskaitytoma “k”. 194 p. minimas “riebusis ketvirtadienis” prieš Užgavėnes. Manau, kad autorė sumaišė su antradieniu, nes Lietuvoje tokio papročio ketvirtadienį nebuvo.

Aplamai, knyga yra paruošta labai vaizdžiai, nuosekliai dėstomi kalbos ir istorijos dalykai. Ji pritaikyta ne Lietuvoje augančiam lietuviškam jaunimui arba mišrių šeimų nariams. Su šia knyga ir atskirame sąsiuvinyje esančiais pratimais jaunuolis gali mokytis lietuviškai su maža tėvų pagalba, kur nėra lietuviškos mokyklos.

Knyga yra didelio formato 22 x 28 cm, kietais viršeliais; kainą — \$20(JAV). Taip pat yra “Lietuvių kalbos pratimai” pri-taikyti vadovėliui, 236 p. Kaina \$3(JAV). Mokykloms ir platiniojams duodama nuolaida. Užsisakyti šiuo adresu: A. Kareiva, 6959 South Richmond, Chicago, IL 60629, USA. Tel. (312)737-4246.

Naujas sezonas Stratfordo teatruose

ALF. NAKAS

Ontario Stratfordo festivalis ruošiasi naujam spalvingam, ilgam 31-mam sezonui, kuris, įskaitant spektaklius jaunimui, užtruks beveik pusmetį. Normalūs, vieši spektakliai prasidės 1983 m. birželio 5 d. ir užsibaigs spalio 22 d. Visą sezoną veiks Festivalio ir Avon teatrai, o Third Stage teatras, porą savaitių vėliau atsidaręs, sezoną užbaigs spalio pradžioje.

Kuriuose teatruose ir kas šiame sezone žiūrovo laukia? Festivalio teatre statomas keturių dramų (jų pavadinimus, kaip visada, skelbiu anglškai, kad lengviau būtų susigaudyti bilietus perkant): William Shakespeare'o “Macbeth” (spektakliai birželio 5 — spalio 21), Shakespeare'o “As You Like It” (birželio 7 — spalio 22); Shakespeare'o “Richard II” (birželio 8 — spalio 21); Moliere'o “Tartuffe” (rugpjūčio 5 — spalio 22).

Avon teatre irgi bus vaidinama keturi veikalai: W. S. Gilberto ir Arthur Sullivan'o operetė “The Gondoliers” (birželio 6 — liepos 31); tų pačių autorių operetė “The Mikado” (birželio 30 — rugpjūčio 26); William Wycherley “The Country Wife” (rugpjūčio 4 — spalio 22); Arthur Millerio “Death of a Salesman” (rugsejo 1 — spalio 22).

Pernai įsteigta ir labai sėkmingai pasireikšusi “Shakespeare 3 Company” (dramos studentų, pradedančių aktorių ir kelių scenos veteranų mišinys) Third Stage teatre stato dvi Shakespeare'o komedijas: “Love's Labour's Lost” (rugpjūčio 13 — spalio 2) ir “Much Ado About Nothing” (rugpjūčio 14 — spalio 1).

Pernai didelį pasisekimą turėję Third Stage teatre vėl vyks vadinamieji virtuozų vaidinimai (virtuoso performansai), atliekami vieno aktoriaus. Tokiais “virtuozais” šią vasarą bus keturi įžymūs aktoriai: Douglas Campbell (sukurs poeto ir tapytojo William Blake portretą); Lewis Gordon (vaizduos tarp Molokai rapsutų įvairius dirbusius belgus kunigaikštis); Irene Worth demonstruos Shakespeare'o, James Joyce'o, Virginijos Woolf ir kitų kūrybą. Visi šie aktoriai turės po kelerą ir keliolika seansų.

Liepos ir rugpjūčio įvyks keltas augštos kokybės koncertų Festivalio teatre. Programon įrašytos šios vokalinės bei instrumentinės muzikos pasaulio įžymybės: George Shearing, Roberta Flack, Rob Connell, Mel Torme, Adam Makowicz, Ella Fitzgerald, Neil Sedaka, New Orleans Preservation Hall džiazas orkestras.

Taip pat liepos ir rugpjūčio, sekmadienį rytais (tarp 10.30 ir 12 v.), vyks vadinamosios įžymiųjų paskaitos (celebrity lectures). Kalbės W. O. Mitchell, Anne Lancashire, Don Harron, John Kenneth Galbraith, Richard Wilbur, Martin Eslin, Vivian Rakoff, Arthur Miller. Neskelbiu jų titulu, nes žinantiesiems pavardės žinomos ir asmenybės. Neskelbiu kuris kurį sekmadienį kalbės, nes į Stratfordą atvažiuosieji ir programos brošiūrą į rankas gavusieji patys viską susiras.

Bilietų kasa Festivalio teatre atidaryta nuo kovo pradžios. Bilietus galima įsigyti asmeniškai ir paštu. Nuo balandžio 9 d. užsakymai pri-

Atsiųsta paminėti

Lidija Šimkutė, PRISIMINIMŲ INKARAI. Eilėraščiai. Išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas (7338 South Sacramento Ave., Chicago, IL 60629, USA). Tiražas — 500. Spaudė M. Morkūno spaustuvė, Čikaga 1982 m., 80 psl. Kaina — \$6.00.

Antanas Tamošaitis, LITHUANIAN EASTER EGGS. Lithuanian Folk Art Institute. Approximately 1870 pictures and 170 details of Lithuanian Easter Eggs. Photographs and designs are from the originals. Printed by Litho Art Limited (971 College St., Toronto, Ont. Tel. 533-4363), Toronto, Canada, 1982, p. 215.

imami telefonu.

Norintieji įsigyti viso sezono programos brošiūrą “Stratford Festival” (ji siunčiama nemokamai) gali rašyti adresu: Publicity Department, Festival Theatre, Stratford, Ontario, Canada N5A 6V2 arba skambinti telefonu (519) 271-4040.

Autoriaus pastabos

Ryšium su recenzija knygos “Lietuvos senovės paminklai”

MARIJUS BLYNAS

Dėkoju gerb. P. Leliui už įdomų ir vertingą “Lietuvos senovės paminklų” nagrinėjimą. Malonu, kad kritikas sušildė visus šiu laikų knygos paruošimo vargus (“Tėv. Žiburiai” 1983 m. 10 nr.).

Taipgi noriu pareikšti kelias savo pastabas. Pirmiausia dėl “Nogajaus ordino”. Tai aiški korektūros klaida, likusi neištaisyta. Žinoma, kad turi būti ne “ordinas”, bet “orda”. Tai totorių, turkų ir kitų mongoliškų genčių susivienijimas vieno chano valdžioje.

Mano pagrindinis tikslas — aprašymas Lietuvos praeities paminklų ir jų dabartinio stovio. Kiti dalykai daugiau ar mažiau yra šalutiniai. Totorių puolimas 1240 m. yra paliestas tik keliais sakiniams. Vienas jų: “Apie 1240 metus Gardiną nuterijo totoriai”.

Kadangi tas klausimas yra jau iškeltas ir gerb. kritiko kategoriškai paneigiamas, tai aš trumpai čia jį paliesiu. Kritikas rašo:

“Lietuva, Livonijos ordinas ir Naugardas buvo aplenkti ir palikti ramybėje”. Su tuo tenka pinai sutikti, nes ir Livonija, ir Naugardas yra šiaurinėje už Lietuvos... gi totorių (Batu) puolimas ėjo į pietus nuo Lietuvos, Lenkijos kryptimi. Dėl totorių vado Batu armijos puolimo yra įvairių nuomonių. Lietuvos kronikos rašytojai jį mini! Gerb. kritikas rašo: “Chano Batu totoriai negalėjo sugriauti nei Naugarduko, nei Gardino, nes jie Lietuvos sienų nebuvo pasiekę”.

Štai kas rašoma tuo klausimu pačiame išsamiausiame, naujausiame ir patikimiausiame istoriko R. Baturo veikale “Lietuva tautų kovoje prieš Aukso ordą” (išl. Vilniuje 1975 m.): “Reikia pabrėžti, kad 1239 m. (...) kai kurios totorių jėgos galėjo būti pasištos toliau į vakarus ir ten susidurti su Lietuva, tai mini Lietuvos metraščiai bei M. Strijkovskis... Matyt, kaip tik tada, kaip pažymi M. Strijkovskis, Erdvilas (gal Edvidas) galėjo pasiekti “pirmą pergalę prieš totorius”.

Taipgi esama pagrindo tvirtinti, kad jau 1238-1239 m. galėjo įvykti pirmosios Lietuvos kovos su Batu ordomis.

Ruosiantis žygiui į Vidurio Europą totoriai, be abejo, reikėjo žinoti lietuvių jėgas, prieš kurias, matyt, ir buvo siunčiama kariuomenė, nuterijosi Lietuvos valstybės pakraščius.

Lietuviškoje XVI š. tradicijoje išliko duomenų apie totorių vadus, dalyvavusius Batu antpuolyje į Rusiją ir Vidurio Europą.

Bala ir Kadana arba Kaidu... Todėl 1238-1242 m. (...) pagrindinės Lietuvos jėgos buvo su-

Norintieji bilietų gali kreiptis paštu arba (nuo balandžio 9 d.) telefonu. Adresas: Festival Theatre Box Office, P.O. Box 520, Stratford, Ontario, Canada N5A 6V2. Telefonai: iš Toronto nemokamai — (416) 363-4471; iš Detroito nemokamai — (313) 964-4668; iš visur kitur — (519) 273-1600.

kaptos prie pietryčių sienos — gintis nuo totorių... Galime spėti buvus didelį mūšį su totoriais prie Bresto maždaug 1240-1242 m. Bresto pilis buvo... tarsi uostas ir vartai į lietuvišką kraštą. Todėl visiškai galimas daiktas, kad prasi-veržusi pro šiuos vartus totorių kariuomenė nusiaubė ne tik Bresto, bet ir Melnio, Drohičino, Naugarduko, Gardino apylinkes. Tai liudija vėlyva lietuviška tradicija (metraščių I-as punktas ir M. Strijkovskio Kronika)... Gal būt prieš tai Kadanas arba Kaidu vadovavo į Lietuvą pasiūtus totorių kariuomenę... Totorių vadai (... Kaidu, Bala ir galbūt kiti), chano pasiūti, puolė Lietuvos valstybės pakraščius... Lietuva po Batu antpuolio stiprino savo gynybą, įkurdindama karius pasienyje, piet pagrindinių kelių... Taipgi, drauge su daugeliu tautų prieš Batu chano totorius-mongolus per pirmąjį jų antpuolį (1238-1240 m.) į Rusiją ir Centrinę Europą greičiausiai kovojo ir Lietuva (žiūr. Lietuva tautų kovoje prieš Aukso ordą 106-113 psl.).

Dėl senovinių kunigaikštėjų vardų: kadangi lietuvių savo kronikų nerash, o raše kiti (rusai, lenkai, vokiečiai), lietuviški vardai visur buvo iškraipyti ar net sumaišyti... (Erdvilas Edvidas...). Todėl ankstyvesniųjų kunigaikštėjų vardus kartais sunku tiksliai nustatyti.

Visur tvirtinu, kad Mindaugas kurdinys Vilniuje! Dėl objektyvumo aš nurodžiau ką rašo kiti. Tai nėra joks mano tvirtinimų paneigimas. Pz. daugumas mūsų istorikų laikė tą ordino pasakymą-parasymą falsifikatu, nors to niekad nerodė.

Taipgi nurodžiau, kad istorinėse knygose “Vilniaus miesto istorija” (išl. 1968 m.) ir “Lietuvos pilys” (išl. 1971 m.) Mindaugo ryšys su Vilniumi paneigiamas. Aš gi tvirtinau, kad, remiantis naujausiais kasinėjimų duomenimis, Mindaugas kurdinys Vilniuje, nes ten tuo metu vyko palyginti didelė mūrinė statyba. Apie tai rašoma knygoje.

Kodėl križiuočiai vartojo vardą “Ville”, kai tuo metu jie jau žinojo tikrąjį Vilniaus pavadinimą lotyniškai “Vilna”? Ar dėl ypatingo “gudrumo”, ar paprasčiausiai dėl to, kad tikrai tokį vardą tuomet jie buvo sužinoję? Logiška išvada yra ta, kad tie jų tvirtinimai galėjo būti tikri ir kad Mindaugas tikrai gyveno “in quodam civitate quae vocata est Ville”, tai yra mieste, kuris vadinamas Ville!

P. S. Gardino yra duoti 3 vaizdai: Vytauto pilies, vaizdas iš Brauno atlaso ir Stepono Batoro pilies rekonstrukcija. — Taipgi aprašoma ir atvaizduojama Vytėnų pilis.

Meninės programos atlikėjai radijo valandėlės “Tėvynės prisiminimai” surengtame koncerte Toronte. Iš kairės: akompaniatorius J. GOVEDAS, sol. V. MOZŪRAITYTĖ, fleitistas T. REGINA. Nuotr. B. Tarydos

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba, minėdama Maironio 50 metų mirties sukaktį, buvo paskelbusi jo vardo poezijos konkursą. Jam \$1.000 premija buvo parūpinusi Nelė-Mazalaitė-Gabienė, pagerbdama savo vyro a. a. Juozo Gabės atminimą. Vertintojų komisija — pirm. Leonardas Andriekus, OFM, sekr. Paulius Jurkus, narys Vytautas Volertas gavo penkis poezijos kūrinių rankraščius ir keturias jau išleistas knygas. Kovo 11 d. posėdyje vienbalsiai buvo nutarta Maironio premiją paskirti Bernardui Brazdionui už jo poezijos rinkinį “Vaidila Valiūnas”.

Čikagos “Margutis”, vadovaujamas P. Petručio, kovo 13 d. didžiojoje Jaunimo Centro salėje surengė koncertą trijų menininkų iš V. Vokietijos. Jame dalyvavo mezzosopranas Vilija Mozūraitė, atvykusi iš Lietuvos, dainavimą studijuojanti Hamburgėje, pianistė Raminta Lampatyte-Kollars, buvusi čikagietė, ir jos vyras smuikininkas Michael Kollars. Koncertą G. F. Haendelio, A. Scarlacio, A. Caldaro, J. Brahms'o dainomis pradėjo sol. V. Mozūraitė. Vėliau ji savo pasirodymą papildė K. Brundzaitės, V. Barkausko, J. Gruodžio dainomis. Ilgesnį F. Liszt'o kūrinių smuikui ir fortepionui atliko Michael ir Raminta Kollars, visa trijulė — C. Ives “Saulėtekis”. Smuikininkas M. Kollars įjungė ir vieną J. Svedo kompoziciją smuikui.

Aktorė Ingrida Blekytė šį sezoną dirba Čikagos universiteto profesiniame klasikiniam “Court” teatre, Vasario 24 — kovo 20 d. d. ji atliko Antigonos vaidmenį to paties pavadinimo Sofoklio tragedijoje. Jai taipgi teko vaidinti ankstesniuose šio teatro pastatymuose — G. B. Shaw komedijoje “You Never Can Tell”, Dylan Thomas veikale “Under Milkwood”. Scena I. Blekytė susidomėjo dar būdama vaiku Čikagoje. Dramą dvejus metus studijavo Iliojaus universitete Čikagoje, bet stipriausia pasirošimavo gavo Montrealio teatro mokykloje, kur dėstytojai ir režisoriai buvo kveičiami specialistai iš Prancūzijos, Britanijos, Kanados ir JAV. Jaunoji aktorė I. Blekytė ypač yra dėkinga tos mokyklos meno vadovui D. Reinui, kuris, pats būdamas žymiausiu Kanados aktoriumi, idėgė meilę ne tik teatrui, bet ir visam vaidybos mokslui, dramaturgų kūriniams.

Dievo Motinos parapija Klevelande vasario 27 d. surengė dviejų vietinių menininkų koncertą — mezzosopranu Aldonos Stempuzienės ir kanklininkės Mirgos Bankaitytės. Sol. A. Stempuzienėi akompanavo pianistė B. Klonowski. Savo pasirodymui sol. A. Stempuzienė buvo pasirinkusi L. Beethoveno, R. Schumanno, H. Villa-Lobos, G. Verdi kompozicijas. Lietuviškoje dalyje skambėjo — J. Gruodžio “Visur tylu”, Vl. Jakubėno “Gėlės iš sieno”, K. V. Banaicio “Aš per naktį”, J. Svedo “Skestanti serenada” ir “Pasakų sakalas”. Kanklininkė M. Bankaitytė atliko Alfonso Mikulskio “Koncertiną”, “Mergaitės svajonę”, poemą “Ant ežerėlio rymojau”, “Girios idiliją”. Ji taipgi buvo įjungusi ir porą kitataučių kompozitorių kūrinių, pati juos aranžavusi kanklėmis.

Nelė ir Arvydas Paltinai pasižymėjo su estradiniu Klaipėdos ansambliu “Kopų balsai”. Arvydas vadovavo šiam populiariam ansambliui, o Nelė buvo pagrindine jo soliste. Muzikinės veiklos dvidešimtmetį jiedu atšventė Klaipėdoje, o sidabrinę sukaktį ruošiasi švęsti JAV ir Kanadoje. Iš okupuotos Lietuvos jie buvo išleisti naujam gyvenimui pas Arvydo tėvus V. Vokietijoje. Šiemetiniame Vasario 16 minėjime Huettenfelde N. Paltinienė dainavo, A. Paltinas dirigavo mokleivių chorui. Pirmasis Nelės ir Arvydo Paltinų koncertas Š. Amerikoje yra numatytas Čikagos Jaunimo Centre gegužės 8 d. Koncertą rengia radijo programa “Margutis”. Planuojami ir kiti koncertai, kurių vienas numatytas Toronte. Jiems bus panaudotos dainos iš “Kopų balsų” repertuaro, daugiausia susietos su Baltija, Palanga, Nidos kopomis, meile gimtajai Lietuvai, jos gamtai. Muzikinei sol. N. Paltinienės palaidai bus panaudoti ansamblio “Kopų balsai” magnetofoniniai įrašai, kurių aparatūrą tvarkys buvęs ilgametis šio ansamblio vadovas A. Paltinas.

Dešimtoji respublikinė knygženklių paroda, surengta Vilniaus dailės parodų rūmuose, sutraukė apie 70 dailininkų. Pirmojoje parodoje 1960 m. dalyvavo tik 25. Šiemetinė paroda papildė trys teminės knygženklių parodos, susietos su Vilniumi, muzika, Vilniaus universiteto 400 metų sukaktimi.

Simfoninis Vilniaus filharmonijos orkestras, diriguojamas J. Aleksos, savo koncertais Kaune ir Vilniuje paminėjo 150-tąsias J. Brahms'o gimimo metines. Jie buvo pradėti šio klasiko “Antraja simfonija”. Programą papildė M. Musorgskio fantazija “Naktis raganų kalne”. A. Skriabino koncertas dramoms imitacijai orkestrui, atliktas su pianiste A. Dvarionaite.

Pirmą individualią savo darbų parodą Vilniuje surengė dail. M. Rožanskaitė. Vilniaus institutą baigusi prieš porą dešimtmečių, Lankytųjų laukė 60 tapybos ir dekoratyvinės plastikos kūrinių. Dail. M. Rožanskaitė kuria eksperimentinio pobūdžio tapybos kompozicijas, daug savo darbų yra paskyrusi šiuolaikinės medicinos temai.

Utenoje buvo rodomi trys vaidinimai Lietuvos kino studijos filmai — “Vasara baigiasi rudenį”, “Anglų valsas” ir “Atsipirai”. Žiūrovai specialiomis anketomis rinko geriausiąjų filmų aktorę. Daugiausia balsų gavo Vilniaus dramos teatro aktorė V. Mainelytė, atlikusi pagrindinius vaidmenis dviejuose uteniškiams rodytuose filmuose. Jai buvo įteiktas Utenos M. Melnikaitės trikotažo ir galerijos gamybinio susivienijimo įsteigta premija ir pereinamasis prizas. Geriausi lietuviškų filmų aktoriai dabar bus kasmet renkami Utenoje.

Vilniečiai į savo metinį koncertą pakvietė Vilniaus moterų choras “Eglė”, vadovaujamas J. Kavaliausko. Koncertas buvo pradėtas A. Brazinsko “Gimtinė”. M. Urbaicio daina “Parein jauteliai”, L. Povilaicio kūriniu “Trys patarlės”, V. Budrevičiaus “Dainų šalelėje”, populiariaja J. Naujalo “Svajone”. Tarptautiniams klasiškams atstovavo J. Brahms'o, B. Britteno kūrinių. Didžiausio dėmesio betgi susilaukė kamerinė P. Dikčiaus oratorija “Moters paveikslai”, kurios tekstą autorius yra poetas E. Mieželis. Oratorijos atlikimė “Eglei” talkino Vilniaus operos bosas V. Prudnikovas, smuikininkas R. Katilius, altistė A. Matulionytė ir pianistė L. Lobkova.

V. Mykolaicio-Putino muziejus 1971 m. atidarytas Pilotiškių kaime. Prienų rajone, jam panaudota seklyčia, kurioje vasaros atostogų praleisdavo pas tėvus atvykęs mokslus einas būsimasis poetas ir rašytojas. Šio kambario sienos papuostos tėvo, motinos ir jauno Putino portretais. Baldai yra būdingi Suvalkijos kaimui. Visi audiniai — motinos, nagingos audėjos, rankų darbas. Po stiklu kabo kunigaikščio Gedimino portretas, sukurta paties Putino 1907 m., kai jis, lankydamas gimnaziją, buvo susidomėjęs pašyba. Šiemet, minint devyniasdešimtiesias V. Mykolaicio-Putino gimimo metines, muziejų papildė mažam kambarėly prie seklyčios surengta apžvalginė literatūrinė paroda. Lankytojai pasiunda ankstyvosios Putino vaikystės nuotraukų, kurių greičiausiai ir nebuvo, nes tais laikais niekas kaime vaikų ne fotografavo. Seniausia Putino nuotrauka yra iš Marijampolės gimnazijos, kai jis buvo ketvirtosios klasės. Prie jos padėtas vienam bičiuliui skirtas Putino laiškas, rašytas 1910 m. Seinų kunigų seminarijoje. Įdomių V. Mykolaicio-Putino nuotraukų buvo gauta iš Lietuvos literatūros muzėjaus fondų Kaune. Vienoje jis matomas su studijų bičiuliais 1922 m., kitoje — su Kauno universiteto dėstytojais ir studentais 1926 m. gegužinėje. Yra ir 1931 m. nuotrauka iš Nicos, rašant romaną “Altoriai šėšely”. Pridėta ir pirmoji to romano laida 1933 m., kitos Putino knygos, rankraščiai, dokumentai. Plačiau atskleistas Kačerginės laikotarpis paskutiniaisiais V. Mykolaicio-Putino gyvenimo metais. Ten jis praleisdavo vasaras, parašė daug eilėraščių, atsiminimų apie vaikystę, tėvus ir namus. Beveik muzėjaus dailininko tapo Aušra Kalnis ir Sakališkų pilialknis, kur jaunystės dienomis eidavo pasivaikščioti Putinas, nusivėsdamo jo aplankyti atvykusius bičiulius.

V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 21 milijono dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniai	10 - 3	90 dienų termin. indėlius	8 %
Antradieniai	10 - 3	180-185 d. termin. ind.	8 1/4 %
Trečiadieniai	10 - 3	term. indėlius 1 metų	8 1/2 %
Ketvirtadieniai	10 - 8	term. indėlius 2 metų	8 3/4 %
Penktadieniai	10 - 8	term. indėlius 3 metų	9 1/4 %
Šeštadieniai	9 - 1	pensijų s-ta	11 %
Sekmdieniai	9.30 - 1	spec. taup. s-ta	7 1/2 %
		taupomąją s-ta	7 %
		depozitų-čekių s-ta	6 %
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	14 %
		mortgičius nuo	11 1/2 % - 13 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduoame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Real Estate Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio draudžiai? Prieš mokėdami, pažiūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai
* taisymai. * Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Turime lietuviškų skilandžių, sūrų ir kitų maisto gaminių
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAZAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-1371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.

Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniai 9 v.r. — 4.30 v.p.p.;
trečiadieniai uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo
pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniai uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) FILTOS BROS
Toronto, Ont., M6R 1V5 Telefonai 533-8451, 533-8452

Š. Amerikos lietuvių jaunimo atstovai į būsimą V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą posėdžiavo Klevelande 1983 m. kovo 29-30 dienomis. Pirmoje eilėje iš kairės: SIGUTE LENKAUSKAITĖ, MORKUS SUNGAILA, ZITA BERSENAITE, VITAS PLIOPLYS, RAMUTĖ KEMŽAITĖ. Suvažiavimą rengė KLJS ir JAV LJS valdybos

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

konservatorių partijos narių, kurie balsuoja už J. Clarkui ir B. Mulroney palankius atstovus. Partijos konstitucija leidžia narių sąrašus padidinti naujais, bet jie turi būti įjungti penkios dienos prieš atstovų rinkimus, sumokėję \$2 nario mokestį. Konstitucija taipgi neapriboja balsavimo teisę turinčio naujo nario amžiaus, nenustoto privalomo laiko ryšiams su partija. Šiais paragrafais dabar naudojasi daugiausia J. Clarko ir B. Mulroney rėmėjai. Jie sudaro naujų partiečių sąrašus, parūpina apmokėtas nario korteles. Į apylinkes, kuriose dabar renkami atstovai suvažiavimui, suvežami net vaikai ir šiaip pripuolami asmenys. Ši taktika ypač pasireiškė Kvebeko apylinkėse. Toronte staiga buvo susidomėta kaikiurėmis etninėmis grupėmis. Vienon apylinkėn staiga buvo įjungta grupė kiniečių, kurie netgi nemoka anglų kalbos, neturi jokios sampratos nei apie konservatorių partijos politiką, nei apie kandidatus į vadus.

Susidaro įtarimas, kad vado rinkimus iš anksto norima išspręsti ne atstovų suvažiavime, o pačiose apylinkėse. Atseit, rinkimus laimės tas kandidatas, kuriam pavyks susižvejoti daugiausia už jį balsuoti išpareigojusių atstovų. Tokią taktiką pastebėjo ir konservatorių partijos pirm. P. Elzinga, žadantis peržiūrėti konstituciją, bet tai tebus galima padaryti po naujo vado rinkimų birželio 9-12 d.d. Sukviestas specialus kandidatų į vadus ar jų atstovų pasitarimas Otavoje nepajėgė tokios taktikos sustabdyti. Ją ypač aštriai kritikavo kandidatas į vadus D. Crombie, buvęs Toronto burmistras, dabartinis konservatorių parlamentaras. Jis atvirai prašė apie moralinę konservatorių krizę ir netgi politinį banditizmą, kuris gali padaryti daug žalos konservatorių partijai kanadiečių visuomenėje.

Gallupo instituto kovo pradžioje atliktas viešosios nuomonės tyrimas liudija, kad dabar už konservatorius balsuotų 50% apsisprendusių kanadiečių, už liberalus — tik 30%, už NDP socialistus — 17%. Tokios milžiniškos persvaros konservatoriai neturėjo nuo J. Diefenbakerio laikų. Kadangi šiuo metu konservatoriai neturi vado, tenka manyti, kad kanadiečiai juos pasirenka tik kaip stipriausią opozicinę partiją, kad ji pakeistų liberalus. Kai buvo daromas viešosios nuomonės tyrimas, nešvari kandidatų į vadus taktika dar nebuvo pasiekusi spaudos puslapių. Dabar tie konservatorių rėmėjai jau gali būti pakeitę savo nuomonę. Sukta kandidatų kova gali sumenkinti visos partijos prestižą. Negalima užmiršti, kad ligšioliniuose viešosios nuomonės tyrimuose konservatorių partija visada gaudavo daugiau balsų negu jos vadas J. Clarkas. Vadų lentelėje jis visada atsidurdavo trečioje vietoje po P. E. Trudeau ir E. Broadbento.

Pigesniu JAV paštu susidomėjo arčiau sienos esančios kai kurios kanadiškos institucijos, turinčios didesnę susirašinėjamą su savo klientais JAV. Iš Kanados ten siunčiamiems laiškam reikia 37 centų ženkluko. JAV paštas už vietinius laiškus ir tuos, kurie siunčiami Kanadon, ima tik

20 centų. Tos kanadiškos institucijos savo laiškus klientams JAV nuveža į artimiausią JAV pašto skyrių. Už amerikietišką 20 centų pašto ženklą ten tenka sumokėti nepilnus 25 kanadiškus centus, kai Kanados paštu būtų reikėję atiduoti 37 centus. Vienu laišku sutalpoma net 12 kanadiškų centų. Susidaro didelė suma, kai siunčiami šimtai laišku. Svarbiausia, kad jie daug greičiau pasiekia adresatus, nes JAV pašto paslaugos spartesnės už Kanados pašto. Tokie laiška grąžinami, jeigu siuntyto adresas yra Kanadoje. Ši problema lengvai buvo išspręsta išsinuomavimu pašto dėžutės JAV pasienio pašte. Siuntėjas tada savo adresu duoda JAV pašto skyrių su jame išsinuomota dėžute. Tarptautinės pašto taisyklės lieka nepažeistos. Naudojamasi ne tik pigesnėmis, bet ir gerokai greitesnėmis JAV pašto paslaugomis.

Gėdingas...

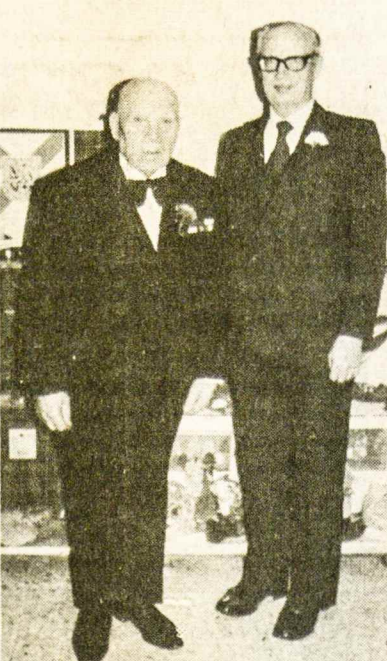
(Atkelta iš 1-to psl.)

lerbargo uosto sovietinis laivas "Belostrov" išgabeno į rytus 146 baltiečius, iš kurių devyni buvo lietuviai ir septyni estai, likusieji 130 latviai. Štai švedų Maskvai išduotų lietuvių karių sąrašas: majoras Pranas Ambraziūnas, kapitonas Voldemaras Langys, vyresnieji leitenantai — Jonas Jančys ir Justas Plevokas, leitenantai — Vincas Lengvelis ir Soteris Vosylis, gydytojas Vincas Zinkevičius, puskarininkis Vacys Ingelevičius ir grandinis Stasys Dranseika. Tolimesnis jų likimas beveik nežinomas.

A. Lembergas

Simcoe, Ontario

PAGERBTUVĖS. Š. m. balandžio 3 d. susirinkę giminės ir pažįstami (apie 40 asmenų) pas Ema ir Bronių Gudinskus paminėjo pastarojo 70 metų amžiaus sukaktį. Svečių tarpe buvo ir Delhi Šv. Kazimiero par. klebonas kun. L. Kemešis su kun. dr. J. Gutausku. Pastarajam sukalbėjus maldą, programai vadovau sukaktuviniuko brolis Kazys iš Hamiltono. Kun. dr. J. Gutauskas savo kalboje pasveikino sukaktuvinininką ir palinkėjo geros sveikatos. Visi savo linkėjimus išreiškė daina "Ilgiausių metų" ir gražia dovana — dail. Veselos drožiniu. Sukaktuvinininkas visiems nuožirdžiai padėkojo. Dalyvis

Kūrėjas-savanas ANTANAS ŠUKYS (kairėje) buvo pagerbtas Vasario 16 minėjime St. Catharines, Ont., mieste. Jis yra dalyvavęs Lietuvos nepriklausomybės kovose ir už tai apdovanotas dviem Vyčio kryžiais. Yra išleidęs atsiminimų knygą "Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai". Dešinėje — inž. J. V. DANYS, KLB krašto valdybos vicepirmininkas, skaitęs paskaitą minėjime

Skautų veikla

• Sukaktuvinės 1983 m. "Aušros" stovyklos dainą parašė ps. R. Fabijonienė ir muz. Faustas Strolia. Jos žodžiai:

Kviečia seses Aušra patekėjus.
Kviečia brolius Kanados miškai.
Mūs skautybės, Aušros jubiliejus —
Aidi pievos, laukai ir šilai.

Į padangę trispalvę pakyla.
"Jubiliejus" — kartoja daina:
Vakarais prie laužų vėl prabyla
Kunigaikščių laisva Lietuva.

Broliai, sesės į Baltiją plaukia.
Oro skautai į Vilnių nuskris.
Ten toli Lietuva mūsų laukia.
Ir Aušra vėl tėvynei nušvis!

• Balandžio 14 d. 7.30 v.v. pas Alg. Slapšį šaukiama visų sk. vyčių sueiga. Prašoma atsiesti po \$5 nario mokestį. Kandidatais priimti: A. Radzevičius, R. Trumpeckas, J. Zenkevičius, G. Senžikas ir A. Kišonas. Č. S.

Iškilūs sportininkai

Vitas Gerulaitis be didesnių pastangų laimėjo arabų Kuvaite įvykusių teniso turnyrą. Belgijos uždaru patalpų pirmenybėse pasiekė pusbaigmį, kur pralaimėjo turnyro laimėtoji australui P. McNamarai 6-2, 7-6. Baigminiame žaidime McNamara, įveikęs I. Lendl 6-4, 4-6, 7-6, laimėjo pirmą vietą. V. Gerulaitis ir McNamaros laimėjimų santykis šiuo momentu yra 2-2. Šį turnyrą V. Gerulaitis yra laimėjęs 1982 m. Tuomet pusbaigmyje jis įveikė J. Connors 6-2, 6-4 ir baiginiame žaidime — M. Willander 4-6, 7-6, 6-2.

Leonas Rautišnas susilaukė pagyrimo ir Amerikos spaudoje. Pažymėtas kaip geriausias pasuotojas universitetų krepšinio žaidimuose. Jo komanda pakviesta į didžiulį JAV universitetų krepšinio turnyrą, kuris įvyks krepšinio pirmenybėms pasibaigus. Jame dalyvaus 52 komandos. Sirakūzų universiteto komanda yra daugiausia taškų įmetanti komanda, kurios vidurkis siekia 87 per rungtynes. Ir čia Leonas yra daug prisidėjęs. Neseniai įvykiame Big East Conference turnyre Sirakūzai įveikė Georgetowną 79-72. L. Rautišnas iškovojo 18 taškų. Tačiau pusbaigmyje jo komanda nelaikytai pralaimėjo Bostonui. Galimas dalykas, Klevelando profesionalų krepšinio komanda persikels į Torontą. Toje komandoje galbūt matysime žaidžiant ir L. Rautišną.

Rimas Karpis sėkmingai žaidžia krepšinį Burnhamthorpe mokykloje. 6-5 metų krepšininkas žaidžia visose pozicijose ir per rungtynes sumeta vidutiniškai po 17 krepšių. Neseniai įvyko Etobicoke mokyklų North-South rungtynės, kuriose R. Karpis įmetė daugiausia krepšių. Buvo išrinktas geriausių South komandos žaidėju.

Edvardas Andrulis, Vyčio lauko tenisininkas, priklausio Northfield Racquet Club Waterloo ir yra šio klubo vadovas. A. S.

GOLFO ŽINIOS

Toronto Lietuvių Golfo Klubu valdyba yra apsvačiusi ir priėmusi naują 1983 m. sezono turnyrų planą. Primenam, kad pirmasis šio sezono turnyras įvyks š. m. balandžio 23 d. Hornby Towers golfo laukuose 11.30 v.r. Kviečia dalyvauti ir dar nepriklausančius TLG klubui golfinkus bei svečius.

Atleityje turnyrų datos nebus skelbiamos spaudoje. Prašoma sekti jas TLG klubo 1982 m. sezono leidinyje. Jis jau yra išleistas ir kas dar neturi galės gauti pirmojo turnyro metu arba vėliau. Klubu nariui Jonui Dainiui už nemokamą šio leidinio atspausdinimą nuosirdžiai dėkojame.

Šio turnyro metu bus pradėdamos dviejų minučių sistema sezono tarpusavio varžybos, į kurias yra užsirašę 32 klubo nariai. Sig. K.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:		I M A:	
8 % už 90 dienų term. indėl.		už asmenines paskolas nuo	13 %
8 1/4 % už 6 mėn. term. indėlius		už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
8 1/2 % už 1 m. term. indėlius		su nekeičiamu nuosimčiu	
8 3/4 % už 2 m. term. indėlius		1 metų	11 1/2 %
9 1/4 % už 3 m. term. indėlius		2 metų	12 %
11 % už pensijų planą		3 metų	13 %
9 % už namų planą		(fixed rate)	
7 1/2 % už specialią taup. s-tą		su keičiamu nuosimčiu	
7 % už taupymo s-tas		1, 2 ar 3 metų	11 %
6 % už čekių s-tas (dep.)		(variable rate)	

AKTYVAI virš 33 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniai ir penktadieniai — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniai — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniai uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723

Toronto, Ontario

ir 532-1149

M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.

Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamo turto įkainavime (Capital Gains), investacijose, mortgičių parpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LePAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo
ir pardavimo įstaigos atstovė Jums
sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *

(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 537-3431
Namų 769-9424

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RICHARDAS KYBARTAS,

22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Steve Ignatavičius, B.A., B.PHE, B.Ed.

patarnauja investicijų ir šėrų srityje.

Jis atstovauja bendrovei Housser a. Co. Ltd. (įsteigta 1917 m.), kuri yra narė The Toronto Stock Exchange, The Investment Dealers Association of Canada. Duodama nuolaida už patarnavimą iki 80% T.S.E. ir T.C.O. tranzakcijose.

Skambinkite lietuviškai telefonu 364-0264,

ext. 16 Toronte

ASMENINIUS ir KOMERCINIUS

PAJAMŲ MOKESČIUS (INCOME TAX)

patikimai ir tiksliai Jums apskaičiuoja ir užpildo mokesčių srities patarnaus (consultant)
Vladas Geringas.

Dėl informacijos skambinkite Toronte savaitės dienomis tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p. tel. 362-0167 arba tel. 537-3508 (lietuviškai).

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas

Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate

Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Dr. Aleksui Valadkai išvykus į gydytojų suvažiavimą, nuo balandžio 16 iki gegužės 1 d. jį įstaigo (2299 Dundas St. W., tel. 531-2933) pavaduos dr. Mikas Valadka. Namų telefonas — 763-6274.

Parapijų ir organizacijų suvažiavimas, šaukiamas KKK Centro, įvyks balandžio 30, šeštadienį, 10 v.r., Toronte. Prisikėlimo parapijos patalpose. Ten bus aptariami didieji kazimierinių metų renginiai. Dalyvauti kviečiami parapijų tarybų bei komitetų nariai ir katalikiškų organizacijų atstovai.

Motinos Dienos pietus su vyru Anapilio salėje ruošia Lietuvos Kankinių parapijos jaunų šeimų sekcija gegužės 8, sekmadienį, 1 v.p.p. Valgius pagamins J. Bubulienė. Bilietai gaunami sekmadieniais po pamaldų Lietuvos Kankinių par. salėje arba pas dr. E. Birgiolą vakarais tel. 274-3967.

Pasaulio estų festivalis, ketvirtas iš eilės, rengiamas Toronte š. m. liepos 8-15 dienomis. Numatyta grandiozinė programa, kurią atliks 1000 dainininkų, orkestrai, šokėjai, gimnastės, solistai, aktorai, dailininkai, sportininkai... Šis estų festivalis yra įjungtas į Toronto miesto 150 metų sukakties renginių programą. Estų festivalyje numatyti net 52 renginiai, įvairių organizacijų suvažiavimai, šokių vakarai. Numatyta Toronto simfoninio orkestro koncertas, diriguojamas estų muziko Neeme Jaervi. Jis atliks estų ir suomių kompozitorių muziką. Didžiausias renginys bus dainų šventė Maple Leaf Gardens. Į renginius, kuriuose kalba nėra kliūtis, kviečiami ir kitataučiai. Festivalio rengėjų komiteto pirmininku yra Toomas Metsala (958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6).

Sukaktuvinė LSS-gos 65 metų stovykla įvyks š. m. liepos 31 — rugpjūčio 13 d.d., Woodland Trails Camp, Aurora, Ont., apie 40 km nuo Toronto. Ją rengianti LSS vadovybė, nustatė mokesčius, paruošė programas, pakvietė pareigūnus, išplano pastovyklės, stovyklavimo būdą ir atliko daug kitų paruošimo darbų. Ūkiniams reikalingams (stovyklavietės nuomojimas, sutartys su kanadiečiais, stovyklavietės pritaikymas mūsų reikalavimams, transportas, maitinimas) sudarytas prie Kanados rajono vadijos specialios organizacinės k-tas, kuriam uoliai vadovauja ps. Algis Senkus, vienas iš "Woodland Trails" vadovų paruošimo instruktorių.

Tevai yra kviečiami leisti savo vaikus skautus į šią stovyklą, kurioje žada būti apie 800 jaunimo iš įvairių kraštų ir miestų. Tokios platesnės apimtys stovyklos būna kas penkeri metai. Šį kartą Toronte pašonėje būsianti tokia stovykla yra retesnė proga dalyvauti visiems. Smulkesnės informacijos teikia turtininkai ir "Skautų veiklos" skyrelis "T. Žiburiuose".

Savo vyro a.a. Jono Mikšio atminimui žmona Antanina iš Hamiltono paaugojo "T. Žiburiams" \$50.

A.a. Antano Šmito atminimui S. ir J. Skučai iš Montrelio paaugojo "TŽ" \$15.

Naują vėliavą įsigijo KKK Moterų Dr-jos Lietuvos Kankinių par. skyrius, amžiumi pirmasis Kanadoje. Ją pašventino skyriaus dvasios vadas kun. J. Staškus balandžio 10 d. Vėliavos krikšto tėvais buvo O. Otienė, dr. A. Valadka, sn. D. Valadkienė ir dr. M. Valadka, jn. Vaisių metu skyriaus pirm. G. Trinkienė pasakė atitinkamą kalbą, išreikšdama padėką vėliavos krikšto tėvams, ypač dail. Sauliui Jaskui, kuris nemokamai paruošė vėliavos projektą. Šios iškilnės proga skyrių sveikino KKK Moterų Dr-jos centro valdybos pirm. dr. O. Gustainienė, Prisikėlimo skyriaus atstovė D. Bražienė, Anapilio Moterų Būrelio atstovė D. Barkauskienė, Lietuvos Kankinių par. tarybos pirm. J. Andrulelis. Visiems nuosirdžia padėką išreikšė skyriaus pirm. G. Trinkienė.

Toronto Maironio mokyklai reikalinga finansinė parama. Tuo tikslu per sekančias dvi savaites bus renkami pinigai iš visuomenės. Aukotojai gali aukas įnešti į mokyklos sąskaitas abiejuose Toronto bankeliuose.

Valdžia apmoka tik dalies mokytojų atlyginimą. Likusieji mokytojai turi būti apmokėti iš tėvų metinio mokesčio už mokslą. Šiais metais tas mokesčius yra pakeltas, stengiantis subalansuoti mokyklos išlaidas. Daugiau didinti mokesčio negalima, nes mokykla turi būti prieinama visiems.

Mūsų skaiciui mažėjant, atėjo laikas kelti profesionalinių mokyklos lygį ir tobulinti švietimo priemones. Norint pasiekti gerų rezultatų, yra būtina, kad mūsų mokykla visais atžvilgiais būtų lygi viešosioms mokykloms ar net ir pranašesnė.

Naujasis daugintuvas (multiplikatorius), įsigytas visos Toronto kolonijos paramos dėka, jau sudarė naują atmosferą mokykloje. Daugintuvo priežiūra betgi reikalauja nuolatinių išlaidų. Sekantis projektas yra — platesnės apimtys mokyklos bibliotekėlė. Kasmet leidžiamas mokyklos leidinys, naudingas ir plačiai visuomenei, atsieina maždaug \$2,000. Mokiniai taipgi leidžia savo laikraščius.

Tikslai bendromis pastangomis užtikriname Toronto lietuvių kolonijos lietuvišką jauniausios kartos švietimą ir parodysime entuziastingai mokyklos vadovybei, kaip vertiname jos darbą.

Toronto Maironio mokyklos finansų komitetas.

Vasario 16 gimnazijai paaugkojo po \$25 Jonas Stankus ir Toronte Lietuvių Medžiotų ir Žuklautojų klubas "Tauras".

Vlado Pūtvio šaulių kuopa, įvertindama "TŽ" paslaugas informacijos srityje, paaugkojo \$25.

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
(416) 233-3323

Pranas Barauskas 233-4741
Antanas Genys 231-2839
Juozas Gudas 270-5256
Vacys Žižys 232-1990
Arūnas Stradas — bendradarbis Floridoje (305)626-7406

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

VIENYBĖJE SU KOVOJANČIA TAUTA!

Antrosios Pasaulio Lietuvių Dienos bus š. m. birželio 25 — liepos 4 dienomis Čikagoje.

V-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso studijų dienos ir kongreso uždarymas bus liepos 11-24 dienomis Kanadoje. Suvažiuos šimtai jaunimo atstovų iš visų kraštų. Mūsų tautos ateitis — mūsų jaunimas!

Lėšų telkimo komitetas Kanadoje kviečia visus Kanados lietuvius nuosirdžiai remti šią didžiąją šventę. Atsiųskite savo auką neatidėliojant. Iškirpę šį mūsų prašymą, pasiųskite paštu.

\$

Pavardė, vardas

Adresas

Aukos \$15.00 ir daugiau atleidžiamos nuo pajamų mokesčio.

Čekių rašyti: **PLD — Jaunimo Kongresui**. Adresas: **21 Cosmo Road, Toronto, Ont. M8X 1Z3**

Dėkojame iš anksto.

Kanados Lietuvių Lėšų Telkimo Komitetas

Metiniam "Gintaro" subvakariui, kuris įvyks balandžio 23 d. Anapijje, krikšto tėvai p.p. Kazlauskai, Kuzmai, Liutimos, Steponaičiai ir Valadkos paaugojo loterijai po "gėrybių staliuką", kuriuos galima bus laimėti subvakario metu. To vakaro šeiminiškė J. Bubulienė paaugojo loterijai "skanumynų staliuką". Bilietus galima gauti pas B. Stanulienę 231-4937, O. Radzevičienę 827-5620 ir abiejose parapijose po Mišių. Inf.

Filatelistinis vokas. Lietuvių Filatelistų Draugija Toronte išleido specialius pašto vokus žiniams mūsų tautos įvykiams paminėti: 50 metų Dariaus-Girėno perskridimo per Atlantą ir jų tragiško žuvimo, 100 metų nuo pirmojo lietuviško laikraščio "Aušra" išleidimo. "Aušros" voke pavaizduota pirmieji "Aušros" numeriai, knygnės. Tolumoje matyti Jurgio Dilkaus daržinė, kurioje buvo slepiamos lietuviškos knygos ir laikraštis "Aušra". Tai buvo tarsi pašto centrinė. Knygnešijai atnešta spauda buvo slepiama daržinėje, o vietiniai gyventojai išnešiodavo po apylinke. Rusų žandams susekus, daržinėje buvo padaryta krata, surasta draudžiamos lietuviškos spaudos. Daržinės savininką Jurgį Dilką su žmona suėmė ir išvežė į Panevėžio kalėjimą. Nuo to laiko jų likimas nežinomas.

Tų vokių galima gauti pas LFD narį K. Kaminską (25 Norma Cres., Toronto, Ont. M6P 3G9, Canada) ir lietuviškų knygų kioskuose. Kaina — 25 ct. (štampuoti ir kanceliuoti, plius pašto ženklai). Inf.

Lenkų laikraštis "Zwiakowice" 1983.II.24 išspausdino ilgą informaciją apie Lietuvos nepriklausomybės šventės progą KLB krašto valdybos surengtą kitataučių svečių priėmimą Prisikėlimo salėje. Informacijoje suminėti dalyvavę valdžios pareigūnai, tautybių atstovai. Iš lenkų dalyvavo Kanados lenkų kongreso pirm. J. Kaszuba su žmona, pabėgėlių globos komiteto pirm. H. Szymanski, Kanados lenkų tyrimo instituto dir. R. Kogler ir ZG organizacijos izd. W. Zalutynska.

"The Globe a. Mail" 1983.II.26 išspausdino informaciją apie bylą, liečiančią necenzūruoto filmo rodymą, kurioje minimas ir Al. Razutis iš Vankuverio, kaip filmo "A Message From Our Sponsor" direktorius. Nubausti iki \$2000 ir/arba vienerių metų kalėjimo baudme festivalio rengėjai, bet Al. Razutis išteisintas. 1981 m. buvęs rodomas kitas Al. Razutis filmas "Cut the Censor". Ten buvo pornografinio elemento ir dėlto susilaukė policijos įsikišimo.

A.a. Tomo Prakapo atminimui paaugojo "T. Žiburiams" \$10 Janina Pacevičienė.

Pagerbdami a.a. Vytautą Vingelį, vietoje gėlių paaugojo "T. Žiburiams" — J. ir A. Kutkos iš Wellando \$25, J. ir E. Bukšaičiai, V. ir L. Pevcevičiai — po \$24, G. ir J. Petkevičiai \$20.

SKAITYTOJAI PASISAKO

SUMAIŠYTAS STRAIPSNIS

Malonu matyti savo straipsnį "Šimtametis Krėvė" "T. Žiburiuose", tik labai gaila, kad dviejuose numeriuose padarytos tam tikros painiavos, straipsnį belaužant. Nenorečiau būti skaitytojų apkaltintas dėl teksto supainiojimo.

V. Maciūnas

Red. pastaba. Taip, spaustuvėje belaužant tekstą per neapsižiūrėjimą buvo sumaišytos pastraipos. 10 nr. skirsnelyje "Dainavos padavimai" įsiterpė gabalas, priklausančias prie skirsnio "Vienijantis Šarūnas", kuris įdėtas į 11 "TŽ" nr. Tikimės, kad skaitytojai galės atstatyti loginę minčių eigą. Apgailaustam už šį neapsižiūrėjimą, atsiprašome autorių ir skaitytojų.

"ABIEM KOJOM"

Labai retai mūsų laikraščiuose pasitaiko tokio visais atžvilgiais augšto žurnalistinio lygmenį rašinių, kaip kad "TŽ" kovo 10 v. d. "Abiem kojom". Minties brandumu, logikos ryškumu ir išsireikšimo įtaigiu paprastumu tai tikras laikraštis, anof Vaidganto, deimantukas. Sveikinū ir autorių, ir redaktorių!

V. Vaitiekūnas

AR VERTA?

Š. m. pradžioje Kanados Lietuvių Katalikų Centras kreipėsi į Kanados vyskupus, prašydamas kovo 6 dieną paskelbt maldos už Lietuvą dieną ir paminėti ją tikinčiųjų maldose, kurios yra skaitomos Mišiose. "TŽ" 11 nr. radau eilę laiškų, gautų iš Kanados vyskupų, jų tarpe ir Pembroke, Ont., vyskupo J. R. Windle, kurio katedros parapijai aš priklausau. Visi vyskupų laiškai buvo labai gražūs ir žadantys patenkinti Kat. Centro prašymą. Idomu būtų žinoti, kaip plačiai tas prašymas buvo įvykdytas? Čia, Pembroke, yra trys angliškos ir viena prancūziškos parapija. Mano žiniomis, Lietuva buvo paminėta tik vienoje angliškoje šventovėje, ir tai ne katedroje. Vienas tautietis, gyvenantis 30 mylių nuo Pembroke, irgi man pasakė, kad jo šventovėje Lietuva nebuvo paminėta. Todėl kyla klausimas, ar verta kreiptis į vyskupus su mūsų prašymais, kuriuos jų kunigai užmiršta ar ignoruoja? Bene prieš porą metų jau toks prašymas buvo išsiuntinetas vyskupams ir gauti teigiami atsakymai, bet pvz. Pembroke katedroj ir tada Lietuva nebuvo minima. Kai Lenkijoje buvo įvestas karo stovis, buvo raginama šventovėje melstis už ją. Matant tokius faktus, atsiranda nusivylimą keliančios mintys. Paminėtina, kad daug Kanados kunigų, ypač jaunesnių, nežino nei Lietuvos, nei ką ji katalikiškas kraštas, nei ką tikintieji turi ten pergventi.

Šypsenos

• Maža to, kad dabartiniai džentelmenai autobuse sėdi, o moterys stovi — tuo pat metu jie dar ir flirtuoja su jomis.

Stipresnis už stipruolį

Londono cirke stipruolis išspausdavo citriną ir pasiūlydavo 1000 svarų tam, kas išspaus dar nors vieną lašą. Aišku, niekam nepavykdavo, kol vieną kartą smulkaus sudėjimo žmogelis iš išspaus citrinos išsunkė dar vos ne pusę puodelio skysčio. Pritrenktas stipruolis paklausė:

— Kas jūs esate?
— Mokesčių rinkėjas, — atsakė žmogelis.

1983 metų EKSKURSIJOS VILNIUS arba VILNIUS ir kiti Europos miestai

Gegužės 19	Birželio 30	Rugpjūčio 11
Birželio 16	Liepos 21	Rugsėjo 1
		Rugsėjo 29

Galima važiuoti 8 dienom arba ilgesniam laikui grupėje arba paskirai. Grupės gegužės 19, birželio 30 ir rugsėjo 1 lydesiu aš pats: norintiems galėsiu nupirkti automobilius. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Kunigo Ylos pagerbtuvės

Torontiečiai, negalėję dalyvauti a.a. kun. Stasio Ylos laidotuviuose Putname, surengę specialias pamaldas balandžio 10 d., 7 v.v., Prisikėlimo šventovėje ir pagerbtuves — akademiją — salėje. Mišias už velionį koncelebravo kunigai — A. Simanavičius, OFM, J. Staškus, Pr. Gaida, B. Pacevičius, E. Jurgutis, OFM, L. Januška, OFM. Pamoksle kun. Pr. Gaida kalbėjo apie Velionį kaip krikščioniškos ugnies nešėją, sklėdusį ją žodžiu, raštu, kančia ir pavyzdžiu bei savo darbais įsiriavusių didžiųjų Lietuvos kunigų eilėn. Giedėjo D. Viskontienė, L. Dambrauskaitė ir D. Pranaitienė. Vargonavo J. Govedas.

Pagerbtuvių iškilmėje rašytojas J. Kraliauskas literatūriname savo žodyje išryškino Velionį kaip kūrėją ir žmogų, sušvitusių Lietuvos bei išeivijos padangėje ryškia asmenine ir kūrybine šviesa. Sesuo O. Mikailaitė, "Eglutės" redaktorė, paskaitė ištraukę iš a.a. kun. St. Ylos grožinės kūrybos. Savo pagarbą bei dėkingumą Velioniui išreiškė trumpomis savo kalbomis — moksleivių ateitininkų vardu L. Vaitonytė, studentų atkū — M. Sungaila, sendraugų — dr. O. Gustainienė, skautų — L. Saplys. Apie Velionį kaip ateitininkų dvasios vada kalbėjo E. Girdauskas, ilgokai darbuojęs su Velioniu.

Meninę dalį atliko sol. L. Marcinkutė, akompanuojama muz. St. Gailevičiaus. Ji pagiedojo rimties momentui prarinktus kūrinis — A. Stradello, F. Durantės, Ch. Gounod, F. Schuberto.

Šiai iškilmei pirmininkavo V. Bireta, pradžioje taręs įvadinį žodį ir pabaigoje išreiškęs padėką religinės bei akademinės programos atlikėjams. Nuo scenos į šias iškilmes dalyvius žvelgė didelis Velionies portretas, paruoštas A. Petrausko, papuoštas gėlėmis ir vėlykinio Prisikėlimo žvake.

Iškilmę surengė N. Pradėtosios Marijos vienuolijos sesės, tartinamos organizacijų ir pavienių asmenų. D.

Spaudos balius

Tradicinis "T. Žiburių" spaudos balius balandžio 9 d. Anapilio salėje susilaukė gausių dalyvių. Erdvioje salėje buvo matyti svečių bei viešnių ne tik iš Toronto-Mississaugos, bet ir tolimesnių apylinkių — Hamiltono, St. Catharines, Delhi, Londono, Windsor, Otavos bei kitų. Netrukio ir jaunimo, kuris ne tik sceninę programą atliko, bet ir smagiai linksminosi bei dainavo.

Vakaro programą pradėjo KKK Kultūros Dr-jos "Žiburiai" pirm. dr. S. Čepas, primindamas "Aušros" šimtmečio sukaktį ir iškilus "TŽ" bendradarbio a.a. kun. St. Ylos mirimą bei pakviesdamas pagerbti jį minėtos tylos.

Meninę programą atliko torontiško "Gintaro" muzikos

Pas gydytoja

— Sakiau, kad gali gerti tik atskiestą vyną.
— Daktare, aš atskiedžiau.
— Kuo?
— Degtine.

Du draugai

— Kodėl tu girtas?
— Su žmona susipykau.
Rytojaus dieną:
— Tu vėl girtas. Sakyk, kodėl tu ir vėl girtas?
— Mat, su žmona susitaukiau...

• Gydytojai rašo neišskaitomus receptus, tačiau labai išskaitomas sąskaitas.

Parinko Pr. Alš.

Advokatas PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St. W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario
M8X 1C5

Telefonai:
įstaigos (416) 231-4138
namų 249-2637

Advokatas ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., suite 303
Toronto, Ontario
M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:
įstaigos (416) 762-7393
namų 233-0303

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p., Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE * Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių
533-1121 **Walter Dauginis** 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTO

Anapilio žinios

— Balandžio 10 d. 11 v. pamaldų metu pašventinta nauja KLK Moterų Dr-jos Lietuvos Kankinių parapijos skyriaus vėliava.

— Sutvirtinamųjų pamokoms vadovauja G. Kurpis.

— Parapijos šventė — atilaidai bus gegužės 1, sekmadienį. Iškilmingos pamaldos bus 4 v.p.p. Į šią šventę kviečiami ir apylinčių tautiečiai.

— Parapijai paaukojo \$300 O. Dobaitienė; religinei Lietuvos šalpai papildomai surinkta \$380 (iš viso iki šiol — \$6.896).

— Velykų šventėms geles šventovei parūpino kat. moterų skyrius, aukotojai ir V. Siminkevičienė.

— Šeimų stovykla rengiama Tėvų pranciškonų stovyklavietėje Wasagoje liepos 30 — rugpjūčio 6 d.d. Vaikams bus grupiniai užsiėmimai. Visi bus maitinami šeiminiškių pagamintu maistu. Kaina šeimai už patalpą — \$60, už maistą suaugusiems \$50, vaikui 7-11 m. \$35, vaikui 4-6 m. \$25, vaikui 2-3 m. \$10, vaikai žemiau 2 m. — nemokamai. Registracijos iki gegužės 20 d. Registracijos blankai gaunami pas D. Pranaitienę tel. 762-1482.

— Mišios balandžio 17, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Joną Revą, 11 v.r. — už a.a. Anastaziją Šeepavičienę.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldas balandžio 17, sekmadienį, 9.30 v.r., laikys kun. P. Dilys.

— Pamaldose balandžio 24 d., įprastu laiku, minėsime "Aušros" 100-mečio sukaktį ir knygnešio didvyriškumą; pamaldos mišriom šeimom anglų kalba — 2 v.p.p.

— Biblijos apmąstymai balandžio mėnesį — ketvirtadieniais, 7.30 v.v., šventovėje, pradėdant balandžio 14 d.

— Moterų draugijos posėdis — gegužės 1, sekmadienį, po pamaldų pas M. Tinginienę, 1 Lauder Ave., Toronto, tel. 656-0893.

— Moterų draugijos rengiamas bazaras — gegužės 7, sekmadienį, šventovės kieme ir patalpose, nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. Turintieji ką paaukoti prašomi palikti daiktus po pamaldų arba perduoti E. Sturmienei.

Lietuvių Namų žinios

— Balandžio 10 d. buvo suarušta Velykų stalo popietė. Dalyvavo beveik 400 asmenų. Popietę pradėjo LN Moterų Būrelio pirm. B. Abramaitienė. Valgius palaimino kun. L. Januška, OFM. Meninę programą atliko sol. L. Marcinkutė ir sol. V. Verkaitis, akompanuojami J. Govėdo, jauni pianistai — G. Batūra, K. Sakutė ir vaiku darželio auklėtiniai. Velykų bobutės vaidmenį atliko L. Mačionienė. Scena buvo papuošta A. Jucienės pastangomis. Visiems padėjo LN pirm. V. Dauginis. Pobūvio pranešėja buvo A. Jucienė. Valgius paruošė R. Gailis. Karalienės Mortos menėje buvo surengta A. Vaitonienės ir L. Nakrošienės margučių bei tautodailės parodėlė.

— "Aušros" šimtmečio minėjimas įvyks balandžio 24, sekmadienį. Paskaita — prof. A. Klimo iš Ročesterio. Parodoje bus išdėstyti "Aušros" laikotarpio spaudiniai. Bilietai gaunami LN raštiniėje ir pas V. Kulnį tel. 769-1266.

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS ir virtuvė arti Lietuvių Namų ir požeminio traukinio. Skambinti tel. 536-1785 Toronto.

ESU LIETUVIS NAŠLYS — noriu susipažinti su Lietuvaite 50-55 metų amžiaus. Rašyti "Dobilui" Tėviškės Žiburių adresu.

VEDYBŲ TIKSLU noriu susipažinti su rimta, dora, sąžininga, vidutinio amžiaus moterimi. Pageidaujama ir nuotrauka, kurią pasižadą grąžinti. Paslaptis, garantuota. Esu vidutinio amžiaus, našlys, be šeimos, blaivus, nerūkantis ir materialiai gerai apsirūpęs. Rašyti "T. Žiburiams", pažymint "Jonui".

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronto — J. Baliaūnas.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronto.

• Lietuviškos šeimos kalba — lietuvių kalba

Prisikėlimo parapijos žinios

— KLK Moterų Dr-jos Prisikėlimo skyriaus susirinkimas — balandžio 17 d., po 11.30 v. Mišių, Parodų salėje. Dr. G. Skrinsko paskaita ir einamieji reikalai.

— Parapijos taryba pasiskirstė pareigomis: pirm. V. Taseckas, vicepirm. A. Ulba, sekr. K. Poškievičienė; sekcijų pirmininkai: religinės — D. Didžbalienė, labdaros — dr. J. Čuplinskiene, jaunimo — K. Kiškūnienė, jaunų šeimų — A. Bušinskas, visuomeninės — V. Bireta, stovyklos priežiūros — K. Šapočkinas, ekonominės — St. Prakapas, rinkliavų — A. Totoraitis.

— Kanados Lietuvių Katalikų Centro suvažiavimas, kuriame turi dalyvauti visų lietuviškų parapijų atstovai, vyks mūsų par. Parodų salėje balandžio 30 d. Bus svarstomi Šv. Kazimiero 500 metų nuo jo mirties iškilnių reikalai.

— Jaunų šeimų sekcija organizuoja stovyklą jaunoms šeimoms su vaikais liepos 30 — rugpjūčio 6 d. Wasagoje. Registracija baigiasi gegužės 20 d. Blankus galima įsigyti pas D. Pranaitienę 762-1482.

— Ruošiasi tuoktis: Daiva Šlepnytė su John Pickford.

— Pakrykštyta: Crystal-Anne-Elizabeth, Viktoro ir Isabeles Žymantų dukte; Michael-Andrew, Lily ir Andriaus Chvedukų sūnus; Paul-Joseph, Donna ir Juozo Gričionių sūnus.

— Parapijai aukojo: dr. N. Novosiickis \$300, C. B. Joniai \$200, V. S. Mickevičiai \$102; po \$100 — N. Mickevičienė, N. Preibienė, M. E. Zabulioniai, T. V. Sičiūnai, M. S. Meškauskai, J. O. Gustainiai, D. V. Šaltmirai; J. A. Raškauskai \$75, A. J. Urbonai \$60, E. J. Sičiūnai \$60; po \$50 — J. M. Vaseriai, A. D. Nausėdai, I. Kairienė, J. Vitartas, J. B. Maziliauskai, Pr. Ziulys, L. Balsys; religinei Lietuvos šalpai — dr. M. Uleckienė \$200; klierikų fondui — B. Sapijonienė \$50; vienuolynui Velykų proga: A. Domeika \$125, J.P., A., ir S. Šergaliai \$100, O. Dobaitienė \$90, P. L. Murauskai \$25, M. Yokubynienė \$20.

— Mišios balandžio 17, sekmadienį, 8 v.r. — už Vytautą ir Antaną Jakubauskus, 9 v.r. — už Gabrielę Tomkevičienę, 10 v.r. — už Stefaniją Bieliauskienę, 10 v.r. — (muzikos salėje) — už Kazimierą Jurgaitį, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — už Danutę ir Edvardą Ostafin.

"The Toronto Sun" 1983.IV.4 išspausdino įsidėmėtiną Anne Roche straipsnį "Blessing enemies' guns", kuriame įtikinančiai pasisako prieš pacifistinės maldos demonstracijas Toronte. Ji apgailestauja dalyvavimą Loreto vienuolijos seselių ir kitų religinių grupių, nes jos savo demonstracijomis laimina sovietinius ginklus ir silpnina Amerikos poziciją, besiruošiančią ginti Vakarų civilizaciją bei laisvę. Autorė primena, kad kiti demonstrantai ragino tikybinius pacifistus eiti prie sovietų ambasadų. Savo straipsnį autorė baigia šiais žodžiais: "Dieve duok taiką, bet taiką su laisve, taiką su teisingumu, netaip kaip Lenkijoje, Lietuvoje, Vietname."

ORKESTRAS "Malūnas", grojantis lietuviška ir modernia muzika šokiams, vestuvėms, baliams. Skambinti DANAI 822-3791 po 6 v.v., EDVARDUI 536-6672 Toronto.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parengimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

B. NAUJALIO NATŪRALAUS GYDYMO įstaiga Toronte veikia jau 19 metų. Ji prima pacientus ir toliau. Iškaba nuimta saugumo sumetimais, vengiant nesąžiningų praėvių. Tel. 533-8008.

DAŽYTOJAS-DEKORATORIUS

su 30 metų patirtimi. Atlieka išorės ir vidaus dažymo bei popieravimo darbus. Skambinti vakarais po 6 v.v. 769-7044 Toronte, KAROLIS ABROMAITIS

Tautos Fondo atstovybė Kanadoje šaukia informacinį

SUVAŽIAVIMĄ,

kuris prasidės š. m. balandžio 16, šeštadienį, 10 val. ryto, Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor Street W.

Suvažiavime dalyvaus VLIKO pirmininkas dr. K. Bobelis ir Tautos Fondo pirmininkas J. Giedraitis iš Niujorko.

Programoje: 10 v. r. — 2 v.p.p. igaliojinių, narių ir aukotojų suvažiavimas, 4 v.p.p. VLIKO pirmininko dr. K. Bobelio pranešimas.

Visi tautiečiai kviečiami ir suvažiavime, ir pranešime dalyvauti.

Tautos Fondo atstovybė Kanadoje

"ATŽALYNAS"

nuoširdžiai kviečia visuomenę į

metinį pavasario

KONCERTA-BALIŲ

1983 metų balandžio 16, šeštadienį, 7 valandą vakaro, Toronto Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje

Programoje — visos "Atžalyno" tautinių šokių grupės Šilta vakarienė su vynu, bufetas su stipriais ir silpnais gėrimais, turtinga loterija bei kitos staigmenos.

Stalai numeruoti — dešimt prie stalo; rezervuokite skambindami: V. Dauginis 533-1121 arba J. Vitkūnienė 621-8671. Bilietai gaunami ir Lietuvių Namuose popietės metu. Kaina — \$12.50 suaugusiems, \$8 studentams.

Remkime šokantį-dainuojantį jaunimą!

Tėvų komitetas

Iš arti ir toli visi esate maloniai kviečiami į

"GINTARO" SUBATVAKARĮ

š.m. balandžio 23, šeštadienį, 7 v.v., Anapilyje

Naują programą atliks visos "Gintaro" grupės.

Dainininkės su sol. R. Paulioniu lydės šokius. Veiks dvi loterijos, šokiams gros orkestras "Malūnas". Išalkusius maitins J. Bubulienė, ištroškusiems bus šulinys.

Įėjimas: suaugusiems \$6.00, studentams ir pensininkams — \$4.00. Stalai numeruoti. Bilietai gaunami pas B. Stanulienę tel. 231-4937 ir O. Radzevičienę tel. 827-5620 arba sekmadieniais parapijose po pamaldų.

"Gintaro" tėvų komitetas

"AUŠROS" ŠIMTMEČIO SUKAKTIES MINĖJIMAS

1983 m. balandžio 24, sekmadienį PAMALDOS — Prisikėlimo šventovėje 11.30 valandą ryto, Išganytojo šventovėje 9.30 valandą ryto.

PAGRINDINIS MINĖJIMAS — 3 v.p.p. Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W. Toronto, Ontario, Karaliaus Mindaugo menėje:

AKADEMINĖ VALANDA

Prof. A. Klimo iš Ročesterio PASKAITA, "Aušros" ištraukas (skaitys E. Petrauskas).

KONCERTAS

Solistės — S. Žemelytė ir A. Pakalniškytė Hamiltono AV parapijos choras, vadovaujamas muz. D. Deksnytės-Powell Akompaniatorius muz. J. Govėdas Deklamatorės A. Dargytė-Byszkiewicz ir R. Jonaitienė

ĮEJIMAS: \$5.00, moksleiviams ir studentams — \$3.00, vaikams iki 12 metų — nemokamas.

PELNAS — KANADOS LIETUVIŲ ŽMOGAUS TEISEMS GINTI KOMITETUI.

Pakvietimai — bilietai gaunami darbo valandomis Lietuvių Namų raštiniėje, LN sekmadienį popietėse, lietuvių parapijų raštiniuose ir pas platintojus. Vakaraus teirautis tel. 769-1266

Rengėjai — "AUŠROS" Šimtmečiui Paminėti Komitetas

1983 metų "Vilniaus" karalaitės balius

balandžio 30, šeštadienį, 7 val. vakaro, Toronto Lietuvių Namų Mindaugo menėje

Šilta vakarienė, turtinga loterija, šokiai, įdomi programa ir ypatingas svečias.

Stalai numeruoti. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Prisikėlimo parapijoje, Anapilyje ir Lietuvių Namuose, o šokiadieniais — pas L. Kuliavienę (tel. 236-1048 arba 766-2996).

Bilietų kainos: suaugusiems — \$12.50, pensininkams ir studentams — \$11.00

MONTREALQUE

AV parapijoje rekolekcijoms vadovavo kun. P. Dauginis, SJ. Jose dalyvavo labai daug žmonių. Prisikėlimo pamaldose mūsų šventovė buvo perpildyta.

Sol. Gina Čapkauskienė po sekmingos kelionės pilna laimingų įspūdžių grįžo namo laimingai išvengusi žemės drebėjimų Kolumbijoje. Būdamą Pietų Amerikoje, sekmingai koncertavo vietos publikai. Buvo po 2 koncertus Bogotos ir Medellino miestuose. Ją lydėjo ir jai akompanavo prof. Vytenis Vasyliūnas.

Astai Kličiūtei, ištekančiai už Lino Staškevičiaus birželio mėnesį buvo surengti keli mergvakariai, kurių metu jaunoji liko apdovanota vertingomis ir atmintinomis dovanomis.

T. Keršytė ir A. Mickus susižadavo. Vestuvės numatomos š. m. rugpjūčio mėnesį. Abu jaunieji yra veiklūs lietuviškame gyvenime.

Daug montrealiečių praleidžia savo žiemos atostogas šiltesnėse kraštuose. Iš Brazilijos po gražių atostogų jau grįžo sol. A. Keblys, Jonas Brikis. Floridoje atostogauja Janina ir Bronius Niedvarai, V. Kačergius, K. Martinėnas, Stasė ir Albinas Baršauskai.

Staigiai mirė a.a. M. Daniliauskienė. Palaidota iš AV šventovės Cote des Neiges kapinėse. Gilia meilės dūda liko sūnūs inž. Juozas ir Vytautas, duktė Valerija.

Sesėles Palmyra ir Judita buvo išvykusios į Putnamą dalyvauti kun. prof. St. Ylos laidotuvėse. Už velionį Mišios AV šventovėje atlaikytos balandžio 9 d. J.B.

Šv. Kazimiero parapijoje. — Dvasinis susikaupimas rekolekci-

jų metu parapijiečiams yra reikšmingiausia metų savaitė. Rekolekcijų vadovas kun. Mečišlovas Burba, salezietis iš Romos, paliko gilų įspūdį mums, ypač savo aiškiais pamokslais, sukaupomomis mintimis, tikėjimo malonių skleidimu. Lygiai neužmiršamas D. Ketvirtadienio, D. Šeštadienio apeigų atlikimas. Iki šiol mums nebuvo žinomi saleziečiai. Dabar mūsų parapijai vadovauja salezietis kunigas, ir mes matome iš arčiau, kaip parapija lyg ir atsinaujina religinėje ir lietuviškoje dvasioje.

Sekmadienio rytą Prisikėlimo pamaldose šventovė buvo artipildnė. Visi vėl tikėjosi iškilmingų koncelebracinių giedotų Mišių, kaip ir per D. Savaitę, tačiau teko mūsų klebonui vienam jas aukoti, nes buvo asmenų dar neatlikusių išpažinčių...

Gražų velykinį pamokslą pasakė klebonas kun. St. Šileika, padėkodamas kun. M. Burbai už neužmirštamą rekolekcijų savaitę. Prisikėlimo Mišiose ir D. Savaitės apeigose klebono pakviestas parapijos jaunimas gausiai dalyvavo. Svetainėje buvo paruoštas velykinis stalas, prie kurio visi sveikinosi, o rekolekcijų vadovas prisiminimui dalino meniskus iš Romos atvežtus lietuviškus velykinius paveikslėlius. Tėko sužinoti, kad svečias salezietis dalyvaus parapijos sukakties šventėje balandžio 16 ir 17 d.d. — Kovo 31 d. mirė parapijos geradaris, rėmėjas Antanas Šmitas, 78 m. amžiaus. Liko liūdinti žmona Teofilė, dukros — Gilda Brastauskienė ir Lilija Armalinskienė su šeimomis. Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių. Svetainėje buvo paruošti pusryčiai. Sk.

"AUŠROS" ŠIMTMEČIO minėjimas-

Aušros Vartų salėje

Balandžio 24, sekmadienį, po 11 v. Mišių

Paskaitininkas — Dr. Henrikas Nagys

Po minėjimo — pietūs.

Auka — \$6.00

Rengia — KL Katalikų Moterų Dr-jos Montrealio skyrius

NORĖDAMI PATENKINTI DIDĖJANČIOS KLIENTŪROS REIKALAVIMUS,

prie atstovaujamų draudos bendrovių dar pridėjome

INDEPENDENT INSURANCE MANAGERS

draudos bendrovių grupę —

CANADIAN PROVINCIAL INSURANCE CO., CORNHILL INSURANCE CO. OF CANADA.

Prašome teirautis mūsų

sąlygų ir kainų.

Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

TEL. 722-3545

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

Darbo valandos	Aušros Vartai	Rosemount
Pirm., antr. treč.	9.00 — 3.00	—
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00	6.00 — 8.00
Penktadieniais	10.00 — 6.00	12.00 — 6.00
Sekmadieniais	10.00 — 12.30	—

Certifikatai: min. \$1,000.00
1 metų 9.50%

Terminuoti indėliai:

1 metų 9.25%

180 — 364 d. 9 %

30 — 179 d. 8.75%

Trumpalaikius indėlius

už \$20,000 ir daugiau

Taupomosios sąskaitos:

specialios 8 %

su drauda 7.75%

Čekių sąskaitos 6 %

DUODA PASKOLAS:

Nekilnojamo

turto

Asmeninės ir

prekybines

Paskolas

mirties

atveju

apdraustos

iki \$10,000

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS

ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI NEMOKAMAI